

- ◆ DOMET ZDRAVSTVENEGA SISTEMA - KJE JE SLOVENIJA?

Velimir Bole

- ◆ IZVOZNO POVPRASEVANJE OSTAJA TEMELJ RASTI

Velimir Bole, France Križanič, Jože Mencinger, Franjo Štiblar

- ◆ STATISTIČNA PRILOGA

EIPF

GOSPODARSKA GIBANJA

498

Ljubljana, avgust-september 2017

UREDNIŠKI ODBOR:

Meta Ahtik, Banka Slovenije, Ljubljana;
Wilfried Altzinger, Wirtschaftsuniversität, Wien, Avstrija;
Jani Bekó, EPF, Univerza v Mariboru, Maribor;
Velimir Bole, EIPF, Ljubljana;
Enrico Colombatto, Università di Torino, Italija;
Alenka Kavkler, EPF, Univerza v Mariboru, Maribor
France Križanič, EIPF, Ljubljana;
Jože Mencinger, UL in EIPF, Ljubljana – urednik;
Žan Oplotnik, EPF, Univerza v Mariboru, Maribor;
Steve Pejovich, University of Texas, ZDA;
Ozren Pilipović, PF, Univerzitet u Zagrebu, Hrvaška
Franjo Štiblar, PF UL in EIPF, Ljubljana;

GOSPODARSKA GIBANJA objavljajo rezultate raziskovanj EIPF o tekočih gospodarskih dogajanjih. Prva številka je izšla junija 1971, od novembra istega leta pa izhajajo redno vsak mesec (z eno dvojno številko v letu). Do novembra 1974 so objavljala rezultate raziskovanj EIPF za Jugoslavijo in so bila pisana v srbohrvaščini. Od novembra 1974 do oktobra 1991, ko so prenehala izhajati, so rezultate raziskovanj za Jugoslavijo objavljala PRIVREDNA KRETANJA JUGOSLAVIJE, GOSPODARSKA GIBANJA pa so se omejevala na Slovenijo. Publikacijo sofinancira ARRS.

NAROČNIKI LAHKO CELOTNO PUBLIKACIJO DOBIJO TUDI NA DOMAČI STRANI EIPF

Pogoji naročila: Naročilo začenja z dogovorno določenim mesecem, naslednja leta se samodejno podaljšuje, konča pa z decembrom tistega leta, v katerem je bilo pisno odpovedano.

© 2017 EIPF, Ekonomski institut d.o.o., Ljubljana, p.p.1722, Prešernova 21,
Tel: (01) 2521688, 2518776, 2518704; Fax: (01) 4256870;
Elektronska pošta: INFO@EIPF.SI,

Domača stran: WWW.EIPF.SI

ISSN številka: 0351-0360

Zaščita vključuje vsako reproduciranje, kopiranje, mikrofilmanje, ne glede na tehniko, celote in posameznih delov.

Tiskala tiskarna CICERO v 400 izvodih.
Oblikovanje in priprava za tisk: Rogač RMV, d.o.o.

KAZALO

DOMET ZDRAVSTVENEGA SISTEMA - KJE JE SLOVENIJA? 6

Velimir Bole

1. Uvod	6
2. Osnovne značilnosti zdravstvenega sistema	7
3. Učinkovitost zdravstvenega sistema	16
4.1. Relativni domet zdravstvenega sistema v Sloveniji - povzetek	25
4.2. Potrebne spremembe zdravstvenega sistema - povzetek	26
5. Omenjena literatura	27

IZVOZNO POVPRŠEVANJE OSTAJA TEMELJ RASTI 28

Velimir Bole, France Križanič, Jože Mencinger, Franjo Štiblar

1. Dinamika pričakovanega trošenja ne popušča	33
2. Ugodni trendi v blagovni menjavi tudi poleti	35
3. Gospodarska aktivnost v EU ostaja spodbudna	36
4. Umirjanje rasti industrijske produkcije visoko nad ravtnjo iz prejšnjih let	38
5. Pri gospodarski dejavnosti izven industrije ima dobre rezultate turizem, gradbena dejavnost pa je manjša kot 2014 in 2015	39
6. Na trgu dela narašča število zaposlenih in upada število brezposelnih	41
7. Cenovna pričakovanja precej bolj živahna od dejanskih cen	42
8. Dejanska povečanja plač so, navkljub visokim pričakovanjem, še naprej zelo skromna	43
9. Javnofinančni prihodki še naprej hitro naraščajo	46
10. Krediti prebivalstvu pospešujejo, podjetjem pa stojijo	47
11. Po sedmih mesecih presežek na tekočem računu za dobro petino presega lanskega	49

STATISTIČNA PRILOGA 51

DOMET ZDRAVSTVENEGA SISTEMA - KJE JE SLOVENIJA?

Velimir Bole

1.Uvod

6

Zakonska ureditev zdravstvenega sistema je že zelo dolgo praktično nespremenjena. Zato postaja z vsakim dnem politično vse težje spraviti večji obseg zakonskih sprememb skozi parlament. V dolgem razdobju je namreč prišlo do velikega števila raznoraznih sprememb v delovanju sistema (seveda znotraj nespremenjenega zakonskega okvira), kakor tudi do velikega števila problemov, ki so le napol ali sploh niso rešeni. Za vsako od takšnih sprememb ali problemov je lobistična skupina, ki skuša neposredno ali preko medijev (običajnega obveščanja in afer, izmišljenih ali dejanskih) vplivati na pripravo zakonskih sprememb oziroma na poslance, ki jih bodo sprejemali. To pa ne povečuje le informacijskega šuma in nejasnosti presoje o tem, kaj naj bi obsegale zakonske spremembe, temveč predvsem politični potencial za blokiranje sprememb in za pripravo novih volitev. Še zlasti, ker postajajo poslanci in drugi politiki z bližanjem volitev vse bolj dojemljivi za »prepričevanje« množice lobističnih skupin.

Situacija je zelo podobna dogajanju na začetku leta 2011, ko se je pripravljala sprememba pokojninske zakonodaje. Vlada je pripravila tehnično dober zakon, a politično prerivanje in trgovanje v sami koaliciji ter bore malo alternativnih idej in medla podpora same vlade so pripeljali do referendumskega blokiranja zakona in padca vlade ter sprejetja praktično nespremenjenega zakona nekaj mesecev kasneje, seveda v novi parlamentarni zasedbi. Če zanemarimo ogromne narodnogospodarske škode, ki jih je sprožilo blokiranje zakona¹, je za pripravo nove zdravstvene zakonodaje zelo poučno predvsem sporočilo, da je koalicijska kakofonija mnenj o ključnih ciljnih zakonskih sprememb in spremljajoča medla podpora same vlade zelo slaba popotnica zakonu, ki se sprejema po tako dolgem času in že s krepko iztrošeno koalicijo.

Če sodimo o ključnih ciljnih zakonskih sprememb zdravstvenega sistema, se seveda predpostavlja, da najbolj pomembne zatečene značilnosti zdravstvenega sistema niso sporne, oziroma, da so največje systemske pomanjkljivosti njegovega delovanja jasne. Postavlja se vprašanje, ali je takšna predpostavka ustrezna?

---

¹ Blokada je namreč dokončno »potrdila«, da država ni opravilno sposobna in jo tako potisnila med države, ki naj bi potrebovale trojko in nato tudi v ustrezne več milijardne izdatke.

Večje systemske pomanjkljivosti v delovanju lahko nazorno razkrijejo primerjave z zdravstvenimi sistemi, ki delujejo v podobnih gospodarskih okoljih, kjer imajo prebivalci podoben življenjski stil in vrednote. Zaradi tega se zdi smiselno odgovoriti na gornje vprašanje s primerjavo zdravstvenega sistema v Sloveniji z zdravstvenimi sistemi razvitih držav v Evropi. Še posebno, ker to omogoča enotna baza podatkov pa tudi precejšnje število že objavljenih analiz, ki se ukvarjajo s takšnimi primerjavami.

V nadaljevanju so tako dokumentirane osnovne značilnosti zdravstvenih sistemov v EU in, na osnovi primerjave, tudi največja odstopanja zdravstvenega sistema v Sloveniji od zdravstvenih sistemov (najboljše prakse) v EU. S pomočjo takšne primerjave so nato tudi identificirane ključne systemske značilnosti, ki so verjetno v ozadju dokumentiranih odstopanj – relativnih slabosti zdravstvenega sistema v Sloveniji, torej značilnosti, ki bi morale biti v fokusu zakonskih sprememb.

7

Naslednja točka se ukvarja z empirično ilustracijo osnovnih faz delovanja zdravstvenega sistema, medtem ko je v točki za njo, torej v tretji točki, podan pregled nekaterih novejših študij, ki se ukvarjajo z učinkovitostjo zdravstvenih sistemov in vsebujejo tudi ocene za Slovenijo. V zaključku je nanizano nekaj izstopajočih značilnosti zdravstvenega sistema v Sloveniji, ki jih potrjujejo tako prikazani podatki kot pregledane študije.

2. Osnovne značilnosti zdravstvenega sistema

Kaj primerjati. Osnovno-grobo oceno delovanja posameznih segmentov širše države je najlažje dobiti s primerjavo z dobro prakso ustreznih sistemov v razvitih državah. Tako je tudi z ocenjevanjem zdravstvenega sistema. Takšnih študij je veliko, praviloma se ukvarjajo z enostavno primerjavo rezultatov (zdravstvenih dosežkov) ob predpostavljenih virih (fizičnih ali finančnih) zdravstvenih sistemov držav, ki predstavljajo dobro prakso delovanja zdravstva. Za Slovenijo se zdi najbolj smiselna primerjava z razvitimi državami (OECD), še zlasti z državami EU, saj ima Slovenija s temi državami podobne tudi ostale (neposredno ne analizirane) pogoje (na primer, življenjski stil - navade prebivalstva, dostopnost do zdravstvenega sistema), ki določajo rezultate zdravstvenega sistema.

Pri primerjavi z državami najboljše prakse je seveda osnovno vprašanje, kaj naj se sploh primerja; ali le vložena sredstva in končne rezultate (zdravstvene dosežke) ali tudi posamezne faze procesa zdravstvenega sistema. Najbolj pogosto so primerjave zdravstvenih sistemov omejene na primerjavo izdatkov za zdravstvo z najbolj osnovnimi indikatorji dosežene ravni zdravja. Pa še te ocene so lahko zelo približne, če se ne upoštevajo ostali (od zdravstvenega sistema neodvisni) faktorji, ki prav tako vplivajo na raven zdravja v državi. Na osnovi takšnih primerjav lahko sodimo le o tem, kakšna je celovita učinkovitost zdravstvenega sistema v Sloveniji glede na države najboljše prakse. Za vodenje politike je torej uporabna le glede ocenjevanja nujnosti potencialnih zakonskih sprememb sistema.

V kolikor se s primerjavo z dobro prakso razvitih držav želi identificirati tudi najbolj pomembne systemske razlike-pomanjkljivosti, je potrebno preiti z enostavne primerjave finančnih virov in končnih učinkov-rezultatov zdravstvenega sistema - na primerjavo vsaj osnovnih faz delovanja zdravstvenega sistema. Takšna primerjava je lahko za nosilce zdravstvene in ekonomske politike toliko bolj pomembna, če se po daljšem času ukvarjajo z obsežnejšim spreminjanjem zakonodaje, ko je že zaradi obsega predvidenih sprememb v delovanju sistema, identifikacija ključnih usmeritev bistvena. To je še zlasti nujno, če se zakonodaja spreminja po dolgem zakonskem zatišju, ko je prišlo do večjih sprememb v delovanju sistema, ki institucionalno »visijo v zraku« in zato generirajo intenzivno lobistično napihovanje zelo raznovrstnih problemov in »problemov«, kar ne polni le medijskega prostora, temveč predstavlja tudi zelo plodna tla za politična razvrščanja, pritiske in izsiljevanja.

Pri več faznem primerjanju zdravstvenih sistemov je seveda vprašanje, katere faze je smiselno ločeno primerjati z najboljšo prakso razvitih držav? Za vodenje politike so ključne štiri osnovne faze delovanja vseh segmentov širše države, namreč faza oblikovanja finančnih virov in financiranja, faza oblikovanja fizičnih resursov, faza proizvodnje storitev oziroma proizvodov ter končno faza vrednotenja učinkov – povratna zveza med učinki in odločitvami. Prva je pomembna zaradi obsega in dinamike fiskalnih virov, druga zaradi ustreznosti vzpodbud in mehanizmov dolgoročnega investiranja, tretja zaradi ustreznosti vzpodbud in mehanizmov operativnega dela in zadnja zaradi prilaganja aktivnosti ustreznega segmenta javnega sektorja njegovim narodnogospodarskim (družbenim) ciljem. Ker so v vsaki od navedenih faz nosilci odločitev različni, je pri zakonodajnem spreminjanju sistema ključna ločena obravnava vsake od njih.

Tudi pri vodenju politike zdravstvenega sistema je potrebno razlikovati vsaj omenjene štiri faze aktivnosti.² Zato je ključne probleme, na katere ciljajo zakonske spremembe, ki se pripravljajo, potrebno identificirati-analizirati vsaj po navedenih fazah. Pri tem analiza faze financiranja obsega tako analizo dinamike in stabilnosti virov financiranja, kot tudi obsega in strukture tokov financiranja. Analiza faze oblikovanja fizičnih resursov zdravstvenega sistema se ukvarja z oblikovanjem resursov, ki neposredno določajo obseg in strukturo proizvodnje zdravstvenih storitev. Gre za število in strukturo zdravnikov, za število sester, število postelj, ipd. Generiranje zdravstvenih storitev je naslednja bistvena faza delovanja zdravstvenega sistema. Zdravstvene storitve so dejansko vmesni produkt delovanja sistema. Rezultati te faze kažejo, kakšen obseg in strukturo storitev je zdravstveni sistem sposoben generirati; običajno se ti rezultati ilustrirajo s številom pregledov-konzultacij zdravnikov, s številom odpustitev v bolnišnicah, eno in drugo preračunano na število prebivalcev in s povprečnim trajanjem oskrbe (hospitalizacije) v bolnišnicah. Analiza zadnje faze delovanja zdravstvenega sistema obsega vrednotenje učinkov storitev zdravstvenega sistema na

² Glej, na primer, Jacobs(2006), Bekaroglu(2015) ali EC(2015).

zdravstveno stanje prebivalstva. Ti končni rezultati zdravstvenega sistema se običajno dokumentirajo z nekaterimi osnovnimi indikatorji zdravstvenega stanja prebivalstva, kot so, na primer, pričakovana življenjska doba ob rojstvu, ali pričakovana življenjska doba ob 65 letu starosti ali pa pričakovana zdrava leta življenja po 65 letu, ipd.

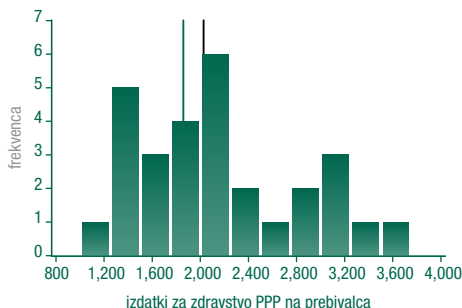
Seveda na zdravstvene dosežke v državi vplivajo tudi druge, od zdravstvenega sistema neposredno neodvisne, okoliščine - determinante zdravja, kot, na primer, prehrana, telesna aktivnost, razvade, dostop do zdravstvenega sistema, ipd. Zato so v analizah učinkovitosti zdravstvenih sistemov tovrstne determinante zdravja praviloma upoštevane kot kontrolne spremenljivke, saj lahko opazno spremenijo zdravstvene dosežke države (vrednosti ustreznih indikatorjev zdravja), neodvisno od delovanja zdravstvenega sistema v ožjem smislu, torej neodvisno od ostalih omenjenih spremenljivk. Kot takšne kontrolne spremenljivke življenjskega stila se pogosto upoštevajo tri, ki opazno poslabšujejo zdravstvene dosežke v državi, namreč, pitje alkohola, kajenje ter prekomerna teža ter ena kontrolna spremenljivka, ki izboljšuje zdravstvene dosežke v državi, namreč povprečna izobrazba.

Ker lahko tudi druge značilnosti življenjskega stila vplivajo na dosežke zdravstvenega sistema, je izbor vzorca držav, ki določa najboljšo prakso, najbolj smiselno prilagoditi tako, da so v njem države, ki se po življenjskem stilu čim manj razlikujejo.

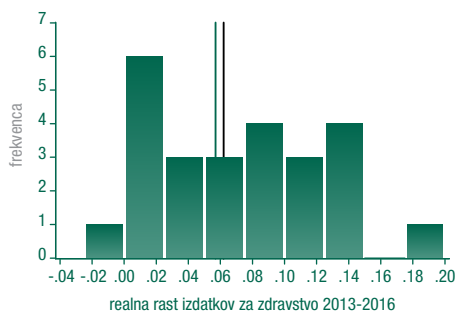
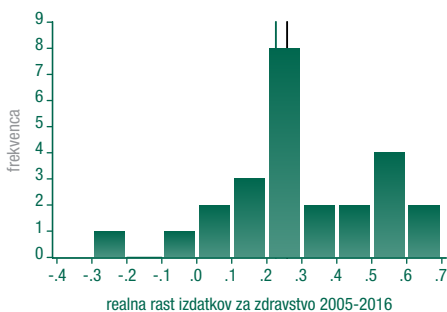
Finančna sredstva. Nekateri osnovni podatki, ki kažejo obseg in dinamiko finančnih sredstev, ki jih prejema zdravstveni sistemi v Sloveniji in drugih evropskih državah, so ilustrirani na sliki 1. Prikazani so izdatki za zdravstvo na prebivalca (v evrih, popravljeni za razlike v kupni moči) ter realna rast sredstev v obdobju po vstopu v EU ter v obdobju po 2013, torej obdobju sedanjega okrevanja gospodarstva.

Na dlani je, da so v Sloveniji izdatki za zdravstvo (na prebivalca) za približno 10% manjši kot na mediani evropskih držav (1859 v primerjavi z 2096), manjši so tudi od najbolj razvitih novih članic EU (Češke, Slovaške in Madžarske). Navkljub temu pa po vstopu v EU vseskozi zaostajajo v rasti za mediano evropskih držav. Tako so v razdobju po vstopu v EU zaostajali realno za približno 0.3% na leto. Ne glede na opazno pospešitev gospodarske aktivnosti, je tudi v zadnjih treh letih relativnega okrevanja gospodarstva (v Sloveniji glede na EU) omenjeno zaostajanje sredstev za zdravstvo v Sloveniji ostalo še naprej nespremenjeno.

Slika 1.
Obseg in dinamika financiranja

10

Vir: EC(2015); OECD;lastni izračuni

Opomba: Izdatki za zdravstvo na prebivalca popravljene za kupno moč leta 2013; realna rast izdatkov za zdravstvo 2005-2016; realna rast izdatkov za zdravstvo 2013-2016; frekvenca = število držav EU po posamezni značilnosti; z zeleno črto je označen položaj Slovenije; s črno je označena mediana EU

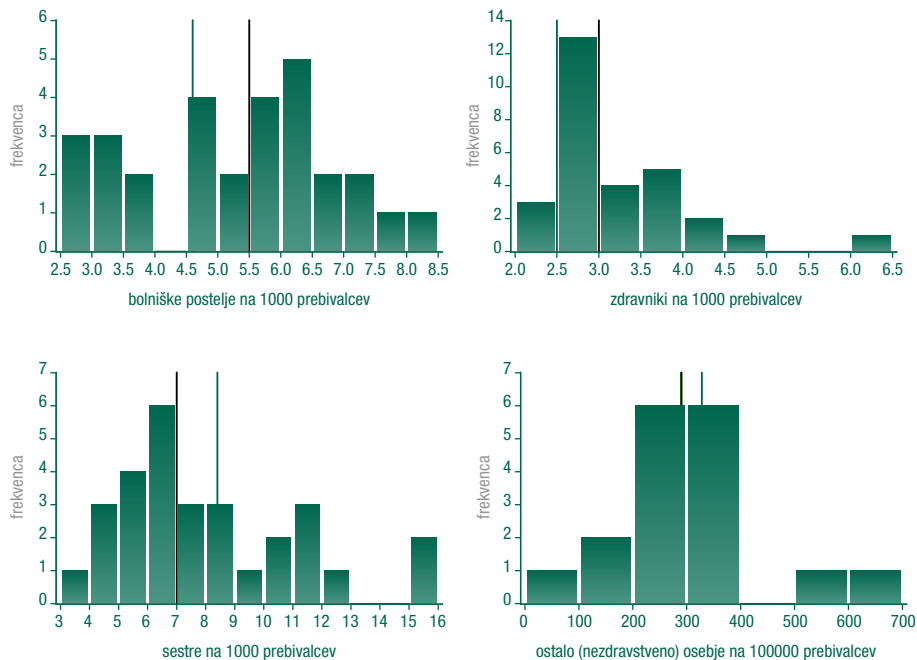
Fizični resursi. Ključna determinanta proizvodnje zdravstvenih storitev so seveda zatečeni fizični resursi zdravstvenega sistema. Ilustrirani so na sliki 2. Prikazan je relativno število zdravnikov, sester in ostalega nezdravstvenega osebja ter bolniških postelj v zdravstvenih sistemih držav EU.

Na dlani je, da je medicinskih sester (na število prebivalcev) za približno 20% več, zdravnikov pa za prav toliko manj od mediane evropskih zdravstvenih sistemov. Istočasno pa je ostalega osebja za okoli 10% več kot na mediani evropskih držav. Čeprav se stalno dokazuje, da je bolnic preveč, kaže primerjava z državami EU, da je v Sloveniji bolniških postelj (na število prebivalcev) precej (za okoli 20%) manj, kot v povprečju evropskih zdravstvenih sistemov.

Ključna omejitev delovanje zdravstvenega sistema v Sloveniji je očitno opazno manjše relativno število zdravnikov. Ta omejitev je še opazno večja zaradi neoptimalne strukture specializacij zdravnikov. Ta namreč opazno odstopa od strukture v državah v EU (Belgija,

Francija, Luksemburg, Švedska, Nizozemska, Španija in Ciper), ki izstopajo po optimalnosti ureditve zdravstvenega sistema³. Kot namreč kaže slika 2, struktura zaposlenih zdravnikov (po posameznih zdravniških specialnostih) v Sloveniji močno odstopa od medianske strukture omenjenih držav z najbolj učinkovito organiziranim zdravstvom, torej od strukture, ki omogoča omenjenim državam optimalne rezultate pri danih vloženi sredstvih.

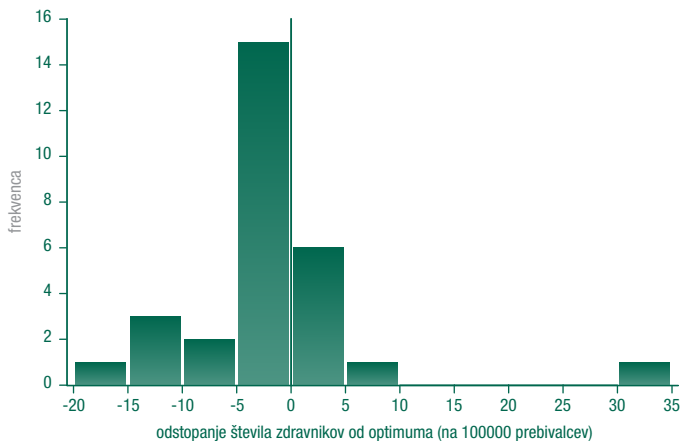
Slika 2.
Kratkoročni resursi zdravstvenega sistema

Vir: Eurostat; EC(2015); OECD; lastni izračuni

Opomba: Število medicinskih sester na 1000 prebivalcev; število zdravnikov na 1000 prebivalcev; število nezdravstvenega osebja v bolnišnicah na 100000 prebivalcev; število bolniških postelj na 1000 prebivalcev; frekvenca = število držav EU po posamezni značilnosti; z zeleno črto je označen položaj Slovenije; s črno je označena mediana EU

Slika 3.
Odstopanje števila zdravnikov od optimuma

Vir:OECD:Eurostat; lastni izračuni

Opomba: Odstopanje števila zdravnikov od optimuma po specialnostih (splošni zdravniki so ena od specialnosti); optimum določajo Belgija, Francija, Luksemburg, Švedska, Nizozemska, Španija in Ciper; število zdravnikov na 100000 prebivalcev po specialnostih; z zeleno črto je označena meja med specialnostmi s primanjkljajem oziroma presežkom zdravnikov

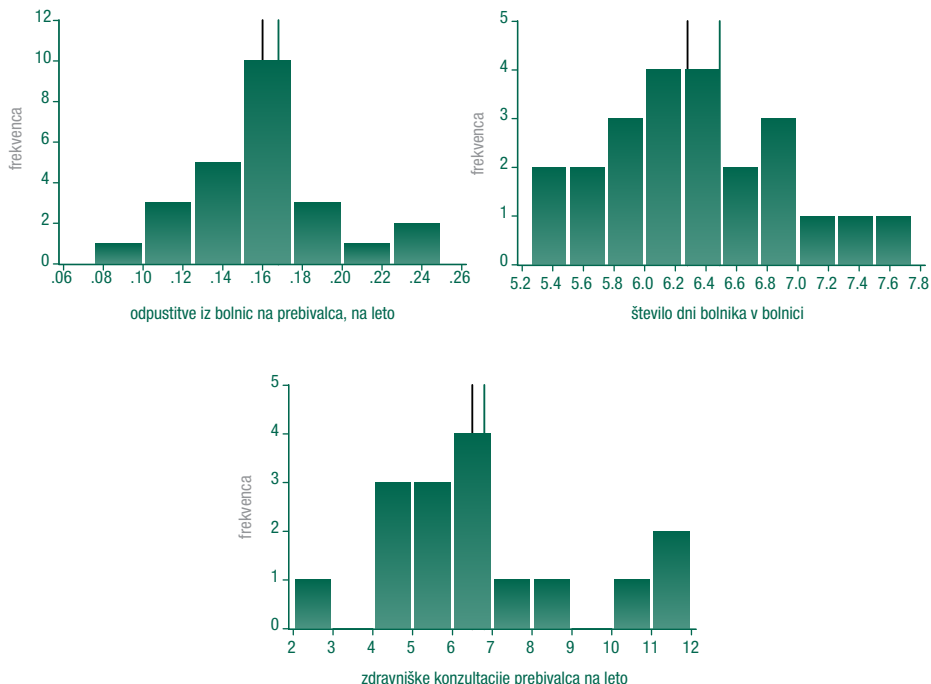
12

Kot kaže slika 3 je v Sloveniji v skoraj 60% specialnosti zdravnikov opazno manj kot v državah, ki imajo optimalno urejeno zdravstvo⁴, v 40% specialnosti pa je zdravnikov precej več, kot v optimalni ureditvi. Po številu je slednjih skoraj ena petina vseh aktivnih zdravnikov (okoli 1200). Efektivno je torej relativni primanjkljaj zdravnikov še bistveno (enkrat) večji, kot kažejo podatki na sliki 2, saj ozko grlo zdravstvenega procesa povečujejo manjkajoče specialnosti zdravnikov.

Zdravstvene storitve. Obseg zdravstvenih storitev, ki jih generira zdravstveni sistem, relativno glede na razpoložljive resurse, ilustrira njegovo tehnično učinkovitost. Na sliki 4 je ilustriran relativni obseg zdravstvenih storitev, ki jih generirajo zdravstveni sistemi držav EU. Prikazan je obseg zdravniških pregledov (konzultacij), število odpustitev iz bolnic (eno in drugo na 1000 prebivalcev) ter povprečna dolžina hospitalizacije. Slovenija in mediana evropskih držav sta ponovno posebej označeni.

⁴ Pri nekaterih specialnostih jih je tudi za 70% in več odstotkov manj (na primer, ortopedov-kirurgov, travmatologov, kardiologov, ipd), kot v državah z optimalno organiziranim zdravstvenim sistemom. Splošni zdravniki so prikazani kot ena od takšnih, bolj obsežnih, specialnosti v primanjkljaju.

Slika 4.
Storitve zdravstvenega sistema

13

Vir: Eurostat; EC(2015); OECD; lastni izračuni

Opomba: Število odpustitev iz bolnišnic na prebivalca; povprečno število dni v bolnišnici; število zdravniških konzultacij na prebivalca; frekvence = število držav EU po posamezni značilnosti; z zeleno črto je označen položaj Slovenije; s črno je označena mediana EU

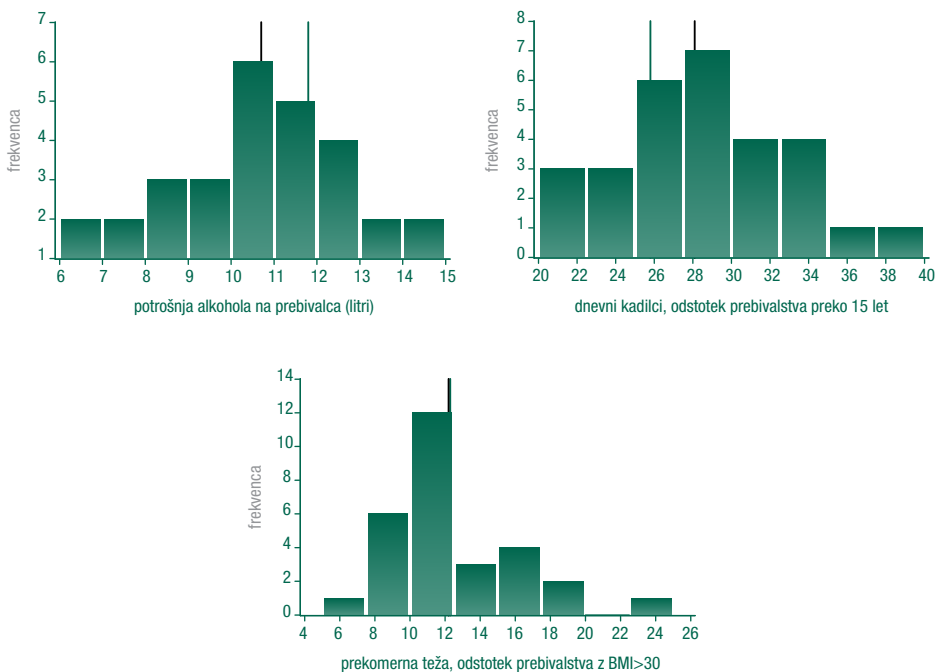
Vsi trije indikatorji, s katerimi se običajno ilustrira obseg storitev zdravstvenih sistemov, v Sloveniji presegajo ustrezne medianske vrednosti v EU za približno 4%. Najbolj preseneča obseg zdravniških pregledov, ki je v Sloveniji prav tako višji kot v EU, čeprav je zdravnikov skoraj četrtino manj in še med njimi je, kot rečeno, zaradi neoptimalne strukture specialnosti, slaba petina (1200) zdravnikov manj obremenjenih. Ker velik primanjkljaj v resursih, namreč v številu in strukturi zdravnikov, ne (!) vpliva na ustrezen obseg storitev zdravstvenega sistema, lahko sklepamo, da je del sistema (zdravnikov) daleč bolj obremenjen, kot je to normalno v zdravstvenih sistemih evropskih držav, kakor tudi, da bo (bi) potencialno reformiranje zdravstva in torej tudi povečanje ustreznih resursov lahko normaliziralo obremenitev ključnih specialnosti zdravnikov, ne bo pa opazno povečalo obsega ustreznih storitev, ki jih sistem generira.

Rizični faktorji - življenjski stil. Dokumentiran, relativno zelo velik obseg zdravstvenih storitev, ki jih generira zdravstveni sistem v Sloveniji, je seveda le »mesni produkt«

njegovega delovanja, ne pa njegov ključni rezultat- cilj. Za presojo dometa zdravstvenega sistema je namreč bistveno, kakšen je njegov (končni) učinek na raven zdravja prebivalstva, torej kakšni so njegovi zdravstveni učinki. Kot rečeno, se zdravstveni dosežki držav primerjajo med seboj s primerjavo nekaj osnovnih indikatorjev zdravja prebivalstva, kot so pričakovana življenjska doba (ob rojstvu in ob 65 letu starosti) ali pričakovana zdrava leta življenja (ob rojstvu ali ob 65 letu) in podobno. Ker pa na te zdravstvene dosežke ne vpliva le obseg in kvaliteta storitev zdravstvenega sistema temveč tudi življenjski stil prebivalstva, je pri vrednotenju-primerjavi končnih rezultatov zdravstvenega sistema v Sloveniji glede na ostale države EU potrebno predhodno pregledati tudi morebitne razlike v življenjskem stilu.

14

Slika 5.
Življenjski stil

Vir: Eurostat; EC(2015); OECD; lastni izračuni

Opomba: Letna potrošnja alkohola na prebivalca (v litrih); odstotek prebivalstva nad 15 let, ki redno dnevno kadi; odstotek prebivalstva s prekomerno težo (BMI>30); frekvenca = število držav EU po posamezni značilnosti; z zeleno črto je označen položaj Slovenije; s črno je označena mediana EU

Na sliki 5 so prikazane tri pomembne determinante zdravstvenega stanja, ki se običajno uporabljajo za ilustracijo posledic življenjskega stila v posamezni državi: pitje alkohola, kajenje in prekomerna teža. Vsak od teh faktorjev opazno poslabšuje zdravstveno stanje

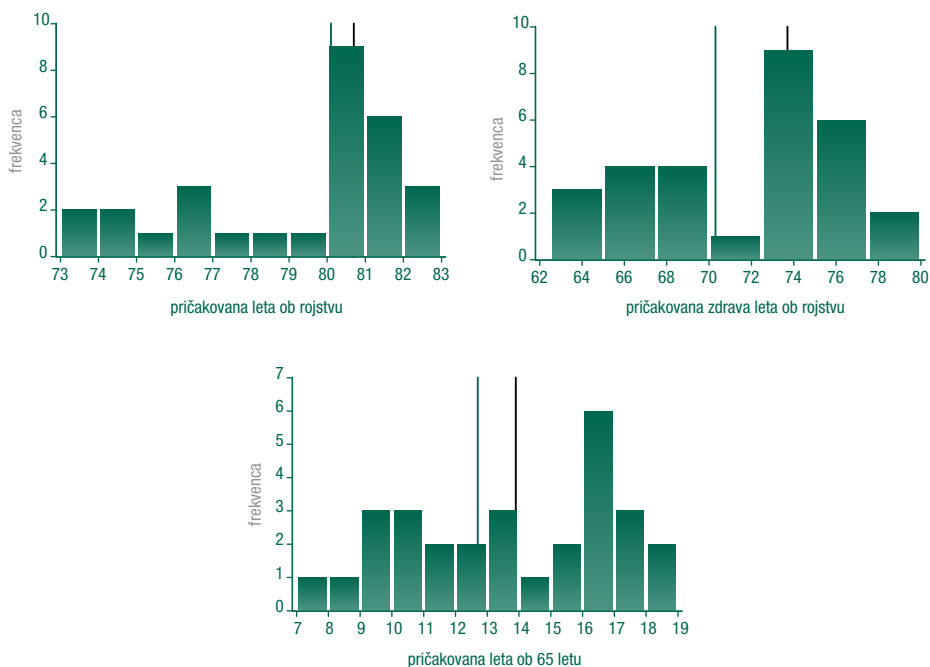
prebivalstva, zato je pri vrednotenju-primerjavi učinkov zdravstvenih storitev med državami potrebno upoštevati morebitne razlike v izpostavljenosti omenjenim rizičnim faktorjem.

Na dlani je, da v Sloveniji popijemo v povprečju precej več (okoli 10%) alkohola, kadimo pa precej manj (okoli 8%) kot v medianskih državah EU, medtem ko je delež prebivalstva s prekomerno težo (12.3%) praktično enak kot v EU. Ker v neposredni primerjavi z državami EU relativne tveganosti zdravstvenih dosežkov zaradi pitja oziroma kajenja ni mogoče ovrednotiti, ni mogoče sklepati o tem, ali življenjski stil v Sloveniji bolj poslabšuje zdravstvene dosežke kot v EU – to je (bi bilo) možno šele z modelsko analizo.

Rezultati zdravstvenega sistema. Če upoštevamo tudi zdravstvene posledice življenjskega stila, lahko ovrednotimo končne rezultate obsega in strukture zdravstvenih storitev, ki jih generira zdravstveni sistem v Sloveniji in na osnovi tega tudi sklepamo o (ne)zadostnosti razpoložljivih sredstev in drugih pomanjkljivostih sistema.

15

Slika 6.
Zdravstveni dosežki

Vir: Eurostat; EC(2015); OECD; lastni izračuni

Opomba: Pričakovana leta ob rojstvu; pričakovana zdrava leta ob rojstvu; pričakovana zdrava leta ob starosti 65 let; frekvenca=število držav EU po posamezni značilnosti; z zeleno črto je označen položaj Slovenije; s črno je označena mediana EU

Nekaj najbolj osnovnih indikatorjev ravni zdravja, ki se pogosto navajajo, je ilustrirano na sliki 6. Prikazana je pričakovana življenjska doba in pričakovana zdrava leta ob rojstvu ter pričakovana zdrava leta pri 65 letih.

Vsi trije dokumentirani indikatorji kažejo, da so zdravstveni dosežki v Sloveniji slabši kot na mediani EU držav. Razlika je najmanjša pri pričakovani življenjski dobi ob rojstvu (0.7%) in največja pri pričakovanih zdravih letih od 65 leta dalje (8%)

16

Glede na to, da je obseg storitev, ki jih generira zdravstveni sistem v Sloveniji relativno večji kot v medianskih zdravstvenih sistemih EU, so lahko slabši zdravstveni dosežki posledica ali nižje kvalitete zdravstvenih storitev ali/in napačne strukture storitev (zaradi napačne strukture specialnosti in zato preobremenjenosti posameznih specialnosti zdravnikov ali premajhnih sredstev, kot je dokumentirano na slikah 1,2 in 3), ali pa večjega negativnega učinka slabih razvad – življenjskega stila (prekomernega pitja alkohola, kot kaže slika 5). Bolj natančen odgovor lahko da le modelska analiza, ki obsega vse ilustrirane faze procesa proizvodnje storitev zdravstvenega sistema (ilustrirana je v nadaljevanju).

3. Učinkovitost zdravstvenega sistema

Ideja modeliranje učinkovitosti. Narodnogospodarsko je pri vrednotenju vsakega segmenta širše države bistveno povezati rezultate s sredstvi, ki so porabljena za njegovo delovanje. Tako je tudi pri zdravstvenem sistemu. Z najboljšo prakso razvitih držav je potemtakem potrebno primerjati finančna sredstva, ki so porabljena v zdravstvu glede na ustrezne učinke na zdravstveno stanje prebivalstva.

Najbolj grobe ilustracije učinkovitosti zdravstvenih sistemov tako primerjajo le v zdravstveni sistem vložena sredstva z zdravstvenimi dosežki (pričakovano življenjsko dobo ob rojstvu, ali/in pričakovana leta ob 65 letu starosti ali/in pričakovana zdrava leta ob 65 letu starosti) torej z ravnijo zdravja, kot rezultatom zdravstvenega sistema. Ideja merjenja učinkovitosti je ilustrirana na sliki 7. Prikazan je razsevni diagram vrednosti dveh spremenljivk za zdravstvene sisteme v državah EU. Prikazani so izdatki za zdravstvo na prebivalca (preračunani v enote kupne moči) in pričakovana leta ob rojstvu (vrednosti se nanašajo na leto 2013)..

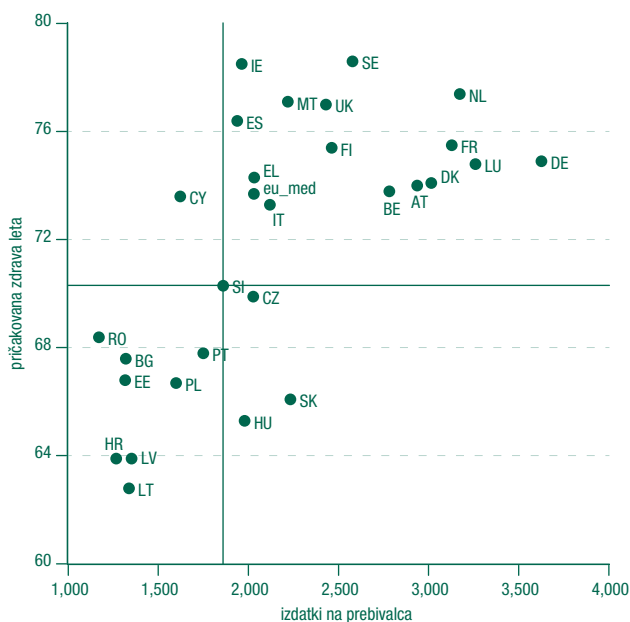
Ovojnica prikazanih vrednosti, ki povezuje po vrsti države Romunijo, Hrvaško, Ciper in Španijo, ter nespremenjeno od Španije dalje, kaže (hevristično rečeno) dosegljive vrednosti zdravstvenih dosežkov pri vsaki od vrednosti finančnih sredstvih, saj pri nobeni od vrednosti za sredstva ni države (ali kombinacije držav), ki bi imela večjo pričakovano življenjsko dobo (ki bi ležala nad ovojnico). Te države torej določajo dobro prakso za vse prikazane države EU. Ostale države, ki ležijo pod ovojnico, so seveda manj učinkovite, vendar se razlikujejo po velikosti neučinkovitosti. Vrednost neučinkovitosti kaže oddaljenost države od ovojnice (ustrezna razlika v pričakovanih letih) pri njenih izdatkih na zdravstvo. Če

sodimo po sliki 7 je Sloveniji, na primer, bolj učinkovita od Poljske, Češke, Slovaške, Madžarske, Danske, Nemčije, Avstrije itd. in manj učinkovita, na primer, od Portugalske, Francije, Italije in vseh držav, ki določajo dosegljivo mejo (ki so učinkovite).

Čeprav pregled posameznih značilnosti zdravstvenega sistema v prejšnji točki kaže, da pri večini prikazanih značilnosti zdravstveni sistem v Sloveniji malo odstopa od mediane evropskih držav, je lahko učinkovitost zdravstvenega sistema v Sloveniji bistveno različna od mediane EU, saj mora celovita analiza obsegati odstopanja več analiziranih (in ilustriranih) faz aktivnosti zdravstvenega sistema (ustreznih spremenljivk).

Slika 7.
Zdravstveni sistemi EU – finančna sredstva in zdravstveni dosežki

Vir: EC(2015); lasti izračuni

Opomba: Input in rezultat zdravstvenega sistema; input - finančna sredstva na prebivalca popravljena za kupno moč; rezultat - pričakovana leta ob rojstvu; Slovenija je posebej označena; leto 2013

Empirično ocenjevanje učinkovitosti zdravstvenih sistemov (relativno glede na vzorec držav, ki določa najboljšo prakso) je že vsaj 20 let standardni način vrednotenja kvalitete zdravstvenih sistemov.⁵ Vendar je v zadnjih letih prišlo do opaznih sprememb v načinu vrednotenja. V prvih letih so namreč ocenjevali le tehnično učinkovitost zdravstvenih sistemov (sposobnost generiranja čim večjega obsega zdravstvenih storitev ob danih fizičnih

⁵ Vsaj od analiz Fare in ostali (1994) in (1997) dalje; glej tudi Hollingstworth in ostali (2002).

resursih), medtem ko so v zadnjih letih⁶ začeli sistematično meriti učinkovitost zdravstvenih sistemov s končnimi rezultati, torej z učinki na zdravstveno raven prebivalstva, merjeno z omenjenimi osnovnimi indikatorji zdravstvene ravni prebivalstva (na primer, s pričakovano povprečno življenjsko dobo, pričakovanimi zdravimi leti življenja po 65 letu, ipd.) in ne le z obsegom storitev, ki jih generirajo zdravstveni sistemi, kot je bilo pravilo v starejših študijah. Prav zaradi tega se v novejših analizah upošteva tudi ostale determinante zdravja (na primer življenjski stil), saj te lahko opazno vplivajo na zdravstvene dosežke, ne pa tudi na obseg zdravstvenih storitev.

18

Ocene celovite učinkovitosti. Analize celovite učinkovitosti praviloma obsegajo primerjavo doseženih zdravstvenih dosežkov (dosežene ravni zdravja prebivalstva, merjene z omenjenimi osnovnimi indikatorji) z vloženimi finančnimi sredstvi in zato vedno omogočajo neposredno (vsaj grobo) presojo-oceno zaostanka za najboljšo prakso, ne pa nujno tudi identifikacije ustreznih pomanjkljivosti zdravstvenega sistema⁷. Slednje je odvisno od tega, kako natančno so modelirane tudi vmesne faze zdravstvenega procesa (in ne le sredstva in rezultati).

Pregled uspešnosti zdravstvenega sistema v Sloveniji v nekaterih tovrstnih novejših študijah je v tabeli 1. Dokumentiran je (centilni) rang Slovenije med državami EU in leto, na katero se študija nanaša.⁸ Na dlani je, da je celovita učinkovitost zdravstvenega sistema Slovenije vsaj tako velika kot v medianskem zdravstvenem sistemu držav EU, po letu 2010 pa verjetno še boljša, okoli konca tretjega decila zdravstvenih sistemov EU.

Tabela 1.
Učinkovitost zdravstvenih sistemov v EU

Študija	Leto	rang Slovenije
Gearhart(2016)	2000	47
Gearhart(2016)	2010	28
Gearhart(2016)	2012	39
OECD(2015)	2007	52
Asandului(2014)	2010	30

Vir: Asandului(2014); Gearhart(2016a), Gearhart(2016b); OECD(2015); lastni izračuni

Opomba: Ocena učinkovitosti zdravstvenih sistemov v EU; model DEA; leto na katero se nanašajo podatki in rezultati ocene; rang Slovenije je v centilih

6 Po analizi Jacobs in ostali (2009)

7 Takšne so, na primer, analize OECD(2015), Asandului in drugi(2014) ali meta študija Gearhart(2016a).

8 Študije OECD(2015) in Asandului(2014) so samostojne, medtem ko je študija Gearhart(2016a) meta analiza, ki obsega rezultate 9 samostojnih študij učinkovitosti zdravstvenih sistemov, različnih avtorjev, narejenih in objavljenih v obdobju 2004-2016; vse so v vzorcu imele tudi države EU; v tabeli 1 so prikazane povprečne vrednosti ustreznih devetih študij. Tudi za študijo Asandului(2014) je v tabeli 1 prikazan povpreček rezultatov, saj so v študiji prikazane ocene za štiri alternativne modele. V vseh prikazanih študijah so rezultati zdravstvenega sistema merjeni z enim ali več od navedenih osnovnih indikatorjev ravni zdravja prebivalstva, medtem ko so kot finančni inputi uporabljena sredstva za zdravstvo na prebivalca ali BDP na prebivalca (eno in drugo popravljeno za kupno moč). V vseh prikazanih študijah je uporabljena DEA metoda ocene učinkovitosti. Glej, na primer, Zhu(2004).

Za nosilce zdravstvene politike precej bolj uporabne pa so študije učinkovitosti zdravstvenih sistemov, ki (analitično) ločijo posamezne faze aktivnosti sistema, saj se s tem, kot rečeno, omogoča identificiranje večjih pomanjkljivosti (prednosti) in ne le presojanje ustreznosti oziroma neustreznosti zdravstvenega sistema. Takšnih analiz je malo, pa še te so pogosto premalo razdelane – narejene so le v enem koraku (enem nepovezanem modelu).⁹

Oglejmo si natančneje rezultate dveh študij zdravstvenega sistema, ki eksplicitno upoštevata vse faze aktivnosti zdravstvenega sistema¹⁰. V obeh je učinkovitost ocenjena za vse države EU, tudi za Slovenijo¹¹. Prva je nastala pod okriljem in za potrebe Evropske Komisije (EC(2015)). Narejena je v enem koraku; modeli torej obsegajo več faz, vendar niso med seboj povezani. Zato je ocena celovite učinkovitosti (povezave finančnih sredstev in rezultatov) natančna, dostop do ocen učinkovitosti posameznih faz, torej detekcija osnovnih pomanjkljivosti zdravstvenega sistema, pa le posredna in nepopolna¹². Druga takšna ocena je predstavljena v študiji Bekaroglu(2015), ki je tudi modelsko narejena v več stopnjah. Vsaka od njih obsega eno fazo aktivnost zdravstvenega sistema, zato ta študija omogoča natančno analizo ne le celovite učinkovitosti temveč tudi pomanjkljivosti posameznih faz aktivnosti zdravstvenih sistemov razvitih držav OECD, še zlasti financiranja. Obe študiji vključujeta tudi rezultate za Slovenijo.

Rezultati študije evropske komisije so povzeti v tabelah 2 in 3. V prvi tabeli so prikazane ocenjene celovite učinkovitosti za vse faze aktivnosti zdravstvenega sistema, v drugi tabeli pa je ocenjena učinkovitost fizičnih resursov (faza razdelitve finančnih sredstev ni obsežena).

9 Skoraj praviloma posamezne faze aktivnosti zdravstvenega sistema niso ocenjene z ločenimi modeli, v kolikor pa so, modeli posameznih faz niso povezani med seboj. Zato je v teh študijah pogosto preveč spremenljivk za število opazovanj-držav (pri OECD 34, pri EU 29), zato je variabilnost ocen med državami vzorca majhna – ocene učinkovitosti pa so nenatančne.

10 Gre za analize EC(2015) in Bekaroglu(2015).

11 V obeh je uporabljena DEA metodologija (model podatkovne ovojnice).

12 Študija ima tudi druge pomanjkljivosti. Zaradi premajhnega vzorca EU držav, je po več spremenljivk agregirano v indikatorje, poleg tega izbor spremenljivk ni usklajen (izdatki za zdravstvo so, na primer, popravljeni za kupno moč, BDP na prebivalca v socialno-ekonomskem indikatorju pa ne), ipd.

Tabela 2.
Celovita učinkovitost

Input	Indikator zdravstvenih dosežkov	Ostali pogoji	Slovenija	EU povprečje	EU 3. kvartil
Izdatki pc (PPP)	PL ob rojstvu	-	0.97	0.98	0.98
Izdatki pc (PPP)	PL ob 65 letu	-	0.9	0.94	0.95
Izdatki pc (PPP)	zdrava PL ob rojstvu	-	0.91	0.92	0.92
Izdatki pc (PPP)	zdrava PL ob 65 letu	-	0.7	0.82	0.87
Izdatki pc (PPP)	PL ob rojstvu (korekcija za življenjski stil)	-	0.97	0.97	0.98
Izdatki pc (PPP)	zdrava PL ob rojstvu (korekcija za življenjski stil)	-	0.91	0.94	0.96

Vir:EC(2015); lastni izračuni

Opomba: Celovita učinkovitost; indeks učinkovitosti ocenjen z DEA metodo: 0 neučinkovit, 1 učinkovit sistem; izdatki pc (PPP) – finančna sredstva za zdravstvo na prebivalca popravljena za kupno moč; PL pričakovana leta; življenjski stil – korekcija pričakovanih let (PL) zaradi pitja alkohola, kajenja in presežne teže

20

V drugi tabeli pa je ocenjena učinkovitost uporabe fizičnih resursov (torej števila zdravnikov, sester in bolniških postelj na 100000 prebivalcev), torej učinek fizičnih resursov na raven zdravja prebivalstva.

Zdravniški dosežki so v obeh tabelah kvantificirani z omenjenimi osnovnimi indikatorji (pričakovano življenjsko dobo pri rojstvu ali pri 65 letu, pričakovanimi zdravimi leti pri rojstvu ali pri 65 letu).

Tabela 3
Učinkovitost uporabe fizičnih resursov

Input	Indikator zdravstvenih dosežkov	Ostali pogoji	Slovenija	EU povprečje	EU 3. kvartil
Fizični resursi	PL ob rojstvu	SE okolje in življenjski stil	0.98	0.98	0.98
Fizični resursi	PL ob 65 letu	SE okolje in življenjski stil	0.95	0.95	0.95
Fizični resursi	zdrava PL ob rojstvu	SE okolje in življenjski stil	0.94	0.94	0.94
Fizični resursi	zdrava PL ob 65 letu	SE okolje in življenjski stil	0.83	0.83	0.84
Fizični resursi	PL ob rojstvu (korekcija za življenjski stil)	SE okolje	0.98	0.98	0.98
Fizični resursi	zdrava PL ob rojstvu (korekcija za življenjski stil)	SE okolje	0.95	0.95	0.95

Vir:EC(2015); lastni izračuni

Opomba: Učinkovitost porabe fizičnih resursov; indeks učinkovitosti ocenjen z DEA metodo: 0 najmanjša učinkovitost, 1 največja učinkovitost; fizični resursi (zdravniki, sestre, število postelj); vse na 100000 prebivalcev); PL pričakovana leta; SE socialno ekonomsko okolje (BDP na prebivalca, izobrazba); življenjski stil – korekcija pričakovanih let (PL) zaradi pitja alkohola, kajenja in presežne teže

Življenjski stil (pitje, kajenje in presežna teža) ni modeliran z ločeno spremenljivko, temveč je v dveh modelih spremenljivka rezultata zdravljenja (raven zdravja prebivalstva) popravljena za verjeten učinek pitja, kajenja in prekomerne teže. Od ostalih faktorjev, ki vplivajo na zdravje (neodvisno od zdravstvenega sistema), je upoštevan samo socialno-ekonomski indikator v oceni učinkovitosti izkoriščanja fizičnih resursov (glej tabelo 3)¹³. Glede na to, da je življenjski stil pomembna determinanta zdravja (vendar neodvisna od zdravstvenega sistema), upoštevana pa je le v zadnjih dveh modelih tabele 2, lahko trdimo, da sta zadnja dva modela celovite učinkovitosti najbolj kompletna. Istočasno modeli učinkovitosti resursov v tabeli 3 vsi vsebujejo vpliv življenjskega stila in so, glede tega, vsi kompletni- primerljivi.

21

Kot kažejo vrednosti v tabeli 2, je celovita učinkovitost zdravstvenega sistema Slovenije malo nižja kot pri mediani EU pri vseh indikatorjih zdravniških rezultatov razen pri enem. V povprečju pri vseh modelih učinkovitost zdravstvenega sistema v Sloveniji zaostaja za mediansko učinkovitostjo za približno 0.023 (2.3 odstotka). Pri obeh kompletnih modelih (ki vsebujeta tudi vpliv življenjskega stila) je zaostanek za mediano še manjši, v povprečju 0.015 ali 1.6 odstotka. Ker je disperzija celovite učinkovitosti med državami EU majhna, je tudi zaostanek Slovenije za tretjim kvartilom (torej za 25 odstotkov) najbolj učinkovitih zdravstvenih sistemov v EU le 0.031 ali za 3.1 odstotne točke, pri obeh kompletnih modelih.

Rezultati v tretji tabeli kažejo, da je učinkovitost fizičnih resursov zdravstvenega sistema v Sloveniji še boljša. Saj je učinkovitost pri vseh modelih enaka kot pri medianskem zdravstvenem sistemu EU in le pri enem modelu nižja (za 0.012 ali 1.2 odstotne točke) od učinkovitosti 3. kvartila najbolj učinkovitih evropskih zdravstvenih sistemov. Učinkovitost uporabe fizičnih resursov je torej v Sloveniji zelo visoka. To seveda le potrjuje ugotovitev, ki je narejena že pri primerjavi slik 4 in 2, da namreč obseg storitev zdravstvenega sistema v Sloveniji presega povprečje v EU, ne glede na to, da so fizični resursi (število zdravnikov in postelj na 100000 prebivalcev) precej skromnejši od povprečja EU! V kolikor so torej čakalne vrste v Sloveniji daljše kot v povprečju v EU, so torej le zato, ker struktura specialnosti zdravnikov bistveno odstopa od optimalne, saj je število pregledov (na prebivalca) večje kot v povprečju v EU.

Najbolj osnovni rezultati študije Bekaroglu(2015) so ilustrirani na slikah 8 in 9 ter v tabeli 4. Na sliki 8 je prikazana učinkovitost pri proizvodnji zdravstvenih storitev, na sliki 9 pa celovita učinkovitost zdravstvenih dosežkov, v tabeli 4 pa so dokumentirani ključni prispevki k zaostajanju zdravstvenih dosežkov v Sloveniji in povprečju OECD za najboljšo prakso zdravstvenih sistemov razvitih držav.

Pri oceni učinkovitosti proizvodnje zdravstvenih storitev so upoštevani isti indikatorji resursov (število zdravnikov, sester in bolniških postelj) in dosežkov (število odpustitev iz

---

13 Obsega BDP na prebivalca in izobrazbo.

bolnišnic, dolžina hospitalizacije in število pregledov pri zdravniku) ter isti rizični faktorji (pitje, kajenje in prekomerna teža,) kot v študiji Evropske Komisije, dodana pa je kontrolna spremenljivka za neenakost dostopa do zdravniškega sistema in kvaliteto storitev¹⁴. Ocene so narejen za razdobje 2004-2011.

22

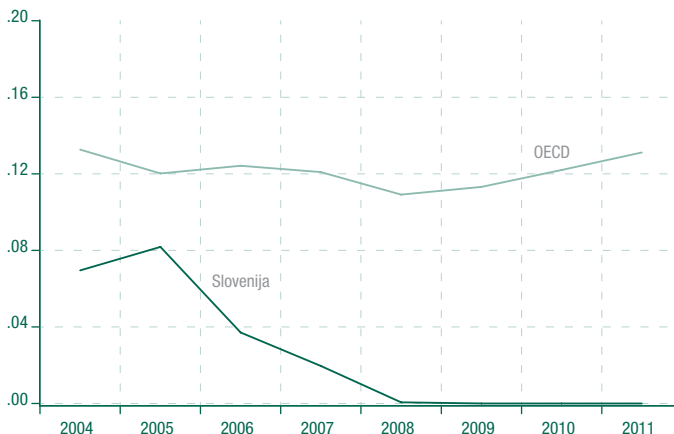
Tudi ta študija dokumentira, da je v Sloveniji učinkovitost generiranja-proizvodnje zdravstvenih storitev zelo visoka, opazno višja kot v povprečju OECD držav, kjer je bila v analiziranem obdobju povprečna neučinkovitost okoli 0.125 (več kot enkrat višja kot v Sloveniji) – torej so v razdobju 2004-2011 zdravstveni sistemi OECD v povprečju nudili pri danih resursih za okoli 12.5% manj zdravniških storitev od najboljše prakse. Po letu 2008 se je učinkovitost zdravstvenega sistema Slovenije pri proizvodnji zdravstvenih storitev povečala celo na samo mejo dosegljive učinkovitosti (njegova neučinkovitost je torej padla na 0), z danimi resursi potemtakem tudi najboljši zdravstveni sistemi v OECD nebi mogli proizvesti več zdravstvenih storitev (pregledov pacientov in zdravljenj v bolnišnicah) kot slovenski! Na dlani je, da ta študija ocenjuje učinkovitost zdravstvenega sistema v Sloveniji pri doseganju zdravstvenih storitev še višje kot študija Evropske Komisije, pri tem pa, za razliko Evropske Komisije, upošteva tudi kvaliteto storitev!

Celovita učinkovitost pri zdravstvenih dosežkih (ki so merjeni s pričakovanimi leti ob rojstvu, pričakovanimi leti ob 65 letu in z umrljivostjo dojenčkov) je po 2006 prav tako višja kot v povprečju OECD držav, konec analiziranega obdobja (2011) je dosegla 0.026. Torej je zdravstveni sistem v Sloveniji ob danih fizičnih in finančnih resursih ter danih kontrolnih spremenljivkah (rizičnih faktorjih, kvaliteti storitev in enakosti dostopa do zdravstvenega sistema) dosegal le za 2.6% slabše zdravstvene dosežke od najbolj učinkovitih zdravstvenih sistemov razvitih držav.

---

¹⁴ Neenakost pri dostopu do zdravstvenega sistema je še zlasti pomembna pri oceni učinkovitosti zdravniških sistemov v anglosaksonskih državah.

Slika 8.
Neučinkovitost proizvodnje zdravstvenih storitev

Vir: Bekaroglu(2015); lastni izračuni

Opomba: Neučinkovitost proizvodnje zdravstvenih storitev; zaostanek za najboljšo prakso razvitih držav OECD; večstopenski DEA model; panelni podatki; zdravstvene storitve - število pregledov pri zdravniku, število odpustitev v bolnišnicah (oboje na 1000 prebivalcev) in povprečna dolžina hospitalizacije; resursi - število zdravnikov, število sester in število postelj v bolnišnicah (vse na 100000 prebivalcev); kontrolne spremenljivke za življenjski stil (pitje, kajenje in prekomerna teža), neenak dostop do zdravstvenega sistema in kvaliteto storitev

Slika 9.
Neučinkovitost doseganja zdravstvene ravni prebivalstva

Vir: Bekaroglu(2015); lastni izračuni

Opomba: Celovita neučinkovitost zdravstvenih dosežkov (ravni zdravja); zaostanek za najboljšo prakso razvitih držav OECD; indikator neučinkovitosti sega od 0 do 1; večstopenski DEA model; panelni podatki; rezultat prve stopnje je merjen z zdravstvenimi storitvami - število pregledov pri zdravniku, število odpustitev v bolnišnicah (oboje na 1000 prebivalcev) in povprečna dolžina hospitalizacije; resursi prve stopnje - število zdravnikov, število sester in število postelj v bolnišnicah (vse na 100000 prebivalcev); rezultat druge stopnje je merjen z zdravstvenimi dosežki - pričakovana leta ob rojstvu, pričakovana leta ob 65 letu in smrtnost dojenčkov; resursi druge stopnje - finančna sredstva (dolarji na prebivalca popravljene za kupno moč); kontrolne spremenljivke za življenjski stil, neenak dostop do zdravstvenega sistema in kvaliteto storitev.

Tabela 4.
Zmanjšanje zdravstvenih dosežkov pod optimalno raven - faktorji

	OECD	Slovenija
Neučinkovitost proizvodnje storitev (S)	0.007	0
Neučinkovitost zdravstvenih dosežkov (D)	0.0237	0.0258
U. življenjskega stila na (S)	0.004	0
U.življenjskega stila na (D)	0.0159	0.0069
U. izdatkov na (S),(D)	0.0013	0.0271
U. izdatkov na življenjski stil	0.0028	0.0021
Vsi faktorji	0.055	0.062

24

Vir: Bekaroglu(2015); lastni izračuni

Opomba: Faktorji zaostajanja zdravniških dosežkov (dosežene ravni zdravja) za najboljšo prakso OECD; leto 2011; življenjski stil obsega učinke rizičnih faktorjev (kajenje, pitje in prekomerna teža) in učinke neenakega dostopa do zdravstvenega sistema; U. življenjskega stila na (S) - učinki življenjskega stila na neučinkovitost proizvodnje zdravstvenih storitev; U.življenjskega stila na (D) - učinki življenjskega stila na neučinkovitost zdravstvenih dosežkov; U. izdatkov na (S),(D) - učinki finančnih sredstev na neučinkovitost proizvodnje zdravstvenih storitev in neučinkovitosti zdravstvenih dosežkov

Ker je zdravstveni sistem v Sloveniji pri proizvodnji zdravstvenih storitev učinkovit, je očitno celotno zaostajanje v učinkovitosti za najboljšimi zdravstvenimi sistemi posledica slabših učinkov zdravstvenih storitev, saj zdravstveni sistem generira optimalen (dovolj velik) obseg storitev (pri danih resursih). To kažeta tudi prvi dve vrstici tabele 4.

Seveda pa na zaostajanje v zdravstvenih dosežkih Slovenije glede na razvite države z najboljšimi zdravstvenimi sistemi vplivajo tudi predpostavljene (dane) vrednosti kontrolnih spremenljivk (ki so v Sloveniji praviloma nižje-slabše kot v razvitih državah). Te sicer ne vplivajo na ocenjeno neučinkovitost zdravstvenega sistema, vplivajo pa na zaostajanje zdravstvenih dosežkov. V tabeli 4 so prikazani učinki dveh kontrolnih spremenljivk, ki sta ključni za Slovenijo, namreč učinki življenjskega stila in še zlasti financiranja¹⁵.

Premajhno financiranje očitno močno povečuje zaostajanje za zdravstvenimi dosežki razvitih držav z optimalno urejenimi zdravstvenimi sistemi (povzroča praktično enako velik zaostanek kot sama neučinkovitost zdravstvenega sistema). Ustrezno zaostajanje nastaja predvsem zaradi nižje kvalitete zdravstvenih storitev, ki je posledica premajhnih finančnih sredstev. Te namreč omogočajo le podpovprečen obseg fizičnih resursov (predvsem premajhno število zdravnikov) in bolj racioniran dostop do sodobne zdravstvene tehnologije (prispevek k zaostajanju zdravstvenih dosežkov za najboljšimi zdravstvenimi sistemi je 0.027). Že samo normalizacija fizičnih resursov bi zahtevala povečanje sredstev

¹⁵ Neenak dostop do zdravstvenega sistema, ki je zelo pomemben za anglosaksonske države, v Sloveniji ne poslabšuje zdravstvenih dosežkov.

za 5%, povečanje dostopa do sodobne zdravstvene tehnologije pa nekajkrat več.¹⁶ Precej manj (le 0.002) prispevajo k zaostajanju tudi premajhna razpoložljiva finančna sredstva za omejevanje rizičnih faktorjev (pitja, kajenja in prekomerne teže).

Če se upošteva tako neučinkovitost zdravstvenega sistema kot premajhna razpoložljiva finančna sredstva, potem je zaostajanje zdravstvenih dosežkov v Sloveniji za najboljšimi zdravstvenimi sistemi razvitih držav večje kot v povprečju OECD držav (6.2% oziroma 5.5%)!

4.1. Relativni domet zdravstvenega sistema v Sloveniji - povzetek

25

Pri danih fizičnih in finančnih sredstvih, ki so na razpolago, so učinki zdravstvenega sistema v Sloveniji na zdravstveno stanje prebivalstva vsaj enaki kot v povprečju držav EU, po 2010 pa so verjetno še boljši - dosegajo države na konca tretjega decila najboljših v EU.

Pri danih (podpovprečnih) fizičnih resursih je obseg zdravstvenih storitev, ki jih generira, nadpovprečen v EU. Takšen je tudi obseg pregledov pri zdravnikih, čeprav je zdravnikov na število prebivalcev skoraj četrtno manj kot v povprečju EU in čeprav je pri precejšnjem številu specialnosti relativni manko zdravnikov še neprimerno večji (zdravnikov je celo 70% manj na število prebivalcev, kot v državah EU z optimalno urejenim zdravstvenim sistemom). Po učinkovitosti obsega storitev zdravstveni sistem v Sloveniji torej določa najboljšo prakso v EU.

V kolikor so čakalne vrste v Sloveniji daljše kot v povprečju v EU, so torej le zato, ker struktura specialnosti zdravnikov bistveno odstopa od optimalne, saj je število pregledov (na prebivalca) večje kot v povprečju v EU. Zaradi istega razloga so zdravniki nekaterih specialnosti bistveno bolj obremenjeni, kot je normalno v EU, in so zato glavni vzvod za pritiskanje na plače.

Pri danem obsega zdravstvenih storitev so učinki na zdravstveno stanje prebivalcev v Sloveniji med tretjim decilom in mediano zdravstvenih sistemov v EU.

Relativno zaostajanje učinkovitosti zdravstvenega sistema za učinkovitostjo generiranja zdravstvenih storitev, je predvsem posledica finančnih omejitev - bistveno premajhnega obsega finančnih sredstev za doseganje zdravstvenih učinkov najboljših zdravstvenih sistemov v EU. Samo izboljšanje kvalitete storitev zaradi nezadostnih fizičnih resursov bi

---

¹⁶ Pri tem je smiselno opozoriti, da je že dejansko financiranje zdravstva manjše od nominalnega oziroma zakonsko predvidenega. Tako, na primer, izdatki za zdravstvo obsegajo tudi del stroškov specializacije (torej šolanja), sredstva iz SPIZ-a namenjena zdravstveni blagajni niso alikvotna povečanjem mase pokojnin in podobno. Zniževanje obračunskih cen in amortizacije, ki je povzročilo zatečene neplačane obveznosti v bolnišnicah, ni vredno niti omenjati.

zahtevalo povečanje sredstev za 5%, izboljšanje kvalitete storitev zaradi omejenega dostopa do najmodernejshe tehnologije pa nekajkrat več. Pri tem pa je že dejansko financiranje zdravstva manjše od formalno izkazanega oziroma zakonsko predvidenega.

Zmanjšanje učinka zdravstvenih storitev na zdravje prebivalcev zaradi zatečenega življenjskega stila (pitja, kajenja in prekomerne teže) je v Sloveniji pol manjše kot v povprečju razvitih držav.

Slovenija pripada skupini držav EU, pri katerih so učinki neenakega dostopa do zdravstvenega sistema na zdravje prebivalcev zanemarljivi.

26

4.2. Potrebne spremembe zdravstvenega sistema - povzetek

Potrebno je povečati število zdravnikov, še zlasti v deficitarnih specialnostih. Zato se mora prilagoditi sistem dodeljevanja specializacij.

Ustrezno povečanje in prilagoditev strukture specialnosti bo normaliziralo obremenitev posameznih specialnosti zdravnikov, ne bo pa opazno povečalo obsega storitev, ki jih sistem generira.

Zaradi primanjkljaja zdravnikov in drugih fizičnih resursov je potrebno vsebinsko povezovati - (in ne ločevati!) javne in privatne ponudnike zdravstvenih storitev. Še zlasti, ker privatni ponudniki zdravstvenih storitev nastajajo prav na segmentih zdravstvenega sistema, kjer so največji primanjkljaji resursov (pričakovane rente največje).

Vsebinska povezava javnega in privatnega segmenta ponudnikov zahteva vzpostavitev sistema polnega vrednotenja (kratko in dolgoročnih) stroškov ne le diagnoz temveč tudi posameznih storitev zdravstvenega sistema ter obračunavanje storitev po vstopnem mestu (javnem ali privatnem) pacienta v sistem.

Vsebinska povezava javnega in privatnega segmenta ponudnikov (polno stroškovno vrednotenje storitev in racioniranje resursov) zahteva spremembo vodenja (polna pooblastila vodstev bolnišnic) in nadzora javnih bolnišnic, torej spremembo zakona o javnih zavodih.

Potrebna je korekcija financiranja zdravstva. Najprej je potrebno prilagoditi dejansko financiranje formalno izkazanemu oziroma zakonsko predvidenemu. Nato je potrebno finančna sredstva za zdravstvo povečati, saj je nezadostnost sredstev ključen razlog za manjšo kvaliteto zdravstvenih storitev. Samo za vzdržnost učinkovitosti zdravstvenega sistema pri generiranju sedanjega obsega in kvalitete storitev je potrebno sredstva trajno povečati vsaj za 5%.

5. Omenjena literatura

Asandului L., M.Roman and P.Fatulescu (2014), "The efficiency of healthcare systems in Europe: a Data Envelopment Analysis Approach", *Procedia Economics and Finance*, 10, 261-268.

Bekaroglu, C.(2015), "A Multi-Stage Efficiency Analysis of OECD Healthcare and the Impact of Technical Change", *Doctoral Dissertations 977*, University of Connecticut.

European Commission (2015), »Efficiency Estimates of Health Care Systems«, *Economic papers* 549.

Färe, R. et al. (1994), "Productivity Developments in Swedish Hospitals: A Malmquist Output Index Approach", in *Data Envelopment Analysis. Theory, Methodology and Applications*, in Charnes, Cooper, Lewin and Seiford (eds.) (Kluwer Academic Publishers. Boston).

Färe R, Grosskopf S, Lindgren B, Poullier J-P. (1997), "Productivity growth in health care delivery", *Medical Care*, 35(4): 354–366.

Gearhart, G.(2016a), "No theory: an explanation of the lack of consistency in cross-country health care comparisons using non-parametric estimators", *Health Economics Review*, Springer, 6-20.

Gearhart, R. (2016b), "The robustness of cross-country healthcare rankings among homogeneous OECD countries", *J. Appl Econ*, 113–44.

Hollingsworth, B. and Wildman, J. (2002), "The Efficiency of Health Production: Reestimating the WHO Panel Data Using Parametric and Nonparametric Approaches to Provide Additional Information", *Working Paper No. 131*, Melbourne: Monash University, Centre for Health Program Evaluation.

Jacobs, R., Smith, P. C., & Street, A. (2006), "Measuring efficiency in health care", New York: Cambridge University Press.

OECD (2016), »Public Spending Efficiency in OECD«, Dutu R. and P. Sicari, *OECD Economics Department Working Papers*, No.1278, OECD Publishing, Paris.

Zhu,J.(2004), »Quantitative Models for Performance Evaluation and Benchmarking«, Kluwer Academic Publishers, Boston.

IZVOZNO POVPRASEVANJE OSTAJA TEMELJ RASTI

Velimir Bole, France Križanič, Jože Mencinger, Franjo Štiblar

28

Domače končno trošenje je v Sloveniji junija močno poraslo; porasle so vse tri komponente domačega trošenja, izvozno povpraševanje pa se je po treh mesecih naraščanja, julija zmanjšalo. Četrletni podatki o prispevkih posameznih komponent trošenja k rasti BDP kažejo, da po letu 2012 le izvoz sistematično in močno poganja BDP in da je njegov prispevek večji kot v evro območju. Zadnje leto gredo v korak z BDP še investicije, prispevki ostalih komponent trošenja se povečujejo počasi in zavirajo rast BDP. Drugače je s pričakovanji, saj pričakovano končno trošenje krepko presega povprečno raven pri vseh komponentah. Tudi na proizvodni strani, to je v predelovalni dejavnosti, trgovini na drobno, storitvenih sektorjih in gradbeništvu pričakovanja presegajo dolgoročne povprečne vrednosti.

Ugodni trendi v blagovni menjavi so se nadaljevali tudi poleti, a trendna julijska rast kaže znake umirjanja. Izvoz še naprej raste hitreje kot uvoz, zato raste tudi presežek na računu blaga. Pogoji menjave v drugem četrletju so bili ugodni: rast izvoznih cen je presegala rast uvoznih.

Gospodarska aktivnost v EU ostaja solidna, kar se odraža tudi v hitrem zmanjševanju anketne brezposelnosti. Tudi pričakovanja in naročila kažejo na nadaljevanje ugodnih gibanj, tako da bo Slovenija svojo rast mogla še naprej naslanjati na izvozno povpraševanje. Pričakovanja in ocena naročil v Sloveniji so ob hitrejši gospodarski rasti razumljivo boljša kot v EU. Da se optimizem še krepi, kažejo tudi kazalniki zaupanja v posameznih dejavnostih.

Industrijska produkcija je v prvih sedmih mesecih hitro rastla, bila je večja od primerljive lanske in od ravni pred krizo. Julija se je rast umirila.

Preobrat v stabilno rast, ki se je začel v predelovalni dejavnosti, se je prenesel tudi v druge; v prvi polovici leta je bil nominalni prihodek storitvenih dejavnosti 8% nad primerljivim lanskim. Turizem se, merjeno v prenočitvah gostov, hitro povečuje predvsem po zaslugi tujih gostov. Dejavnost gradbeništva je bila, merjeno z realnim indeksom vrednosti opravljenih del, prvih sedem mesecev za 16% večja kot v ustreznem obdobju lani, pospešek dajejo predvsem nakupi stanovanj. Vendar je v primerjavi s prvimi sedmimi meseci 2008 letošnja vrednost gradbenih del realno nižja kar za 63%. Pri prometu se je močno povečalo število potnikov v avtobusnem prevozu in število potnikov na letališčih, večji od primerljivega lanskega je bil pretovor blaga v Kopru, medtem ko je število potnikov v letalskem prevozu znatno upadlo.

Število delovno aktivnih in zaposlenih hitro raste; junija je bilo število delovno aktivnih še manjše kot pred krizo, a že večje kot pred razdobjem pregrevanja pred 2005. Število iskalcev zaposlitve še naprej upada po dvomestnih stopnjah, absolutno pa se bo zaradi sezonskih faktorjev med septembrom in januarjem najbrž povečevalo. Anketna brezposelnost, ki upošteva tudi neformalne oblike zaposlovanja, je 6.4 odstotna, v letu dni se je znižala za 1.4 odstotne točke.

Avgusta so življenjski stroški porasli, trendna dinamika je ostala negativna, medletna stopnja pa zaradi padca cen avgustu lani pozitivna. Blago se je malo pocenilo, storitve pa so se podražile; bolj dolgoročna dinamika pri storitvah ostaja skoraj enkrat višja kot pri blagu. Harmoniziran indeks življenjskih stroškov je avgusta porasel; rast cen v evro območju je bila še naprej malo hitrejša kot v Sloveniji. Cene industrijskih proizvajalcev so se julija povečale; razlike v rasti cen po uporabi proizvodov in po trgih so majhne. Cenovna pričakovanja pri cenah storitev in cenah industrijskih proizvajalcev ostajajo visoka, pri blagu pa se vrtijo okoli dolgoročnih povprečij. Cene surovin so se v avgustu znižale, razlike v dinamiki posameznih skupin pa so bile velike; cene surovin hrane in nafte so padle, kovine so se podražile. Tudi bolj dolgoročno so bile razlike velike; cene kovin so zrasle za četrtno, cene surovin hrane pa padle za 10 odstotkov.

Dejanska povečanja plač so, navkljub visokim pričakovanjem, še naprej skromna; nihanja dinamike povprečnih plač se nadaljujejo brez izrazitega trenda. Junija so povprečne plače padle, rast impulznega trenda se je razpolovila, medletna rast pa zmanjšala na 2.4%. Ker so junija plačane ure padle v primerjavi z majem bolj kot povprečne plače, je povprečno plačilo za uro poraslo.

Relativna raven enotnih stroškov dela v industriji in storitvenih sektorjih se glede na EU le malo spreminja, le v javnofinančnem sektorju se enotni stroški dela približujejo ravni enotnih stroškov v EU. Približali so se po tretjem četrtletju 2015, ko je prišlo do sproščanja napredovanj, vendar se je dohitevanje evro območja končalo takoj po dvigu zaostalih napredovanj. Od takrat se relativni stroški ne povečujejo več; izjema so enotni stroški dela v izobraževanju, ki počasi dohitevajo evro območje.

Tudi avgusta so javnofinančni prihodki hitro naraščali. V povprečju prvih osmih mesecev so javnofinančni prihodki porasli za 6% ali 610 milijonov! Neposredni davki in ostali prihodki so avgusta naraščali še izrazitejše kot skupni, zrasla je tudi njihova bolj dolgoročna dinamika. Posredni davki so se avgusta precej zmanjšali, vendar je bolj dolgoročna dinamika tudi pri njih močno porasla. Glavnino zmanjšanja donosa od posrednih davkov je povzročil medletni padec trošarin; verjetno gre za premik v plačilih.

Skupni krediti podjetjem in gospodinjstvom so bili julija manjši kot junija. Po skoku kreditov podjetjem konec 2016 se v letošnjem letu pri kreditih podjetjem ne dogaja veliko. Krediti gospodinjstvom so precej bolj živahni; bistveno hitreje rastejo tudi v primerjavi z evro

območjem. Skupni depoziti podjetij in gospodinjstev so julija že drugi mesec zapored močno pospešili, v enem mesecu so porasli za prek 200 milijonov evrov. Navkljub hitri tekoči rasti se bolj dolgoročna dinamika še naprej počasi zmanjšuje. Obrestne mere na grosističnem trgu ostajajo nespremenjene; depozitne in posojilne obrestne mere stagnirajo ali nihajo. Spremembe denarne politike gre pričakovati šele konec leta, ko bodo posojilojemalci, ki imajo obresti vezane na euribor, izgubljali glede na posojilojemalce, ki imajo fiksne obrestne mere.

30

Presežek na tekočem računu še raste, sedemmesečni presežek je rezultat presežkov na računih blaga in storitev ter primanjkljaja na računih primarnih in sekundarnih dohodkov. Saldi na posameznih komponentah finančnega računa so precej manjši kot lani. Bruto zunanji dolg se je malo zmanjšal, neto pa malo povečal. Donos na slovenske desetletne obveznice je enoodstoten.

EXPORT DEMAND HAS REMAINED THE PILLAR OF GROWTH

Velimir Bole, France Križanič, Jože Mencinger, Franjo Štiblar

Domestic final demand rose sharply in June; all three components of domestic consumption increased, while demand for exports after three months of increases declined in July. Quarterly data on contributions of individual spending components to GDP growth indicate that after 2012 only exports are systematically and strongly pushing GDP growth and that its contribution in Slovenia is greater than in the euro area. Last year, investments kept pace with GDP, contributions from other spending components are slowing GDP growth. This differs from expectations, as the expected final consumption exceeds the average level in all components. Also on the production side, i.e. in manufacturing, retail trade, service sectors and construction, expectations exceed long-term average values.

Favorable trends in foreign trade continued in the summer, but trend in July showed signs of calming down. Exports continue to grow faster than imports, which is why a surplus on the goods account is also growing. Terms of trade in the second quarter were favorable: the growth of export prices exceeded the growth of import prices.

Economic activity in the EU remains solid which is also reflected in the decline of unemployment. Expectations and orders also indicate a continuation of favorable trends, so that Slovenia could continue to rely on export demand. Expectations and estimates of orders in Slovenia, with faster economic growth, are understandably better than in the EU. Confidence indicators in most activities also indicate that optimism is strengthening.

31

Industrial production grew rapidly in the first seven months, it was higher than last year's comparable and also higher than the pre-crisis level. In July, growth slowed down.

The shift to stable growth, which began in manufacturing, was transferred to other sectors; in the first half of the year, nominal turnover of service activities was 8% above the comparable last year. Tourism, measured in guest overnight stays, is rapidly increasing primarily due to foreign guests. Construction activity measured by the real value index of works carried out, was in seven months 16% higher than in the corresponding period last year. Acceleration is mainly due to investments in housing. However, compared to the first seven months of 2008, this year's real value of construction works was 63% lower. In transport, number of passengers in bus transport increased sharply, and number of passengers at airports was greater than last year so was also the cargo in Koper, while number of passengers in air travel dropped significantly.

The number of active population and employees grows rapidly; in June, the number of employees was however lower than before the crisis, but higher than before the overheating period which had preceded the crisis. The number of jobseekers continues to decline at two-digit rates, while absolutely it is likely to increase between September and January. Unemployment rate, which allows for informal forms of employment, was 6.4 percent; in a year it fell by 1.4 percentage points.

In August, the cost of living increased slightly, the trend dynamics remained negative, the year-on-year rate was positive. Prices of goods dropped, prices of services rose; the more long-term dynamics in services remains almost the same as in goods. The harmonized index of living costs rose in August; price growth in the euro area was a bit faster than in Slovenia. Industrial producer prices rose in July; differences in price growth regarding the use of products and across markets are small. Price expectations in the prices of services and prices of industrial producers remain high, while expectations for prices of goods are revolving around long-term averages. Prices of raw materials declined in August, the differences in the dynamics of individual groups were high; prices of food and oil materials have fallen, prices of metals have risen. In the long run too, the differences were hefty; metal prices rose by a quarter, while raw material prices fell by 10%.

In spite of high expectations, the actual wage increases continue to be very modest. The fluctuations in the dynamics of average wages continue without a strong trend. In June, average wages dropped, the growth of the impulse trend halved, while year-on-year growth fell to 2.4%. As the hours paid in June in comparison with May fell more than average wages, the average hourly pay increased considerably.

The relative level of unit labor costs in industry and service sectors is changing little compared to labor costs in the euro area, only in the general government sector unit labor costs are approaching the level of unit labor costs in the EU. They approached after the third quarter of 2015, when the frozen promotion was released, but the catching up ended immediately. Since then, relative costs are no longer increasing; The exception are unit labor costs in education, which slowly catch up with the euro area.

32

In August, general government revenues also rose rapidly. In eight months, general government revenues grew by 610 million €!; direct taxes and other revenues grew even faster than total revenues. Indirect taxes declined considerably in August, but their longer-term dynamics also grew considerably. The bulk of the reduction in indirect tax returns was due to the year-on-year fall in excise duties, likely due to a shift in payments.

Total loans to companies and households were lower in July than in June. After the jump in loans to companies at the end of 2016, this year there is not much happening in these loans. Loans to households are much more dynamic also in comparison with the euro area. The total corporate and household deposits in July accelerated strongly for the second consecutive month, increasing by more than 200 million € in a month. In spite of rapid current growth, more long-term dynamics continue to decline slowly. Interest rates on the wholesale market remain unaltered; deposit and loan rates stagnate or fluctuate. Changes in monetary policy can only be expected at the end of the year when borrowers with euribor-related interest will lose out on borrowers with fixed interest rates.

The current account surplus is rising; the seven-month surplus on the current account is the result of goods and services surpluses and deficits in primary and secondary incomes. Balances of the components of the financial account are in 2017 considerably lower than last year. Gross external debt fell slightly, net debt increased slightly. The yield on Slovenian ten-year bonds is one percent.

AGREGATNO POVPRASEVANJE IN PRIČAKOVANJA

1. Dinamika pričakovanega trošenja ne popušča

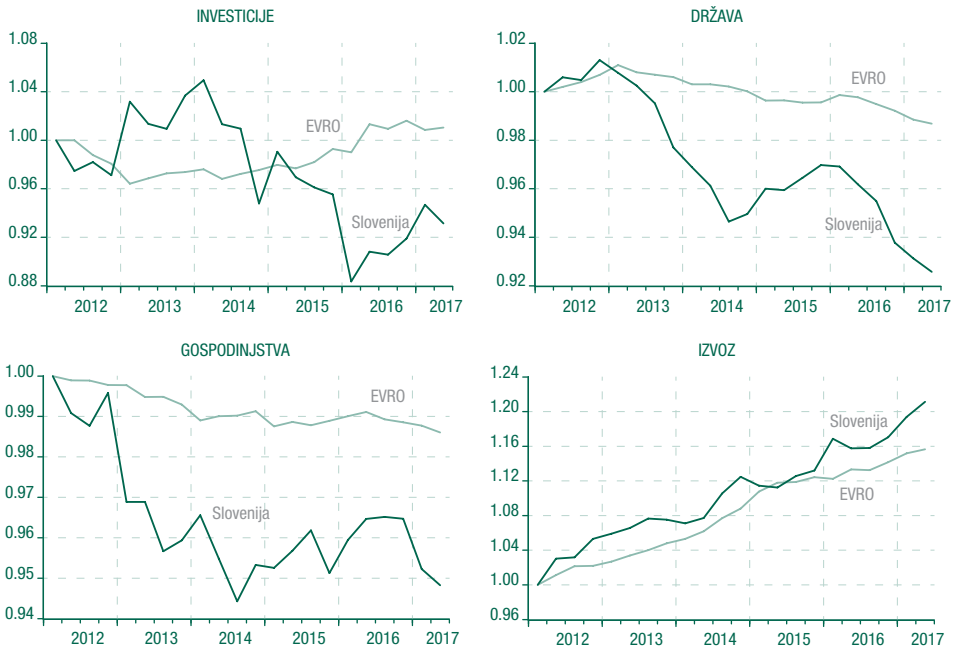
Domače končno trošenje je junija močno poraslo (za 6.5%). Tudi bolj dolgoročna dinamika je bila zelo krepka, saj je rast impulznega trenda preseгла 8% na letni ravni, medletna stopnja pa celo 9%.

Porasle so vse tri komponente domačega trošenja. Tekoče trošenje prebivalstva se je povečalo za 5.7%, bolj dolgoročna dinamika pa za preko 8%. Investicije v osnovna sredstva so se tekoče povečale za 6.2%, bolj dolgoročna dinamika pa je bila večja celo od 9.5% letno. Močno nihajoče trošenje države za blago in storitve je junija prav tako močno poraslo, za 14.9%, bolj dolgoročno pa za preko 5%.

Izvozno povpraševanje se je po treh mesecih naraščanja, julija zmanjšalo. Padlo je za 7.2%, bolj dolgoročno se je prav tako zmanjšalo (za 3.5% na letni ravni), čeprav je bila medletna stopnja še vedno zelo visoka (12.9%).

Dostopni so tudi podatki o bruto domačem produktu za prvi dve četrtletji. Slika kaže dinamiko prispevkov posameznih komponent končnega trošenja, ki poganjajo zelo hitro rast BDP, ki je v drugem četrtletju ponovno tekoče preseгла 1% na četrtletje (desezonirana rast je bila 1.1% na četrtletje). Prispevki so prikazani glede na 2012/I, torej začetek ZUJF-a.

Prispevki k rasti domačega bruto produkta

Vir: Eurostat; lastni izračuni

Opomba: Prispevki k rasti BDP; desezonirane vrednosti; normirano na 2012/I=1

Na dlani je, da po 2012/I le izvoz sistematično in močno poganja BDP. V Sloveniji je bil v celotnem obdobju prispevek izvoza še opazno močnejši kot v evro območju. Po 2012/I je namreč vsako leto porasel za približno 1% več kot v evro območju, razen tega pa je v Sloveniji tudi delež izvoza v BDP bistveno večji kot v evro območju (v evro območju je 42%, v Sloveniji pa 72%). Od 2012/I do 2017/II se je prispevek izvoza k domačemu produktu v Sloveniji povečal za 20%, torej za 4 odstotne točke na leto.

Zadnje leto dni gredo vsaj v korak z BDP (poleg izvoza) le še investicije, tako v evro območju kot Sloveniji. Prispevki vseh ostalih komponent trošenja se prepočasno povečujejo in zato zavirajo rast BDP, v letošnjem drugem četrtletju (2017/II) pa so tudi investicije malo popustile in zaostale za dinamiko BDP.

Tako dinamika trošenja države in še bolj gospodinjstev v Sloveniji krepko zaostaja za dinamiko BDP, obe komponenti trošenja torej zavirata rast BDP. Podobno je tudi v evro območju, le da je zaostajanje dinamike trošenja gospodinjstev in države za dinamiko BDP precej počasnejše, še posebno pri trošenju gospodinjstev.

Pričakovano končno trošenje krepko presega povprečno raven pri vseh komponentah končnega trošenja, torej tako pri izvozu, investicijah ter domačem povpraševanju po blagu in storitvah. Če sodimo po pričakovanjih v predelovalni dejavnosti, trgovini na drobno, storitvenih sektorjih in gradbeništvu namreč povsod pričakovanja presegajo dolgoročne povprečne vrednosti za podobne vrednosti: pri vseh omenjenih segmentih gospodarstva (komponentah trošenja) delež anketiranih enot, ki pričakuje povečanje trošenja, presega delež enot, ki pričakujejo zmanjšanje, za vsaj 5% vseh anketiranih enot, le pri gradbeništvu je ta presežek še nekaj višji.

2. Ugodni trendi v blagovni menjavi tudi poleti

35

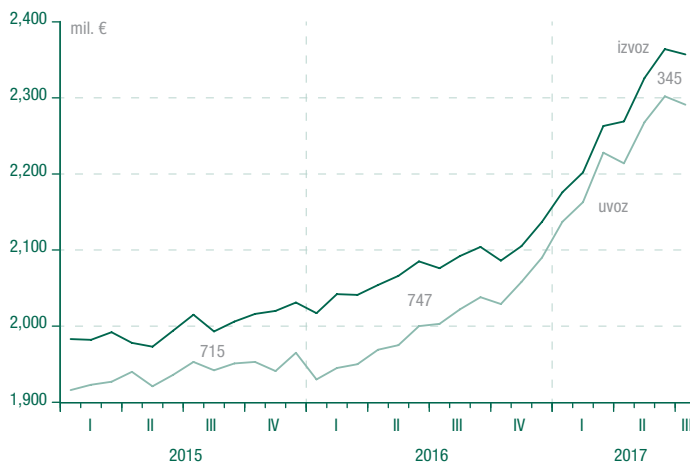
Tudi poleti so se nadaljevali ugodni trendi v blagovni menjavi. Izvoz še hitro raste, še naprej hitreje kot uvoz, tako da raste tudi pozitiven saldo blagovne bilance.

V juliju je skupni izvoz znašal 2334 milijonov € (12.9% več kot v enakem mesecu 2016), skupni uvoz 2219 milijonov € (11.8% več kot maja lani), kar da pozitiven saldo 115 milijonov € oziroma 105.2% pokritje uvoza z izvozom. Pri tem je znašala odprema blaga v EU 1792 milijonov € (15.1% več kot leto prej), prejem blaga iz EU 1758 milijonov € (11.3% več), kar pomeni presežek 34 milijonov € oziroma 101.9% pokritje prejema z odpremo blaga. V menjavi z nečlanici EU je bil izvoz 542 milijonov € (6.2% več kot lani), uvoz blaga 461 milijonov € (13.6% več kot lani), kar pomeni presežek 81 milijonov € oziroma 117.6% pokritje uvoza z izvozom.

V sedmih mesecih 2017 skupaj je znašal skupni izvoz 16254 milijonov € (11.7% več kot v enakem razdobju lani), skupni uvoz 15758 milijonov € (13.7% več), kar pomeni presežek izvoza 496 milijonov € oziroma 103.1% pokritje uvoza z izvozom. Odprema blaga v EU je v tem obdobju znašala 12543 milijonov € (11.4% več kot pred letom), prejem blaga iz EU 12705 milijonov € (13.3% več), kar da primanjkljaj 162 milijonov € ali 98.7% pokritje prejema z odpremo. Izvoz v nečlanice EU je znašal v sedmih mesecih 3712 milijonov €, uvoz 3053 milijonov €, kar da presežek 659 milijonov € oziroma 121.6% pokritje uvoza z izvozom.

Trendna julijska rast skupnega izvoza je bila -0.28%, uvoza pa -0.47%, kar kaže znake umirjanja rasti. Slovenski pogoji menjave kot so bili v drugem četrtletju 2017 ugodni: presežek rasti izvoznih nad uvoznimi cenami je znašal 3.9 odstotne točke, v EU28 pa 4.7 odstotne točke.

Trgovinska menjava (desezonirano)

Vir: SURS, številke med izvozom in uvozom so letni oziroma sedemmesečni saldi v milijonih €.

36

V prvem polletju 2017 je bila med 28 članicami EU Slovenija sedma po medletni rasti izvoza, pri čemer je bila druga po rasti blagovne menjave znotraj EU28 in 12. po rasti menjave z nečlanicami EU. Po rasti skupnega uvoza je bila Slovenija v tem obdobju četrta, pri čemer po rasti uvoza iz drugih članic uvoza tretja, iz nečlanic pa 13.

3. Gospodarska aktivnost v EU ostaja spodbudna

Gospodarska aktivnost v EU, ki v veliki meri oblikuje stanje v slovenskem gospodarstvu, ostaja solidna. Industrijska produkcija v EU28 se je v drugem četrtletju letos v primerjavi z ustrežno lansko povečala za 2,6 odstotke, več kot v prvem, ko se je medletno povečala za 2,2 odstotka. Za Slovenijo ključna predelovalna dejavnost se je povečala za 3,1 odstotka. Gradbena aktivnost je bila v drugem četrtletju za 3,6 odstotkov (v prvem za 1,8 odstotkov) višja kot lani, še višjo, 4,3 odstotno medletno rast je imela trgovina na drobno. Stanje v gospodarski aktivnosti se odraža tudi v relativno hitrem zmanjševanju anketne brezposelnosti tako v EU28 kot tudi v evro območju; julija je bila v EU 7,4 odstotna, v evro območju pa 8,8 odstotna.

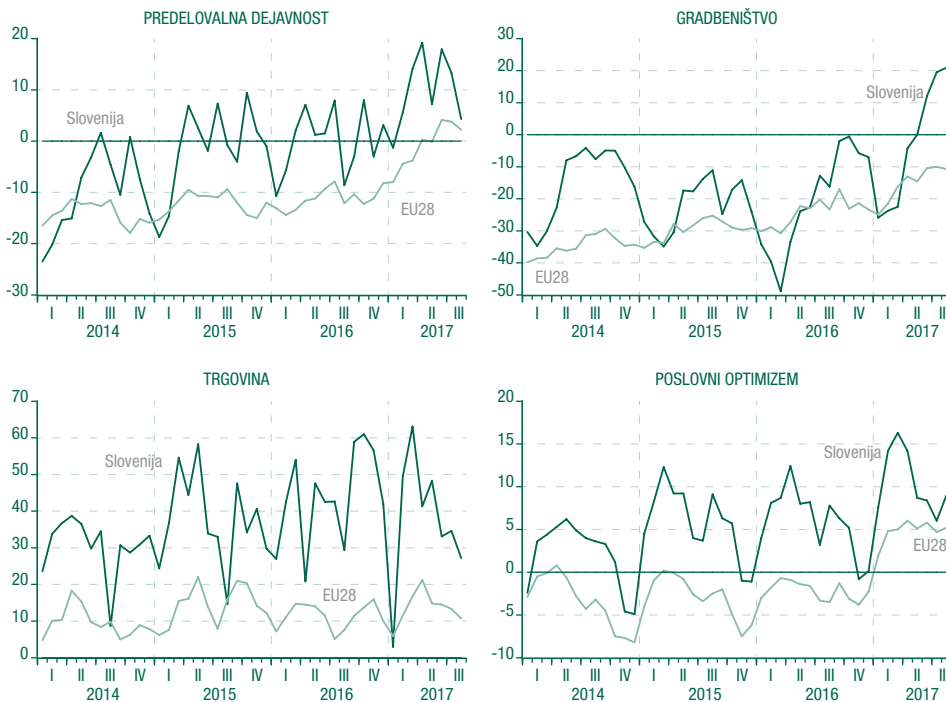
Pričakovanja in naročila v EU28 kažejo na nadaljevanje ugodnih gibanj, kar kaže, da bo Slovenija svojo rast mogla še naprej naslanjati na izvozno povpraševanje. V predelovalni dejavnosti EU je sicer le malo več podjetij, ki ocenjujejo, da je naročil dovolj, od takšnih, ki ocenjujejo, da jih ni dovolj, vendar so pozitivne razlike ocen v primerjavi z ocenami v enakih mesecih lani velike; v avgustu je bil saldo ocen kar za 14,3 odstotne točke višji kot

avgusta lani. V gradbeništvu, kjer naj bi bilo kar 10,7 odstotnih točk več podjetij, ki so nezadovoljna z naročili, od tistih, ki so zadovoljna, je bilo izboljšanje salda v primerjavi s saldonom v lanskem avgustu 12.5 odstotno. V trgovini na drobno je bilo avgusta trgovcev s pozitivnimi pričakovanji, za 10.7 odstotnih točk več kot trgovcev z negativnimi. Poslovni optimizem EU bo, kot kažejo podatki do avgusta, letos po kar nekaj letih končno presegel pesimizem.

Pričakovanja in ocena naročil v Sloveniji so ob precej hitrejši gospodarski rasti razumljivo boljša kot v EU. Ocene in pričakovanja v slovenskem gospodarstvu so zato nad povprečji v EU; v predelovani dejavnosti je bilo avgusta 4,3 odstotnih točk več proizvajalcev, ki so naročila ocenjevali kot dobra, kot tistih, ki so jih ocenjevali za slaba, v gradbeništvu je bilo prvih za 21 odstotnih točk več kot drugih, v trgovini na drobno pa bilo trgovcev s pozitivnimi pričakovanji za 27 odstotnih točk več kot trgovcev z negativnimi pričakovanji.

37

Naročila in pričakovanja

Vir: Eurostat

Gospodarska klima v Sloveniji

medletne spremembe	kazalnik gospodarske klime	kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih	kazalnik zaupanja v trgovini na drobno	kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih	kazalnik zaupanja v gradbeništvu
2017/1	8,5	8	9	19	-7
2017/2	11,3	14	18	21	3
2017/3	14	16	32	25	2
2017/4	14,1	14	12	28	12
2017/5	11,9	9	14	27	12
2017/6	13,1	8	32	26	20
2017/7	11,9	6	22	26	25
2017/8	12,3	9	12	26	22

Vir: SI-STAT

38

Da se optimizem v slovenskem gospodarstvu izboljšuje, kažejo kazalniki zaupanja v posameznih dejavnostih; najhitreje se krepi zaupanje v gradbeništvu, kjer se je kazalnik zaupanja od negativnega v januarju do avgusta največ povečal. V drugih dejavnostih so bili kazalniki zaupanja v prvi polovici leta pozitivni; število optimistov je v vseh mesecih presežlo število pesimistov, le v trgovini je bil presežek optimistov nad pesimisti enak lanskemu.

V vseh dejavnostih je bilo v osmih mesecih letos povprečno število optimistov večje od števila pesimistov, poleg tega pa je bilo precej višje kot v enakem razdobju lani. Kazalnik gospodarske klime, ki je v avgustu imel pozitivni saldo 12,3 odstotne točke je bil v osmih mesecih v povprečju za 7 odstotnih točk višji kot lani, v predelovalni dejavnosti je razlika 4 odstotne točke, v storitvah 6 odstotnih točk, v zelo variabilnih ocenah trgovine jih je bilo letos enako kot lani; najbolj pa se je optimizem povečal v gradbeništvu, kjer zaupanje kar za četrtino presega lanskoletnega,

GOSPODARSKA AKTIVNOST IN ZAPOSLENOST

4. Umirjanje rasti industrijske produkcije visoko nad ravnjo iz prejšnjih let

Industrijska produkcija je bila julija in prvih letošnjih sedem mesecev okoli 7% večja od primerljive lanske. Od januarja do julija 2017 je primerljiv obseg iz obdobja pregrevanja gospodarstva (visoka inflacija, naraščanje primanjkljaja v zunanji menjavi) v 2008 presežala za skoraj 5%.

Obdelava podatkov z impulznim trendom kaže, da industrijska produkcija letos narašča povprečno po blizu 8% letno. Julija se je rast umirila. Po impulznem trendu med sektorji industrijske produkcije prvih sedem mesecev letos najhitreje narašča dejavnost rudarstva (povprečno po 13,5% letno), približno tako hitro kot skupna industrijska produkcija narašča proizvodnja v predelovalnih dejavnostih (povprečno po 8% letno), medtem ko je rast oskrbe z električno energijo, plinom in paro nekoliko počasnejša (povprečno po 4% letno). Med januarjem in julijem 2017 je bila proizvodnja v rudarstvu skoraj 14%, v predelovalnih dejavnostih dobre 7%, pri oskrbi z električno energijo, plinom in paro pa komaj 1% večja kot v ustreznem obdobju 2016.

39

Znotraj predelovalnih dejavnosti se je letos (podatki za prvih sedem mesecev skupaj) nadpovprečno povečala produkcija panog, ki proizvajajo izdelke za investicije. Med januarjem in julijem se je v primerjavi z enakim obdobjem lani najbolj povečala produkcija v panogah: popravila in montaža strojev in naprav (18%), usnjarska industrija (16%), avtomobilska industrija (skoraj 16%), strojna industrija (15%), pohištvena industrija (skoraj 12%), proizvodnja električnih naprav (11%) ter gumarska industrije (10%). V enakem obdobju sta proizvodnja pijač in proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov upadli za 2%, proizvodnja tkanin pa za skoraj 18%.

5. Pri gospodarski dejavnosti izven industrije ima dobre rezultate turizem, gradbena dejavnost pa je manjša kot 2014 in 2015

Preobrat v stabilno gospodarsko rast se je pri nas odvil v predelovalnih dejavnostih, zadnji dve leti pa se je začela pospeševati tudi rast gospodarske dejavnosti izven industrije. V prvih šestih mesecih skupaj (julijskega podatka še ni) je bil nominalni prihodek storitvenih dejavnosti 8% nad primerljivim lanskim. V tem obdobju se je prihodek prometa s skladiščenjem povečal za 11%, gostinstva za 10%, informacijskih in komunikacijskih dejavnosti pa za slabih 6%. Prihodek strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnosti še vedno stagnira (povečal se je le za slab odstotek).

Turizem se, merjeno v prenočitvah gostov, hitro povečuje. V letošnjem juliju je bilo število prenočitev tujih gostov skoraj 16%, domačih gostov slabe 6%, skupaj pa 13% večje kot julija lani. V prvih Da se optimizem v slovenskem gospodarstvu izboljšuje, kažejo kazalniki zaupanja v posameznih dejavnostih; najhitreje se krepi zaupanje v gradbeništvu, kjer se je kazalnik zaupanja od negativnega v januarju do avgusta največ povečal. V drugih dejavnostih so bili kazalniki zaupanja v prvi polovici leta pozitivni; število optimistov je v vseh mesecih preseгло število pesimistov, le v trgovini je bil presežek optimistov nad pesimisti enak lanskemu. Sedmih mesecev skupaj je bilo letos število prenočitev tujih gostov 17%, domačih gostov 5%, skupaj pa 12% nad primerljivo lansko ravno. Julija letos je bilo glede na enak mesec lani približno za tretjino več prenočitev gostov iz Nizozemske (38%), Nemčije (33%) in Belgije (29%). Število turističnih prenočitev se je v zadnjem letu najbolj

povečalo v zasebnih sobah, apartmajih, hišah in kampih. Rast števila turističnih nočitev je najhitrejša v gorskih občinah (prvih sedem mesecev 2017 je bilo kar 19% večje kot pred letom) in Ljubljani (od januarja do julija za 15% nad primerljivo lansko ravno). Nekoliko počasneje od skupne rasti turističnih prenočitev se povečuje njihovo število v zdraviliščih (med januarjem in julijem letos jih je bilo le za 4% več kot pred letom).

40

Dejavnost gradbeništva je bila, merjeno po realnem indeksu vrednosti opravljenih del, prvih sedem mesecev 2017 za 16% večja kot v ustreznem obdobju lani. Svojo najnižjo raven na dnu slovenske gospodarske krize (2013) letos presega za 12%, vendar pa je ob enem 19% manjša kot 2014 in 14% nižja od primerljive v 2015. Gradbeni sektor je bil najprej pod močnim negativnim vplivom krčenja investicij med finančno krizo, nato pa je nanj negativno učinkovala še »stop – go« fiskalna politika Slovenije vezana na plasiranje EU sredstev v finančni perspektivi 2007-2013 (s principom n+2, torej z dokončanjem projektov tudi dve leti po koncu obdobja finančne perspektive) in v finančni perspektivi 2014 – 2020. V primerjavi s prvimi sedmimi meseci 2008 je letošnja vrednost gradbenih del realno nižja za 63%.

Kakorkoli že, gradbena dejavnost se je podobno kot 2014 tudi v letu 2017 »odbila od dna«. Med januarjem in julijem letos je bila realna vrednost gradbenih del pri stavbah 33%, pri t.i. »gradbenih inženirskih objektih« pa 11% večja kot pred letom. Razlika kaže, da je tokrat pospešek v rasti povpraševanja po gradbenih storitvah verjetno predvsem pri zasebnikih (gospodarstvo in zlasti prebivalstvo), ki kar se gradbenih del tiče investirajo pretežno v stavbe.

Pri prometu se je letos močno povečalo število potnikov v avtobusnem prevozu in število potnikov na letališčih, večji od primerljivega lanskega je pretovor blaga v pristanišču, medtem ko je število potnikov v letalskem prevozu znatno upadlo.

Prvih sedem mesecev 2017 je bilo število potnikov v linijskem prevozu (med kraji) za 20%, v mestnem prevozu pa celo 30% večje kot pred letom. V enakem obdobju se je število potnikov na letališčih povečalo za 21%.

V Luki Koper je bilo med letošnjim januarjem in julijem pretovorjeno 5% več blaga kot v enakem obdobju lani. Količina pretovorjenega blaga sicer iz meseca v mesec niha. Obdelava podatkov z impulznim trendom kaže, da se letos povečuje povprečno po dobre 8% letno.

Glede na enako obdobje lani je bilo prvih sedem mesecev 2017 v letalskem prevozu opravljeno za 21% manj potniških kilometrov. Do tega upada je prišlo med splošno gospodarsko rastjo, povečevanjem ostalih oblik prometa in tudi med izrednim povečanjem z letalskim prometom še zlasti povezane dejavnosti turizma. Obdelava podatkov z impulznim trendom kaže, da se je upadanje števila potniških kilometrov pri letalskem prometu začelo aprila lani. Od tedaj dalje praktično neprekinjeno upada (z nihajem navzgor samo v lanskem oktobru). Med januarjem in julijem letos je letalski promet upadal povprečno po 37% letno.

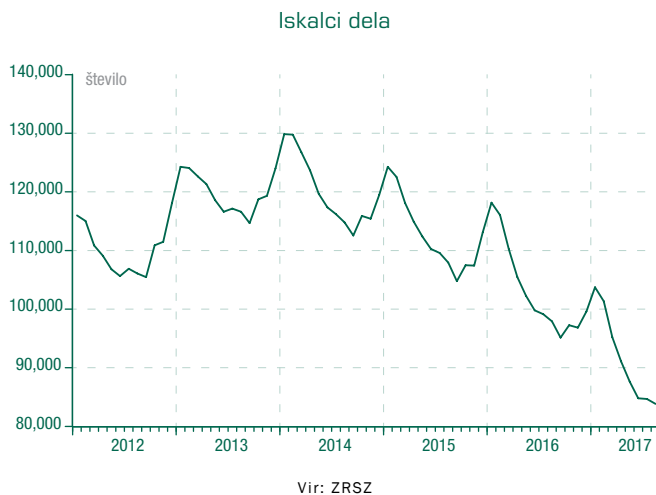

6. Na trgu dela narašča število zaposlenih in upada število brezposelnih

Junija 2017 je bilo v Sloveniji registrirano 850 tisoč delovno aktivnih (zaposlenih in samozaposlenih). Do zaključka redakcije julijskega podatka o delovno aktivnem prebivalstvu še nismo dobili. Od julija 2016 do enakega meseca 2017 se je število delovno aktivnega prebivalstva povečalo za 30.258 ali 3,7%. Pri tem je bilo število delovno aktivnih junija letos že 53.815 ali 6,8% večje kot v enakem mesecu 2013, v katerem se je začela sedanja rast zaposlenosti. Junija letos je bilo število delovno aktivnih sicer 32 tisoč ali 3,6% manjše kot v pred finančno krizo (junija 2008), a precej večje kot pred začetkom pregrevanja slovenskega gospodarstva v 2006 do 2008. V primerjavi z junijem 2005 je bilo v Sloveniji na enak mesec letos za 34 tisoč ali 4,2% več delovno aktivnih.

41

Konec letošnjega avgusta je bilo na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje registrirano 83.843 iskalcev zaposlitve. To je bilo 14.052 ali 14% manj kot avgusta lani. Število registrirano brezposelnih upada ob značilnem sezonskem nihanju. Septembra doseže sezonsko dno in se nato začasno povečuje do januarja naslednjega leta, ko začne vsaj sezonsko zopet upadati.

Stopnja t.i. »registrirane« brezposelnosti je bila junija letos 9,1% (zadnji objavljen podatek o delovno aktivnih) in se je do avgusta spustila na okoli 9%. Vrh je dosegla januarja 2014 s 14,2% (129.843 iskalcev zaposlitve). Kljub izboljšanju v zadnjih letih je bilo število na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje registriranih brezposelnih avgusta letos vendarle še za 23.174 (38%) večje kot v istem mesecu 2008.

Anketa izvedena po metodologiji Mednarodne organizacije dela (MOD), ki upošteva tudi neformalne oblike gospodarskega angažiranja, za drugo letošnje četrtletje kaže, da je v

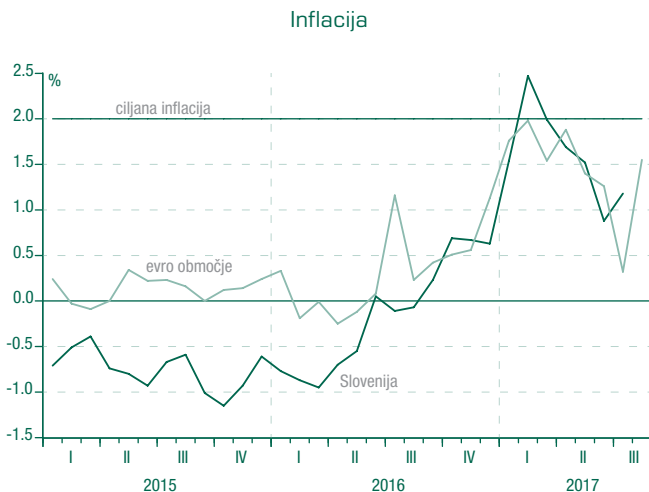
Sloveniji 955 tisoč delovno aktivnih oseb in 66 tisoč ljudi brez dela. Na ta način ocenjena stopnja brezposelnosti je 6.4 %. V zadnjem letu se je znižala za 1.4 odstotne točke, od vrha (primerljiv podatek je za drugo četrtletje 2013) pa za 3.9 odstotne točke. Pred zadnjo finančno krizo, v drugem četrtletju 2008, je bila 4,2%.

CENE, PLAČE IN STROŠKI DELA

7. Cenovna pričakovanja precej bolj živahna od dejanskih cen

42

Avgusta so življenjski stroški porasli za 0.1%. Bolj dolgoročna dinamika (rast impulznega trenda) je ostala, tako kot junija in julija, še naprej rahlo negativna (na letni ravni okoli -1%), medtem ko je medletna stopnja višja (1.2%), predvsem zaradi enkratnih sprememb-padca cen v avgustu lanskega leta (učinka osnove).

Vir: Eurostat

Cene blaga so se za malenkost znižale, storitev pa povečale za 0.5%; bolj dolgoročna dinamika je pri storitvah (1.7%) še naprej skoraj enkrat višja kot pri blagu. Od cen posameznih skupin blaga so avgusta najbolj porasle cene pogonskih goriv, počitniških paketov ter raznovrstnega blaga. Vsaka od teh skupin je prispevala okoli 0.1 točke k rasti skupnega indeksa življenjskih stroškov. Mesečno rast cen so potiskale navzdol cene sadja in obutve, ena in druga sta skupni indeks zmanjšali za po 0.1 odstotne točke.

Harmoniziran indeks življenjskih stroškov, ki je primerljiv med državami EU, je avgusta prav tako porasel za 0.1%, bolj dolgoročno pa malo več (medletna stopnja je bila 1.4%). V

EU je bila rast cen še naprej malo hitrejša kot v Sloveniji (medletna rast harmoniziranega indeksa je bila 1.5%, vendar je bila pospešitev dinamike v Sloveniji nekaj višja kot v EU (0.3 oziroma 0.2 odstotne točke).

Cene industrijskih proizvajalcev so se julija povečale za 0.1%, bolj dolgoročna dinamika (medletna stopnja rasti) pa je bila 2.3%. Razlike v rasti cen po porabi proizvodov so majhne, malo hitreje rastejo le proizvajalčeve cene energentov in proizvodov za široko porabo (po 0.3% mesečno). Tudi razlike v rasti cen po trgih so majhne, tekoče rastejo malo hitreje cene proizvodov za domači trg in evropsko območje (po 0.2 %), bolj dolgoročno pa cene na trgih izven evrskega območja (4.1%).

43

Cenovna pričakovanja so pri cenah storitvah in cenah industrijskih proizvajalcev še naprej visoka-nadpovprečna, medtem ko se pri blagu vrtijo okoli dolgoročnih povprečij. Cene industrijskih proizvajalcev presegajo dolgoročno ravne celo za preko 10% (preseganje anketiranih, ki pričakujejo rast cen nad tistimi, ki pričakujejo padec cen v odstotkih vseh anketiranih).

Cene surovin so se v avgustu zmanjšale (v evrih) za 1.3%. Razlike v dinamiki so bile velike. Tako so cene surovin hrane in nafte padle za okoli 6.8% do 7%, medtem ko so se cene kovin povečevale za 7%. Bolj dolgoročno so surovine avgusta še počasi naraščale (v letu dni do avgusta so se povečale za 0.6%). Tudi tu so bile razlike v dinamiki velike. Tako so se cene kovin dolgoročno hitro povečevale (po 26% na leto), cene surovin hrane pa zmanjševale po 12% letno.

8. Dejanska povečanja plač so, navkljub visokim pričakovanjem, še naprej zelo skromna

Junija so povprečne plače padle za 0.7%. Tudi bolj dolgoročna dinamika se je zmanjšala, rast impulznega trenda se je razpolovila, na 2.2% letno, medletna rast pa se je zmanjšala na 2.4%. Ker so junija plačane ure padle v primerjavi z majem bolj kot povprečne plače, je povprečno plačilo za uro precej poraslo (za 2.1%).

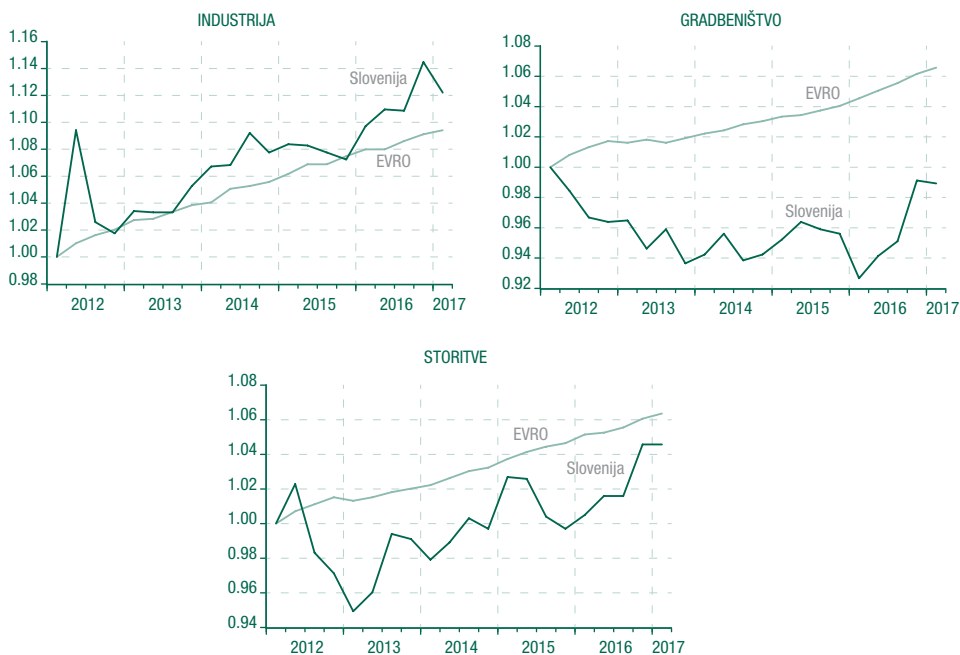
Od dejavnosti sta junijske plače najbolj zmanjšali rudarstvo in promet (za preko 2.5%), medtem ko so v oskrbi z vodo in še zlasti v rudarstvu povprečne plače močno povečali (v rudarstvu celo za 9.5%). Od javnofinančnih dejavnosti so v izobraževanju povprečne plače povečali za 0.9%, v administraciji in še posebno v zdravstvu in socialni pa so jih zmanjšali. Bolj dolgoročno so plače zmanjšali samo v dejavnosti kmetijstva, gozdarstva in ribištva ter v oskrbi z električno energijo. Precej (najmanj enkrat) večje povečanje plač od ostalih dejavnosti pa so imeli v oskrbi z vodo ter strokovnih in znanstvenih dejavnostih. Medletno so povprečne plače porastle tudi v vseh dejavnostih države, daleč najbolj v administraciji (za 4.2%), najmanj pa v zdravstvu (za 1.7%).

Spreminjanje enotnih stroškov dela po segmentih gospodarstva in države glede na raven ob začetku implementacije ZUJF-a je ilustrirano na naslednjih dveh slikah.

44

Nihanje v dinamiki povprečnih plač se nadaljuje, vendar brez izrazitega trenda. Navkljub temu se bolj dolgoročno enotni stroški opazno približujejo ravni enotnih stroškov v EU le v javnofinančnem sektorju. V industriji in storitvenih sektorjih se namreč relativna raven enotnih stroškov dela glede na EU le malo spreminja, v industriji je vseskozi malo nad ravni v EU, v storitvenih sektorjih pa malo poda ravni v EU. To ne preseneča, saj je takšna tudi relativna dinamika aktivnosti v industriji oziroma storitvenih sektorjih: rast industrije v Sloveniji namreč prehiteva tisto v EU, rast storitvenih sektorjev pa zaostaja. Gradbeništvo, se je v Sloveniji začelo ponovno pobirati lani (v prvem četrtletju 2016), takrat je tudi prišlo do obrata v dinamiki enotnih stroškov, vendar navkljub veliki pospešitvi gradbene aktivnosti enotni stroški dela v gradbeništvu še niso dosegli ravni iz začetka 2012 (začetka ZUJF-a) in zaostajajo za relativno ravni v EU za prek 8%. V EU namreč enotni stroški dela v gradbeništvu sistematično naraščajo po približno 1.2 odstotne točke na leto.

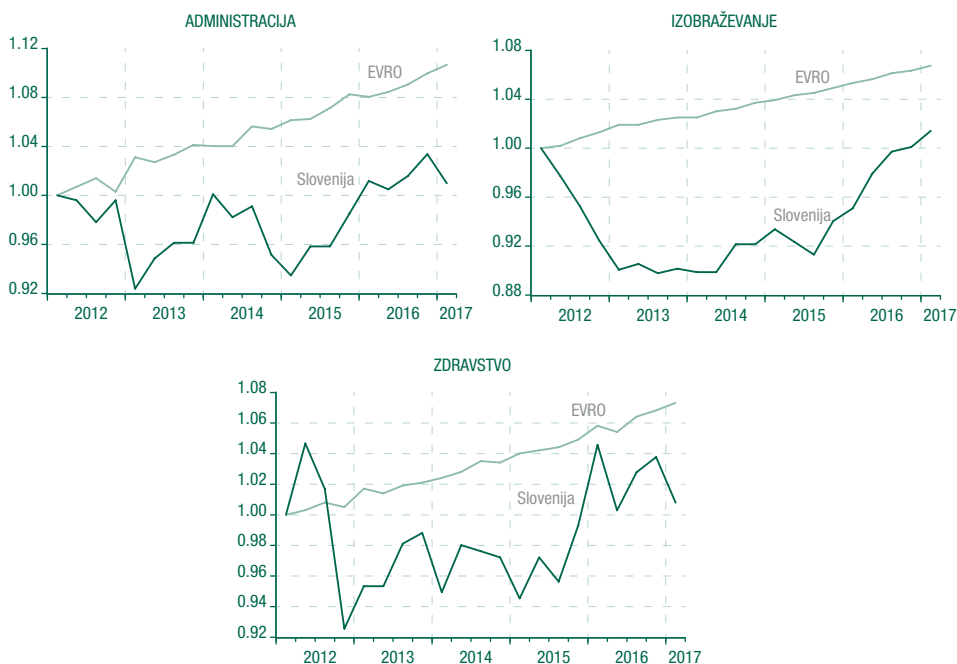
Enotni stroški dela – gospodarstvo

Vir: Eurostat, lastni izračuni

Opomba: Enotni stroški dela; industrija; gradbeništvo; storitve; indeks normiran na 2012=1

Stroški dela - javnofinančni sektor

Vir: Eurostat, lastni izračuni

Opomba: Enotni stroški dela; administracija; šolstvo in izobraževanje, zdravstvo; indeks normiran na 2012=1

V javnofinančnih sektorjih so enotni stroški dela začeli pospeševati glede na evro območje po tretjem četrtletju 2015, ko je prišlo do sproščanja napredovanj, vendar se je dohitevanje evro območja končalo takoj po dvigu zaostalih napredovanj. Od takrat se relativni stroški ne povečujejo več (v Sloveniji rastejo enako hitro kot v evro območju); izjema so enotni stroški dela v izobraževanju, ki še naprej počasi vendar enakomerno dohitevajo evro območje. V prvem četrtletju 2017 so bili ustrezni relativni stroški dela (glede na evro območje) v Sloveniji še vedno 6% nižji kot pred pričetkom ZUJF-a.

V vseh segmentih gospodarstva (v industriji, gradbeništvu in storitvenih sektorjih) pričakujejo v nadaljnjih mesecih izrazito povečanje zaposlenosti (presežek anketiranih proizvodnih enot, ki pričakuje povečanje zaposlenosti presega tiste, ki pričakujejo zmanjšanje ali stagnacijo, za okoli 20% vseh anketiranih proizvodnih enot), v predelovalni dejavnosti, gradbeništvu in trgovini celo enkrat večje kot v evro območju, v storitvenih sektorjih pa malo večje kot v evro območju. Zato bo verjetno relativna velikost enotnih stroškov dela v Sloveniji (glede na evro območje) v industriji in gradbeništvu začela v naslednjih mesecih ponovno rasti hitreje kot v evro območju, torej lahko pričakujemo, da se bodo ustrezni enotni stroški dela v Sloveniji zopet začeli približevati relativni ravni (glede

na evro območje), ki so jo imeli ob lansiranju ZUJF-a. V storitvenih sektorjih bo ustrezno dohitevanje bistveno počasnejše, če bo do njega sploh prišlo.

FINANČNA GIBANJA

9. Javnofinančni prihodki še naprej hitro naraščajo

46

Tudi avgusta so javnofinančni prihodki hitro naraščali. Tekoče so porasli za 10%; opazno se je povečala tudi njihova bolj dolgoročna dinamika, saj je rast impulznega trenda porasla na 12% na letni ravni. Medletna stopnja rasti se je sicer znižala, vendar je to posledica skoka v lanskem avgustu, torej posledica osnove primerjave, podobno kot so bile visoke medletne stopnje javnofinančnih prihodkov v juniju in juliju posledica opaznih padcev v juniju in juliju 2016, torej prav tako velikih sprememb osnove primerjave.

Neposredni davki in ostali prihodki so avgusta naraščali še izraziteje kot skupni javnofinančni prihodki. Tekoče so porasli skoraj za četrtino (za 23%), močno pa je porasla tudi njihova bolj dolgoročna dinamika. Rast impulznega trenda se je povečala na 10% letno; medletna stopnja se je sicer zmanjšala na 2.5%, vendar je to bila posledica že omenjenega velikega povečanja v avgustu 2016 – torej spreminjanja osnove primerjave. Velik del tega spreminjanja osnove je bil posledica potez nosilcev politike (davkarije). To ilustrirajo primerjave med davčnimi oblikami. Tako so bila, po eni strani, medletna povečanja vseh prispevkov in davka od dohodkov pravnih oseb julija in avgusta visoka, avgusta celo zelo visoka, preko 7.5%, medtem ko je bil donos od dohodnine, po drugi strani, avgusta manjši za 9.5%, medtem ko se je mesec pred tem (julija) zelo močno povečal (za 81%). Očitno je DURS letos poslal letne poročune dohodnine v povprečju mesec dni bolj zgodaj. Zmanjšale so se tudi denarne kazni, vendar precej manj (za 3.6%), medtem so ostali neposredni davki medletno počasi naraščali.

Posredni davki so se avgusta precej zmanjšali, vendar se je bolj dolgoročna dinamika tudi pri njih močno porasla (rast impulznega trenda je porasla na preko 13% letno). Glavnino zmanjšanja donosa od posrednih davkov je povzročil medletni padec trošarin, padle so kar za 27%. Verjetno gre za premik v timingu plačil. Saj se je, istočasno, bolj dolgoročna dinamika davka na dodano vrednost (ki je prav tako odvisen v veliki meri od končnega trošenja prebivalstva) opazno okrepila (julija je DDV naraščal medletno po 3%, avgusta pa že po preko 7%).

V povprečju prvih osmih mesecev so javnofinančni prihodki porasli za 6% ali 610 milijonov!

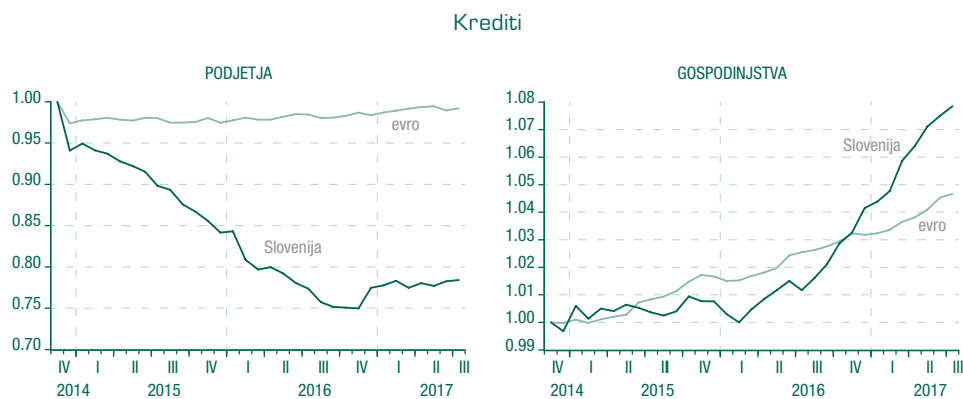
10. Krediti prebivalstvu pospešujejo, podjetjem pa stojijo

Skupni krediti podjetjem in gospodinjstvom so julija porasli skoraj pol manj kot junija (za 0.3%). Navkljub temu se je bolj dolgoročna dinamika povečala (medletna stopnja je porasla na 4.2%). Porasli so tako krediti podjetjem (za 0.2%) kot gospodinjstvom (za 0.3%). Bolj dolgoročno (medletno) so krediti gospodinjstvom porasli za 6.6%, medtem ko so krediti podjetjem porasli za 2%.

Slika kreditov kaže, da se po opaznem skoku kreditov podjetjem konec 2016, v letošnjem letu pri kreditih podjetjem ne dogaja veliko. Tako so do julija porasli le za 1%, podobno je bilo tudi v evro območju, kjer so v istem obdobju porasli za 0.8% - resnično polžja rast kreditov podjetjem pri zelo hitri rasti gospodarske aktivnosti v evro območju in še posebno v Sloveniji. Največji del spreminjanja medletne stopnje je še vedno posledica padanja kreditov v 2016, torej spreminjanja osnove primerjave.

Krediti gospodinjstvom so precej bolj živahni. Tudi v primerjavi z evro območjem rastejo krediti gospodinjstvom v Sloveniji bistveno hitreje. V letošnjem letu, do julija, so porasli za 3.5%, v evro območju pa samo za 1.5%!

Skupni depoziti podjetij in gospodinjstev so julija že drugi mesec zapored močno pospešili, v enem mesecu so porasli za preko 200 milijonov (skoraj 1%) in bili za 5.5% višji kot pred letom dni. Navkljub hitri tekoči rasti se torej bolj dolgoročna dinamika še naprej počasi zmanjšuje. To je posledica precej hitrejšega naraščanja skupnih depozitov v prvi polovici 2016 glede na prvo polovico 2017.

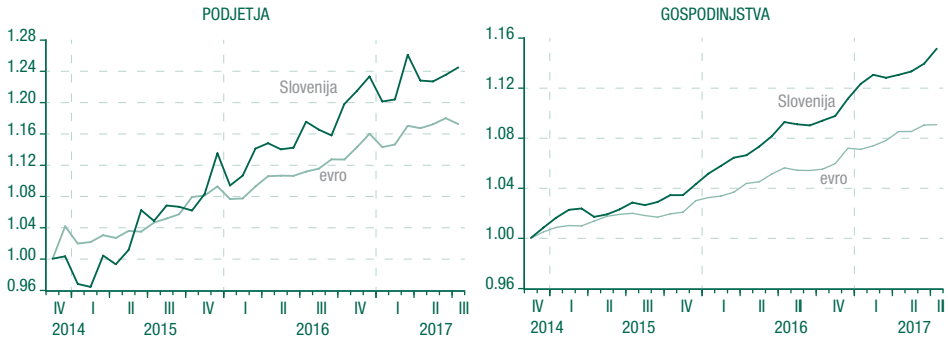

Vir: ECB; lastni izračuni

Opomba: Krediti podjetjem in gospodinjstvom: evro območje in Slovenija; normirani na 2014/11=1

Julija so opazno porasli tako depoziti podjetij (za 0.8%), kot gospodinjstev (za 1%), vendar je bilo medletno povečanje še naprej večje pri depozitih podjetij (5.9%), kot pri gospodinjstvih (5.5%). Depoziti podjetij rastejo v letošnjem letu približno tako hitro kot v evro območju, medtem ko depoziti gospodinjstev rastejo bistveno hitreje kot v evro območju. V letošnjem letu so depoziti gospodinjstev v Sloveniji porasli za 3.6%, v evro območju pa samo 1.8%, medtem ko so depoziti podjetij porasli tako v evro območju kot Sloveniji za 1%.

Depoziti

Vir: ECB; lastni izračuni

Opomba: Depoziti podjetij in gospodinjstev; evro območje in Slovenija; normirano na 2014/11=1

Obrestne mere na grosističnem trgu ostajajo še naprej nespremenjene; enoletni euribor je bil avgusta še vedno negativen. Detajlistične obrestne mere se prav tako malo spreminjajo; depozitne obrestne mere stagnirajo, medtem ko posojilne »mencajo« na mestu, ali stagnirajo (pri stanovanjskih kreditih in kreditih podjetjem za manjše zneske) ali pa nihajo brez trendnih sprememb. Junjske spremembe obrestnih mer so bile tako ravno nasprotno tistim v maju (pri potrošniških kreditih so se malo povečale, pri kreditih podjetjem pri večjih zneskih pa zmanjšale).

Glede na komentarje guvernerja ECB-ja lahko pričakujemo spremembo denarne politike, torej opazno zmanjševanje denarnega sproščanja in povečevanje obrestnih mer šele konec leta ali na začetku naslednjega leta. Konec leta se lahko torej tudi pripravimo na podobne dogodke kot pri švicarskem franku. Ker se bo začel euribor povečevati, bodo seveda posojilojemalci, ki imajo obresti vezane na euribor, izgubljali glede na posojilojemalce, ki imajo fiksne obrestne mere. Pričakujemo lahko njihovo organiziranje tožbe na sodišču in najbolj meritorna mnenja o neetičnosti bank, ki naj bi zavedle posojilojemalce. Centralna banka je s svojim zagnanim poseganjem v banke in kriminalizacijo vsega, kar so banke (pod njenim nadzorom!) počele pred krizo, za zelo dolgo ohladila pripravljenost bank, da bi kreditirale podjetja, dogajanje podobna tem okoli franka, bi to lahko povzročila še pri potrošniških kreditih. Končni rezultat enega in drugega bo osiromašenje bančne ponudbe tako za podjetja kot prebivalstvo.

11. Po sedmih mesecih presežek na tekočem računu za dobro petino presega lanskega

Presežek na tekočem računu še naprej raste, ugoden razvoj situacije kaže tudi padec donosov na slovenske desetletne obveznice proti 1%.

V juliju je znašal saldo tekočega računa 280.9 milijonov €, julija 2016 je bil 125.7 milijonov €. Pri tem je bil blagovni saldo 188.2 milijona € (v istem mesecu lani 144.8 milijonov €), storitveni saldo 237.3 milijone € (lani 175.5 milijonov €), primanjkljaj v bilanci primarnih dohodkov -113.1 milijonov € (lani -157.8 milijonov €) in primanjkljaj v sekundarnih dohodkih -31.6 milijonov € (lani -36.8 milijonov €). Potovanja so dosegla pozitivni saldo 141 milijonov €.

49

Letošnji sedemmesečni presežek tekoče plačilne bilance znaša 1620.1 milijonov € (v enakem obdobju lani je bil 1333.0 milijonov €), kar je rezultat blagovnega presežka 1024.1 milijonov € (lani 1078.6 milijonov €), storitvenega presežka 1395.8 milijonov € (1169.0 milijonov €), primanjkljaja v primarnih dohodkih 603.1 milijonov € (lani 714.3 milijonov €) in primanjkljaja v sekundarnih dohodkih 196.7 milijonov € (lani 200.3 milijonov €). Neto priliv iz potovanj je bil v sedmih mesecih 769 milijonov €, v enakem obdobju lani 712 milijonov €.

Plačilna bilanca
(v milijonih €)

Postavke	januar – julij		julij	
	2016	2017	2016	2017
Tekoči račun	1.333,0	1.620,1	125,7	280,9
Blago	1.078,6	1.024,1	144,8	188,2
Storitve	1.169,0	1.395,8	175,5	237,3
Transportne	536,2	594,1	75,3	89,8
Potovalne	712,4	769,3	115,6	141,0
Primarni dohodki	-714,3	-603,1	-157,8	-113,1
- delo	92,8	84,6	10,3	9,7
- kapital	-890,6	-796,4	-160,7	-113,5
Sekundarni dohodki	-200,3	-196,7	-36,8	-31,6
- država	-194,9	-194,9	-36,6	-31,6
Kapitalski račun	-163,5	-254,2	-21,7	-142,0
Finančni račun	836,2	1.123,4	281,4	235
Neposredne naložbe	-747,4	-72,3	-72,3	12,3
Naložbe v vrednostne papirje	2.004,4	917,0	320,6	691,1
Finančni derivativi	-129	-66,4	8,3	-3,3
Ostale naložbe	-244,4	259,9	42,6	-474,7
Rezervna imetja	-47,4	85,3	-17,7	9,6
Neto napake in izpustitve	-333,3	-242,4	177,4	96,1

Vir: Banka Slovenije

Kapitalski račun izkazuje v prvih sedmih mesecih 2017 primanjkljaj 254.2 milijonov € (v enakem obdobju lani je bil 163.5 milijonov €). Saldo na finančnem računu znaša 1123.4 milijonov € (povečanje zadolžitve), lani je bil 836.2 milijonov €. Neposredne naložbe izkazujejo saldo -72.3 milijonov € (lani -747.4 milijonov €), saldo naložb v vrednostne papirje 917.0 milijonov € (lani 2004.4 milijonov €), pri finančnih derivativih je saldo -66.4 milijonov € (lani -129.0 milijonov €), v ostalih naložbah pa pozitivni saldo 259.9 milijonov €, lani je bil negativnih 244.4 milijonov €). Rezervna imetja so se v sedmih mesecih letos povečala za 85.3 milijonov €, v sedmih mesecih lani pa zmanjšala za 47.4 milijonov €.

50

Po podatkih iz Biltena BS julij-avgust 2017 je bruto zunanji dolg konec junija 2017 znašal 44467 milijonov € (256 milijonov € manj kot mesec prej), neto zunanji dolg pa 10547 milijonov €, kar je 113 milijonov € več kot mesec prej. V bruto dolgu ostaja le 33% privatnega negarantiranega dolga, 67% predstavlja državni ali od države garantirani dolg. Donos na slovenske desetletne obveznice je bil 13. septembra 2017 1.023%, kar je 0.17 odstotne točke manj kot pred dvema mesecema.

Domache trošenje za blago in tržne storitve

Leto	Prebivalstvo						Širša država						Skupno		
	Investicije v osn. sredstva			mesečna			letni			mesečna			letni		
	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast
2012	20452	-1,08	-0,43	6157	-8,03	-6,99	2363	-3,27	-4,63	28972	-2,82	-2,26	28972	-2,82	-2,26
2013	19524	-1,76	2,62	6304	0,47	-0,76	2237	-5,32	-6,49	28066	-1,56	-2,54	28066	-1,56	-2,54
2014	19417	0,61	1,07	7503	5,28	6,37	2230	-0,41	-1,21	29150	1,69	2,21	29150	1,69	2,21
2015	19667	0,58	0,08	7469	1,98	0,87	2305	3,37	1,09	29441	1,15	0,35	29441	1,15	0,35
2016	20225	2,29	1,88	7322	-2,70	-2,94	2375	2,76	4,98	29921	1,06	0,93	29921	1,06	0,93
2016//1	1438	-1,64	-0,57	491	-4,16	-1,68	158	1,99	-3,04	2087	-1,98	-1,06	2087	-1,98	-1,06
2	1444	3,96	1,25	568	-3,88	-0,68	178	20,90	-0,04	2190	2,96	0,63	2190	2,96	0,63
3	1627	-0,35	0,44	617	-11,56	-2,63	200	-0,48	0,16	2444	-3,45	-0,40	2444	-3,45	-0,40
I	4510	0,57		1677	-6,93		535	6,55		6722	-0,98		6722	-0,98	
4	1646	-0,26	-0,17	608	-2,99	-0,80	168	-6,74	-3,32	2422	-1,43	-0,58	2422	-1,43	-0,58
5	1696	2,36	0,72	625	-1,90	0,45	198	19,45	1,13	2519	2,41	0,66	2519	2,41	0,66
6	1788	2,35	0,83	628	-4,99	0,26	187	-12,37	-1,25	2602	-0,70	0,52	2602	-0,70	0,52
II	5130	1,50		1861	-3,31		553	-1,13		7543	0,08		7543	0,08	
7	1717	-0,07	-0,06	619	-5,64	-0,32	183	-8,35	-2,90	2520	-2,13	-0,36	2520	-2,13	-0,36
8	1692	5,42	0,61	579	-5,00	0,30	205	18,91	3,65	2476	3,74	0,75	2476	3,74	0,75
9	1756	1,93	0,22	667	4,29	1,80	181	4,23	1,16	2604	2,69	0,66	2604	2,69	0,66
III	5165	2,36		1865	-2,10		569	4,26		7599	1,37		7599	1,37	
10	1797	2,19	-0,45	625	-1,54	0,51	180	-1,07	-0,35	2603	1,04	-0,21	2603	1,04	-0,21
11	1733	5,65	0,72	662	-0,68	2,73	210	10,54	2,12	2606	4,33	1,32	2606	4,33	1,32
12	1890	5,60	1,07	631	6,76	2,39	324	-2,38	4,82	2845	4,87	1,79	2845	4,87	1,79
IV	5421	4,46		1919	1,35		714	1,45		8053	3,43		8053	3,43	
2017//1	1617	8,45	0,31	485	0,56	-0,25	176	11,92	0,40	2278	6,92	0,23	2278	6,92	0,23
2	1536	2,48	0,27	619	12,72	2,03	171	-4,23	-0,45	2326	4,47	0,62	2326	4,47	0,62
3	1840	8,86	0,66	767	28,08	2,87	210	5,11	0,12	2817	13,18	1,14	2817	13,18	1,14
I	4993	6,88		1871	14,77		557	4,01		7421	8,40		7421	8,40	
4	1760	2,85	-0,97	659	11,69	1,15	169	0,77	-3,34	2588	4,82	-0,64	2588	4,82	-0,64
5	1893	7,11	0,55	649	6,77	0,44	195	-1,44	0,54	2737	6,37	0,50	2737	6,37	0,50
6	2001	7,12	0,74	689	12,54	0,78	224	19,67	0,42	2914	9,25	0,71	2914	9,25	0,71
II	5654	5,75		1997	10,32		588	6,38		8239	6,87		8239	6,87	

Leto	Izvoz Slovenije*				Izvoz Slovenije izven EU28**				Izvoz EU28**				Izvozne cene Slovenija**		Izvozne cene EU28**		
	mil. €	letni porast	mesečna rast	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja
2012	20884	2,08	1,60	7827	7,89	1685277	10,09	124,2	2,90	124,7	4,80	108,7	0,88	108,7	0,88	108,7	0,88
2013	21620	2,65	1,85	6447	3,02	1733123	2,97	107,2	-0,27	108,7	-0,88	108,4	-0,24	108,4	-0,24	108,4	-0,24
2014	23054	6,63	6,44	6704	3,99	1705004	-1,62	107,4	0,22	108,4	0,24	112,4	3,64	112,4	3,64	112,4	3,64
2015	23868	4,06	5,04	6931	3,39	1789151	4,94	107,8	0,34	112,4	3,64	111,3	-0,94	111,3	-0,94	111,3	-0,94
2016	24941	4,18	3,75	7348	6,02	1745453	-2,44	105,9	-1,66	111,3	-0,94	110,1	0,55	110,1	0,55	110,1	0,55
2016/1	1839	1,77	-0,83	482	5,06	121439	-4,17	103,5	-3,03	110,1	0,55	109,7	-1,53	109,7	-1,53	109,7	-1,53
2	2029	8,02	1,30	560	3,38	137078	-0,69	103,4	-5,48	109,7	-1,53	110,0	-2,57	110,0	-2,57	110,0	-2,57
3	2194	0,70	0,47	627	1,97	150960	-7,03	103,4	-4,08	110,0	-2,57	109,9	-1,20	109,9	-1,20	109,9	-1,20
I	6062	3,38		1669	3,32	409477	-4,13	104,1	-4,20	109,9	-1,20	110,1	-3,84	110,1	-3,84	110,1	-3,84
4	2094	6,80	0,02	589	2,24	146965	-5,47	106,5	-0,56	110,1	-3,84	110,1	-3,93	110,1	-3,93	110,1	-3,93
5	2098	6,83	1,02	586	3,77	142727	-2,22	108,5	0,00	110,1	-3,93	111,4	-2,28	111,4	-2,28	111,4	-2,28
6	2213	2,82	1,17	646	3,67	152062	-4,87	106,2	-5,01	111,4	-2,28	110,5	-3,35	110,5	-3,35	110,5	-3,35
II	6405	5,40		1822	3,24	441755	-4,24	107,1	-1,89	110,5	-3,35	111,3	-1,50	111,3	-1,50	111,3	-1,50
7	2067	-3,18	-0,87	635	-2,37	142262	-12,23	107,0	-1,11	111,3	-1,50	111,9	-0,71	111,9	-0,71	111,9	-0,71
8	1730	10,03	0,85	538	15,54	136609	3,68	105,1	-4,02	111,9	-0,71	111,3	-0,18	111,3	-0,18	111,3	-0,18
9	2294	5,48	0,64	674	14,27	147388	-0,95	105,6	-0,28	111,9	-0,71	111,5	-0,80	111,5	-0,80	111,5	-0,80
III	6091	3,55		1847	8,27	426259	-3,70	105,9	-1,82	111,5	-0,80	111,8	0,63	111,8	0,63	111,8	0,63
10	2161	-0,29	-0,98	651	8,13	146745	-4,70	105,1	-0,66	111,8	0,63	113,5	1,89	113,5	1,89	113,5	1,89
11	2213	5,53	0,72	668	13,06	156798	5,88	107,5	1,80	113,5	1,89	114,9	2,86	114,9	2,86	114,9	2,86
12	2009	8,42	1,42	693	6,04	164420	5,39	107,1	2,98	114,9	2,86	113,4	1,80	113,4	1,80	113,4	1,80
IV	6383	4,34		2011	8,97	467963	2,16	106,6	1,36	113,4	1,80	116,2	5,54	116,2	5,54	116,2	5,54
2017/1	2109	14,56	1,65	584	21,26	140780	15,93	110,3	4,55	116,2	5,54	116,0	5,74	116,0	5,74	116,0	5,74
2	2121	4,45	1,32	583	4,07	146066	6,56	110,6	6,86	116,0	5,74	116,7	6,09	116,7	6,09	116,7	6,09
3	2597	18,04	2,79	782	24,72	175647	16,35	110,1	6,48	116,7	6,09	116,3	5,79	116,3	5,79	116,3	5,79
I	6827	12,44		1949	16,79	462492	12,95	110,3	5,95	116,3	5,79	116,2	5,54	116,2	5,54	116,2	5,54
4	2190	4,49	0,26	630	6,89	144646	-1,58	109,1	2,44	116,2	5,54	116,4	5,72	116,4	5,72	116,4	5,72
5	2415	14,96	2,51	693	18,21	165367	15,86	110,4	1,75	116,4	5,72	114,2	2,51	114,2	2,51	114,2	2,51
6	2514	13,36	1,62	734	13,61	158004	3,91	108,1	1,79	114,2	2,51	115,6	4,58	115,6	4,58	115,6	4,58
II	7118	10,98		2057	12,92	468017	5,95	109,2	1,99	115,6	4,58						
7	2334	12,90	-0,28														

Leto	Uvoz												
	Uvoz Slovenije*			Uvoz Slovenije izven EU28**			Uvoz EU28**			Uvozne cene Slovenija**		Uvozne cene EU28**	
	mil. €	letni poreast	mesečna rast	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja
2012	22051	0,44	-0,51	8166	-1,02	1782930	6,05	1411	4,58	146,5	6,26	146,5	6,26
2013	22180	0,46	-0,64	7525	7,89	1683261	6,39	108,3	-3,50	114,4	-3,65	114,4	-3,65
2014	22566	1,74	2,30	7896	4,92	1679925	-0,20	105,5	-2,63	111,4	-2,61	111,4	-2,61
2015	23113	2,36	2,42	8075	2,27	1717093	2,21	105,0	-0,45	109,6	-1,65	109,6	-1,65
2016	24108	3,44	3,26	8029	-0,57	1701377	-0,92	101,1	-3,77	104,1	-5,01	104,1	-5,01
2016/1	1735	-2,49	-1,57	594	-4,09	133177	-3,12	100,2	4,11	102,4	-3,76	102,4	-3,76
2	1938	3,12	0,88	689	-1,35	134006	-0,27	100,2	-3,75	101,7	-6,87	101,7	-6,87
3	2088	1,57	0,89	736	6,10	143972	-5,47	97,9	-9,60	101,2	-9,48	101,2	-9,48
I	5762	0,81		2019	0,38	411154	-3,06	99,4	-5,87	101,8	-6,75	101,8	-6,75
4	2010	0,12	0,31	633	-6,70	141618	-3,41	97,6	-10,05	102,1	-10,12	102,1	-10,12
5	2048	8,20	0,54	621	-5,02	136802	-2,20	100,6	-7,28	101,8	-11,09	101,8	-11,09
6	2074	4,19	1,56	671	-3,72	144205	-3,59	100,7	-5,98	103,4	-8,41	103,4	-8,41
II	6131	4,09		1924	-5,13	422625	-3,08	99,6	-7,78	102,4	-9,88	102,4	-9,88
7	1988	-1,38	-0,29	695	7,69	138602	-7,43	101,9	-4,05	103,0	-6,79	103,0	-6,79
8	1774	7,82	0,96	652	7,75	144315	7,85	102,0	-0,58	104,4	-4,31	104,4	-4,31
9	2136	5,32	0,80	636	-9,92	147072	1,36	100,8	-2,98	104,6	-2,79	104,6	-2,79
III	5898	3,67		1983	1,35	429989	0,32	101,6	-2,56	104,0	-4,65	104,0	-4,65
10	2082	0,77	-0,69	654	-10,15	143990	-4,42	102,8	2,39	105,6	-1,03	105,6	-1,03
11	2238	11,37	1,17	775	11,68	150085	5,64	103,4	0,68	107,1	0,37	107,1	0,37
12	1997	3,21	1,24	674	2,62	143534	5,91	104,6	1,16	111,4	5,49	111,4	5,49
IV	6317	5,10		2103	1,17	437609	2,19	103,6	1,40	108,0	1,60	108,0	1,60
2017/1	2093	21,34	1,81	757	27,51	158013	18,65	107,0	6,79	114,6	11,91	114,6	11,91
2	2101	8,49	1,40	703	2,00	145004	8,21	105,6	5,39	114,3	12,39	114,3	12,39
3	2490	19,21	2,99	826	12,27	165141	14,70	105,9	8,17	113,6	12,25	113,6	12,25
I	6683	16,24		2286	13,24	468158	13,86	106,2	6,77	114,2	12,18	114,2	12,18
4	2093	4,26	-0,61	727	14,90	145030	2,41	105,7	8,30	113,3	10,97	113,3	10,97
5	2397	17,06	2,40	932	50,06	161766	18,25	105,6	4,97	111,1	9,14	111,1	9,14
6	2357	13,70	1,51	810	20,77	150872	4,62	104,7	3,97	108,3	4,74	108,3	4,74
II	6947	11,73		2469	28,29	457667	8,29	105,3	5,72	110,9	8,27	110,9	8,27
7	2219	11,76	-0,47										

* podatki SURS, ** podatki Eurostat

Leto	Gospodarska aktivnost in brezposelnost v EU											
	Industrijska produkcija EU27			Predelovalna dejavnost EU27			Gradbena aktivnost EU27			Trgovina na drobno EU27		
	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	EU 27	Slovenija
2012	98,73	-2,1	100,59	-2,2	92,98	-5,63	113,96	1,1	10,5	10,6	8,9	8,9
2013	100,32	3,6	101,69	1,1	91,28	-1,92	102,89	-9,8	10,9	11,1	10,2	10,2
2014	101,43	1,06	103,77	2,05	94,17	3,41	104,76	1,80	10,2	11,6	9,7	9,7
2015	103,15	1,62	105,64	1,69	94,93	0,78	106,97	1,89	9,4	10,9	9,1	9,1
2016	105,51	1,6	108,23	1,8	96,47	1,72	109,45	2,0	8,6	10,0	7,9	7,9
2016/1	101,9	3,7	101,4	4,7	82,1	4,2	101,2	2,1	9,2	10,7	9,1	9,1
2	102,5	1,1	104,0	2,2	86,9	4,2	94,8	1,8	9,3	10,8	8,9	8,9
3	112,2	0,5	114,6	0,4	95,6	0,2	105,1	0,7	9,1	10,6	8,5	8,5
I	105,5	1,7	106,7	2,3	88,2	2,9	100,4	1,5	9,2	10,7	8,8	8,8
4	105,2	2,5	108,3	2,6	95,1	-0,3	106,5	0,8	8,7	10,2	8,1	8,1
5	104,5	0,8	108,4	0,9	97,0	0,5	108,6	1,3	8,6	10,0	7,8	7,8
6	107,6	0,6	112,7	0,8	101,6	0,9	108,3	1,2	8,4	9,9	7,6	7,6
II	105,8	1,3	109,8	1,4	97,9	0,4	107,8	1,1	8,6	10,0	7,8	7,8
7	104,8	0,1	108,6	0,3	98,3	2,4	109,4	2,0	8,2	9,6	7,5	7,5
8	92,1	2,3	94,2	2,6	85,7	2,3	109,6	1,7	8,2	9,6	7,3	7,3
9	109,3	1,3	114,2	1,3	102,7	1,9	106,9	1,4	8,2	9,7	7,3	7,3
III	102,1	1,2	105,7	1,3	95,6	2,2	108,6	1,7	8,2	9,6	7,4	7,4
10	110,9	0,6	114,6	0,6	106,5	1	113,8	3,8	8,3	9,8	7,9	7,9
11	112,6	3,1	115,3	2,9	105,3	1,2	113,9	3,8	8,3	9,9	8,0	8,0
12	102,5	2,9	102,5	2,5	100,9	2,1	135,3	3,0	8,2	9,6	8,3	8,3
IV	108,7	2,2	110,8	2,0	104,2	1,4	121,0	3,5	8,3	9,8	8,1	8,1
2017/1	103,2	1,3	101,7	0,3	96,2	-2,7	105,2	3,6	8,4	10,0	8,7	8,7
2017/1	104,8	2,2	106,0	1,9	99,9	4,1	99,6	4,5	8,4	9,7	8,5	8,5
3	115,4	2,9	119,1	3,9	99,4	3,7	110,6	4,4	8,2	9,1	7,9	7,9
I	107,8	2,1	108,9	2,0	98,5	1,8	105,1	4,2	8,3	9,6	8,4	8,4
4	106,7	1,4	110,2	1,7	99,4	3,8	112,2	4,7	7,8	9,3	7,0	7,0
5	108,7	4,0	113,3	4,5	99,4	3,6	112,7	4,0	7,6	9,0	6,8	6,8
6	111	3,2	116,3	3,2	99,2	3,3	112,6	4,2	7,4	8,7	6,6	6,6
II	108,7	2,8	113,3	3,1	99,3	3,6	112,2	4,3	7,6	9,0	6,8	6,8
7									7,4	8,8	6,6	6,6

Leto	Poslovna klima EU28				Naročila, predelovalna dejavnost EU28				Naročila, gradbeništvo EU28				Trgovina na drobno pričakovanja EU28				Poslovni optimizem EU28	
	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	indeks naročil	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba
2012	-0,70	-1,30	-24,07	-12,39	-24,07	-12,39	-4117	-0,86	-5,45	-4,81	-10,70	-8,37	-0,70	-1,30	-24,07	-12,39	-4117	-0,86
2013	-0,44	-0,20	-22,78	1,30	-22,78	1,30	-39,82	1,35	-0,70	4,76	-7,63	3,08	-0,44	-0,20	-22,78	1,30	-39,82	1,35
2014	0,24	0,68	-14,41	8,31	-14,41	8,31	-35,16	4,43	9,15	9,78	-3,58	4,02	0,24	0,68	-14,41	8,31	-35,16	4,43
2015	0,3	0,0	-12,1	2,0	-12,1	2,0	-29,6	5,1	14,4	4,8	-2,9	0,6	0,3	0,0	-12,1	2,0	-29,6	5,1
2016	0,3	0,0	-11,2	0,9	-11,2	0,9	-24,3	5,4	11,4	-2,9	-2,2	0,7	0,3	0,0	-11,2	0,9	-24,3	5,4
2016/1	0,3	0,1	-13,0	2,3	-13,0	2,3	-30,0	5,3	7,2	1,0	-2,9	1,1	0,3	0,1	-13,0	2,3	-30,0	5,3
2	0,1	0,0	-14,3	-0,6	-14,3	-0,6	-28,8	4,6	11,1	3,5	-1,7	-0,8	0,1	0,0	-14,3	-0,6	-28,8	4,6
3	0,1	-0,1	-13,2	-1,6	-13,2	-1,6	-30,4	3,4	15,1	-0,4	-0,6	-0,8	0,1	-0,1	-13,2	-1,6	-30,4	3,4
I	0,2	0,0	-13,5	0,0	-13,5	0,0	-29,7	4,4	11,1	1,4	-1,7	-0,2	0,2	0,0	-13,5	0,0	-29,7	4,4
4	0,1	-0,2	-11,6	-1,8	-11,6	-1,8	-27,1	1,6	14,5	-1,9	-0,7	-0,6	0,1	-0,2	-11,6	-1,8	-27,1	1,6
5	0,3	0,0	-11,2	-0,5	-11,2	-0,5	-22,4	8,0	14,2	-7,8	-1,5	-0,9	0,3	0,0	-11,2	-0,5	-22,4	8,0
6	0,2	0,1	-9,3	1,4	-9,3	1,4	-23,0	5,3	11,5	-2,4	-1,6	1,1	0,2	0,1	-9,3	1,4	-23,0	5,3
II	0,2	0,0	-10,7	-0,3	-10,7	-0,3	-24,2	5,0	13,4	-4,0	-1,3	-0,1	0,2	0,0	-10,7	-0,3	-24,2	5,0
7	0,4	0,0	-7,9	3,1	-7,9	3,1	-20,2	5,9	5,1	-2,8	-3,3	-0,1	0,4	0,0	-7,9	3,1	-20,2	5,9
8	0,0	-0,2	-12,1	-2,4	-12,1	-2,4	-23,0	2,4	7,7	-7,7	-3,5	-0,9	0,0	-0,2	-12,1	-2,4	-23,0	2,4
9	0,4	0,1	-10,4	1,8	-10,4	1,8	-17,6	9,1	11,3	-9,2	-1,3	0,7	0,4	0,1	-10,4	1,8	-17,6	9,1
III	0,3	0,0	-10,1	0,8	-10,1	0,8	-20,3	5,8	8,0	-6,6	-2,7	-0,1	0,3	0,0	-10,1	0,8	-20,3	5,8
10	0,6	0,2	-12,3	1,8	-12,3	1,8	-23,1	5,8	13,7	-6,6	-3,1	1,8	0,6	0,2	-12,3	1,8	-23,1	5,8
11	0,4	0,0	-11,2	3,7	-11,2	3,7	-21,4	8,2	15,9	1,6	-3,8	3,7	0,4	0,0	-11,2	3,7	-21,4	8,2
12	0,8	0,4	-8,2	3,8	-8,2	3,8	-23,4	5,7	10,0	-2,2	-2,3	3,9	0,8	0,4	-8,2	3,8	-23,4	5,7
IV	0,6	0,2	-10,6	3,1	-10,6	3,1	-22,6	6,6	13,2	-2,4	-3,1	3,1	0,6	0,2	-10,6	3,1	-22,6	6,6
2017/1	0,8	0,5	-8,0	5,0	-8,0	5,0	-24,9	5,1	5,9	-1,3	1,9	4,8	0,8	0,5	-8,0	5,0	-24,9	5,1
2	0,8	0,7	-4,4	9,9	-4,4	9,9	-21,3	7,5	11,5	0,4	4,7	6,4	0,8	0,7	-4,4	9,9	-21,3	7,5
3	0,8	0,7	-3,8	9,4	-3,8	9,4	-16,2	14,2	16,7	1,6	5,0	5,6	0,8	0,7	-3,8	9,4	-16,2	14,2
I	0,8	0,6	-5,4	8,1	-5,4	8,1	-20,8	8,9	11,4	0,2	3,9	5,6	0,8	0,6	-5,4	8,1	-20,8	8,9
4	1,1	1,0	0,3	11,9	0,3	11,9	-13,0	14,3	21,1	6,6	6,0	6,7	1,1	1,0	0,3	11,9	-13,0	14,3
5	0,9	0,6	-0,1	11,1	-0,1	11,1	-14,6	7,9	14,8	0,6	5,1	6,6	0,9	0,6	-0,1	11,1	-14,6	7,9
6	1,2	0,8	4,1	13,4	4,1	13,4	-10,5	12,6	14,5	3,0	5,8	7,4	1,2	0,8	4,1	13,4	-10,5	12,6
II	1,1	0,7	1,4	12,1	1,4	12,1	-12,7	11,6	16,8	3,4	5,6	6,9	1,1	0,7	1,4	12,1	-12,7	11,6
7	1,0	0,7	3,8	11,7	3,8	11,7	-10,0	10,3	13,3	8,2	4,7	8,0	1,0	0,7	3,8	11,7	-10,0	10,3
8	1,1	1,0	2,2	14,3	2,2	14,3	-10,7	12,5	10,7	3,0	5,2	8,7	1,1	1,0	2,2	14,3	-10,7	12,5

Leto	Naročila, pričakovanja in poslovni optimizem v Sloveniji													
	Gospodarska klima			Naročila, predelovalna dejavnost			Naročila, gradbeništvo			Trgovina na drobno prčakovanja			Poslovni optimizem	
	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	indeks naročil	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba
2012	-16,7	-10,0	-32,4	-16,9	-52,7	6,6	20,0	-4,7	20,0	-4,7	-10,9	-10,6		
2013	-13,4	3,3	-26,5	5,8	-32,5	20,2	24,0	4,0	24,0	4,0	-5,3	5,5		
2014	-2,17	11,25	-9,89	16,68	-15,08	17,47	30,5	6,48	30,5	6,48	2,05	7,42		
2015	5,12	7,28	-1,25	8,64	-22,05	-6,98	37,7	7,19	37,7	7,19	5,85	3,80		
2016	5,67	0,46	-0,01	1,24	-20,99	1,46	43,7	6,05	43,7	6,05	5,59	-0,26		
2016/1	4,0	-0,6	-4,8	7,0	40,9	-9,6	41,2	2,6	41,2	2,6	6,9	-1,4		
4	7,7	0,9	7,1	0,2	-33,4	-2,9	20,8	-23,6	20,8	-23,6	12,4	3,2		
5	6,1	-2,1	1,2	-1,3	23,9	-6,5	47,6	-10,7	47,6	-10,7	8	-1,2		
6	5,1	-0,3	1,5	3,4	22,7	-5,0	42,5	8,6	42,5	8,6	4,1	0,1		
II	6,3	-0,5	3,3	0,8	26,7	-4,8	37,0	-8,6	37,0	-8,6	8,2	0,7		
7	6,1	1,9	7,9	0,6	-12,8	1,0	42,6	9,6	42,6	9,6	3,2	-0,5		
8	7,3	-0,7	-8,6	-7,8	-16,2	-5,1	29,4	14,8	29,4	14,8	7,8	-1,3		
9	7,7	0,8	-3,0	1,0	-2,0	22,8	58,9	11,3	58,9	11,3	6,3	0,0		
III	7,0	0,7	-1,2	-2,1	-10,3	6,2	43,6	11,9	43,6	11,9	5,8	-0,6		
10	6,8	1,5	8,0	-1,4	-0,6	16,6	61,0	26,8	61,0	26,8	5,2	-0,5		
11	4,3	2,9	-3,0	-4,9	-5,8	8,4	56,6	16,0	56,6	16,0	-0,8	0,2		
12	3,9	2,3	3,1	4,1	-7,0	17,0	41,9	12,1	41,9	12,1	0,1	1,2		
IV	5,0	2,2	2,7	-0,7	-4,5	14,0	53,2	18,3	53,2	18,3	1,5	0,3		
2017/1	8,5	5,9	-1,3	9,4	-25,9	8,3	3,0	-24,0	3,0	-24,0	7,6	3,6		
2	11,3	7,2	5,6	11,3	-23,7	15,9	49,5	7,0	49,5	7,0	14,2	6,1		
3	14,0	8,8	14,1	12,0	-22,5	26,4	63,1	9,1	63,1	9,1	16,3	7,6		
I	11,3	7,3	6,1	10,9	-24,0	16,9	38,5	-2,6	38,5	-2,6	12,7	5,8		
4	14,1	6,4	19,2	12,1	4,3	29,1	41,3	20,5	41,3	20,5	14,2	1,8		
5	11,9	5,8	7,2	6,0	0,0	23,9	48,3	0,7	48,3	0,7	8,7	0,7		
6	13,1	8,0	17,9	16,4	12,0	34,7	33,1	-9,4	33,1	-9,4	8,4	4,3		
II	13,0	6,7	14,8	11,5	2,6	29,2	40,9	3,9	40,9	3,9	10,4	2,3		
7	11,9	5,8	13,3	5,4	19,5	32,3	34,6	-8,0	34,6	-8,0	6	2,8		
8	12,3	5,0	4,3	12,9	20,9	37,1	27,2	-2,2	27,2	-2,2	9	1,2		

Leto	Industrijska produkcija													
	Skupno				Rudarstvo				Predelovalna industrija				Oskrba (el., plin, voda)	
	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast
2012	104,1	0,0	-0,15	110,7	-6,6	-0,86	103,6	-1,0	-0,19	98,7	10,0	0,69		
2013	99,6	-4,3	0,31	88,2	-10,4	0,82	97,6	-5,8	0,35	120,1	21,6	0,26		
2014	101,5	2,1	0,48	83,4	-0,1	-2,26	101,4	4,2	0,53	103,3	-13,9	-1,09		
2015	106,3	5,0	0,38	85,3	8,76	2,23	106,8	5,6	0,46	103,9	0,63	-0,54		
2016	113,4	5,9	0,52	85,1	1,9	0,55	115,2	7,2	0,57	100,0	-5,6	-0,38		
2016/1	104,6	4,91	-0,22	80,3	10,00	1,95	105,1	6,16	-0,15	103,1	-5,76	-1,42		
2	111,5	8,25	1,22	75,4	7,10	1,80	112,6	9,85	1,7	105,1	-5,99	-0,36		
3	120,2	3,89	0,69	87,7	7,87	5,15	122,2	4,89	0,84	103,6	-8,07	-0,85		
I	112,1	5,68		81,1	8,32		113,3	6,97		103,9	-6,60			
4	112,0	8,32	0,21	78,8	-8,37	-5,34	114,2	10,13	0,47	93,8	-7,40	-0,52		
5	117,5	9,61	1,23	86,4	-6,09	-0,56	119,8	11,13	1,17	97,1	-5,08	0,07		
6	122,3	6,91	1,46	80,2	-9,28	-0,63	125,6	8,00	1,47	93,6	-5,26	0,24		
II	117,3	8,28		81,8	-7,91		120,2	9,75		94,8	-5,91			
7	111,6	2,01	-0,52	64,1	-24,59	-5,26	113,6	3,37	-0,54	98,2	-8,05	-1,17		
8	98,9	9,65	1,33	83,7	9,70	0,75	99,5	11,55	1,29	94,0	-6,00	-0,64		
9	123,0	6,86	0,80	111,2	50,27	5,78	125,7	7,25	0,55	95,0	-5,38	-0,56		
III	111,2	6,17		86,3	11,79		112,9	7,39		95,7	-6,47			
10	116,9	2,27	-0,80	111,1	33,21	3,80	118,6	2,77	-1,10	98,8	-8,01	-0,90		
11	121,7	7,32	0,63	82,9	-15,15	-1,25	123,9	8,68	0,67	104,5	-3,15	0,69		
12	108,3	8,52	0,22	76,8	-18,38	0,42	108,2	9,96	0,42	113,5	0,80	0,81		
IV	115,7	6,04		90,3	-1,06		116,9	7,13		105,6	-3,45			
2017/1	112,6	7,0	0,46	84,8	5,6	1,39	112,6	6,5	0,33	113,3	9,9	2,95		
2	115,6	3,1	0,50	83,7	11,0	2,57	116,8	3,1	0,38	105,9	0,8	1,22		
3	135,8	12,4	1,66	101,2	15,4	5,08	139,4	13,4	1,64	104,7	1,1	0,32		
I	121,3	7,5		89,9	10,7		122,9	7,7		108,0	3,9			
4	114,0	1,2	-0,42	85,2	8,1	-3,65	116,2	1,2	-0,43	95,7	2,0	0,13		
5	127,8	8,2	1,52	94,1	8,9	-0,72	131,3	9,0	1,57	98,1	1,0	0,04		
6	132,2	7,7	1,08	89,0	11,0	-0,60	136,7	8,2	1,29	93,7	0,1	-0,24		
II	124,7	5,7		89,4	9,3		128,1	6,1		95,8	1,1			
7	119,7	7,3	-0,37	90,0	40,4	0,83	122,5	7,8	-0,22	96,1	-2,1	-1,99		

Leto	Gradbeništvo			Nočitve domačih gostov			Nočitve tujih gostov			Skupaj nočitve		
	indeks 2010=100	letni porast	mesečna rast	v 1000	letni porast	mesečna rast	v 1000	letni porast	mesečna rast	v 1000	letni porast	mesečna rast
2012	62,5	-16,8	-1,07	3679	-4,9	-0,58	5678	5,7	0,70	9355	1,2	0,16
2013	60,4	-2,5	0,04	3554	-3,4	-0,06	5833	2,7	0,02	9387	0,3	0,01
2014	72,8	19,5	0,21	3430	-2,7	-0,15	5914	2,4	0,13	9344	0,3	-0,02
2015	66,9	-8,2	0,00	3646	5,9	0,39	6370	7,1	0,36	10016	6,6	0,37
2016	55,0	-17,8	-0,25	3749	2,8	0,48	7023	10,3	1,13	10773	7,6	0,87
2016/1	31,7	-25,9	-2,15	236	6,8	1,87	362	11,0	1,14	597	9,3	1,23
2	33,6	-29,7	-0,17	341	2,7	1,13	288	12,5	3,49	629	7,0	1,82
3	41,0	-36,0	0,83	250	-5,0	-1,63	379	28,8	4,15	628	12,8	1,32
I	35,4	-31,3		826	1,3		1029	17,4		1855	9,6	
4	48,9	-27,4	-0,70	259	8,5	2,07	378	-5,7	-1,65	638	-0,4	-0,27
5	58,2	-19,5	-0,25	248	-0,5	-1,69	556	3,9	0,59	803	2,5	-0,06
6	62,2	-17,9	0,60	328	-3,1	-0,86	651	2,3	-0,43	979	0,4	-0,40
II	56,4	-21,4		835	1,0		1585	0,8		2420	0,9	
7	61,2	-15,8	-1,68	497	2,3	0,05	1157	10,9	1,29	1654	8,1	1,22
8	60,5	-14,9	0,99	540	1,5	0,20	1374	9,2	0,8	1913	6,9	0,96
9	68,6	-7,4	0,12	302	15,3	2,72	725	14,3	1,22	1026	14,6	1,96
III	63,4	-12,7		1339	4,6		3255	10,9		4594	9,0	
10	66,0	-15,2	-1,33	257	-5,9	-1,36	515	26,9	2,96	773	13,7	1,45
11	71,7	-15,1	0,88	243	11,4	2,25	290	13,6	-1,02	534	12,6	0,33
12	56,6	9,3	-0,10	249	7,0	1,19	349	7,4	1,06	598	7,2	0,93
IV	64,8	-9,2		750	3,4		1154	17,1		1904	11,3	
2017/1	28,7	-9,5	-2,06	229	-2,8	-0,09	398	10,0	0,71	627	5,0	0,36
2	40,7	21,1	3,21	328	-3,8	-1,02	316	9,7	1,68	645	2,5	-0,17
3	58,0	41,5	4,09	302	21,0	1,77	367	-3,1	0,79	669	6,5	0,96
I	42,5	19,8		859	4,0		1081	5,1		1941	4,7	
4	62,5	27,8	3,47	233	-10,2	-1,4	555	46,8	4,45	810	27,0	3,01
5	61,5	5,6	0,34	261	5,5	-0,68	584	5	-0,65	845	5,5	-0,51
6	66,8	7,4	-0,19	360	9,7	0,49	841	29,2	2,83	1200	22,5	2,21
II	63,6	12,8		854	1,7		1980	27,0		2855	18,3	
7	60,8	-0,7	-2,18	525	5,6	0,75	1339	15,7	1,19	1864	12,7	1,79

Leto	Promet						Luški					
	Letalski		Čestni		Železniški							
	PKM mio.	letni porast	mesečna rast	tkm	letni porast	mesečna rast	tkm mio.	letni porast	mesečna rast	tisoč ton	letni porast	mesečna rast
2012	1055	-13,5	-0,48	15888	-3,4	-0,69	3740	-7,5	0,02	16907	4,4	0,11
2013	1061	0,56	0,30	15915	1,6	0,39	3799	9,5	-0,01	17185	1,6	0,39
2014	1178	12,1	1,6	16273	2,4	0,85	4110	8,6	-0,2	18013	4,6	0,6
2015	1331	12,7	0,8	17921	10,4	0,1	4175	1,6	0,0	19944	13,3	0,4
2016	1478	11,0	0,21	18715	4,4		4360	4,4		21171	6,2	0,72
2016/1	81,2	24,7	3,01	1374	1,9	-0,23	324	2,1	0,59	1962	8,8	2,88
2	81,6	42,7	4,59	1471	1,9	-0,17	347	2,1	0,56	2063	42,6	5,03
3	97,5	34,3	3,84	1599	1,9	-0,1	377	2,1	0,54	1438	-10,5	-2,73
I	260	33,6		4445	1,9		1048	2,1		5463	12,5	
4	107,0	7,4	-0,27	1596	1,3	0,1	350	-0,8	-0,22	1619	-20,1	1,98
5	123,6	5,0	-0,63	1576	1,3	0,31	346	-0,8	-0,19	2222	25,0	4,93
6	148,1	1,2	-1,76	1605	1,3	0,51	352	-0,8	-0,14	1616	-3,6	-2,01
II	379	4,1		4776	1,3		1049	-0,8		5457	-0,4	
7	182,4	9,4	-1,38	1620	6,3	1,15	368	5,3	0,33	1597	5,3	-3,45
8	185,3	5,2	-2,56	1313	6,3	1,26	298	5,3	0,47	1374	-12,4	-2,16
9	159,4	17,1	-0,17	1624	6,3	1,28	369	5,3	0,6	1917	17,2	2,66
III	527	10,1		4556	6,3		1034	5,3		4888	3,5	
10	142,9	32,3	2,38	1752	8,3	2,03	436	10,7		1933	30,3	0,31
11	98,2	1,6	-0,28	1726	8,3	1,86	430	10,7		1584	-10,6	-1,95
12	70,4	-20,4	-4,28	1458	8,3	2,03	363	10,7		1846	14,3	3,17
IV	312	6,3		4936	8,3		1229	10,7		5363	10,1	
2017/1	68,7	-15,4	-3,43	1571	14,3	2,03	396	22,2	4,14	1804	-8,1	-0,95
2	68	-16,7	-1,45	1682	14,3	1,86	424	22,2	3,70	2162	4,8	5,50
3	75,4	-22,7	-2,92	1827	14,3	1,62	461	22,2	3,17	1939	34,8	3,20
I	212	-18,6		5083	14,3		1281	22,2		5905	8,1	
4	90,9	-15,0	-3,82							1776	9,7	-0,33
5	90,9	-26,5	-5,98							2131	-4,1	1,71
6	106,7	-28,0	-6,44							1619	0,2	-2,71
II	288,5	-23,8								5526	1,3	
7	148,0	-18,9	-2,14							1736	8,7	-1,44

Leto	Zaposlenost										Skupaj	
	Zaposlene osebe			Samozaposlene osebe			Iskalci zaposlitve			aktivno prebivalstvo		letni porast
	letni porast	pri samoz. osebah	letni porast	podjetniki in poklici	letni porast	letni porast	število	letni porast	število	letni porast	aktivno prebivalstvo	letni porast
2012	-1,4	54491	-4,8	60823	-0,7	110183	-0,5	920184	-1,5	913423	-0,7	-0,5
2013	-2,2	51139	-6,1	61395	0,9	119827	8,8	917901	0,5	917901	0,5	0,2
2014	0,8	50482	-1,3	64351	4,8	120109	0,2	917362	-0,1	917362	-0,1	-6,2
2015	1,5	50760	0,6	66845	3,9	112725	-6,2	920361	0,3	920361	0,3	-8,5
2016	2,7	50312	-0,9	68654	2,7	103152	-8,5	915036	-0,3	915036	-0,3	-5,7
2015/7	1,4	51304	0,5	66890	4,2	109657	-5,7	916162	-0,3	916162	-0,3	-6,0
8	1,5	51325	0,1	66957	4,0	107935	-6,0	914828	-0,4	914828	-0,4	-7,3
9	1,7	51442	-0,5	67207	3,7	104758	-6,9	918794	-0,4	918794	-0,4	-6,9
10	1,7	51437	-1,6	67548	3,3	107488	-7,3	916720	-0,3	916720	-0,3	-5,3
11	1,8	51206	-1,9	67570	3,1	107412	-6,9	917958	-0,2	917958	-0,2	-4,9
12	1,7	49237	-2,3	67290	2,9	113076	-5,3	919421	-0,1	919421	-0,1	-6,7
2016/1	1,7	48151	-2,0	67776	3,2	118165	-4,9	919933	0,2	919933	0,2	-9,0
2	1,9	48335	-1,9	67995	3,0	116039	-5,3	919813	0,3	919813	0,3	-9,5
3	2,3	49570	-2,1	68150	2,6	110226	-6,7	916933	0,2	916933	0,2	-8,2
4	2,6	50402	-1,8	68371	2,5	105453	-8,2	919339	0,2	919339	0,2	-9,0
5	2,8	50707	-1,4	68506	2,4	102289	-9,0	919563	0,5	919563	0,5	-9,2
6	2,8	50847	-1,1	68541	2,4	99795	-9,5	926565	0,9	926565	0,9	-9,5
7	2,8	50849	-0,9	68584	2,5	99117	-9,5	927916	1,0	927916	1,0	-11,9
8	2,8	50906	-0,8	68725	2,6	97895	-9,3	924100	0,8	924100	0,8	-12,2
9	3,0	51163	-0,5	69019	2,7	95125	-9,2	926396	1,1	926396	1,1	-12,7
10	3,1	51517	0,2	69324	2,6	97263	-9,5	927545	1,0	927545	1,0	-13,6
11	3,2	51469	0,5	69468	2,8	96843	-9,8	928797	1,0	928797	1,0	-13,7
12	3,3	49822	1,2	69388	3,1	99615	-11,9	933436	1,5	933436	1,5	-14,3
2017/1	3,6	48715	1,2	69469	2,5	103736	-12,2	934440	1,6	934440	1,6	-15,3
2	3,5	48938	1,2	69614	2,4	101339	-12,7	934850	1,6	934850	1,6	-14,6
3	3,5	50573	2,0	69836	2,5	95189	-13,6					
4	3,3	51264	1,7	69959	2,3	91087	-13,7					
5	3,4	51753	2,1	69996	2,2	87655	-14,3					
6	3,5	52125	2,5	70017	2,2	84794	-15,3					
7						84674	-14,6					
8						83843	-14,6					

Cene življenjskih potrebščin $\pi_{2015}=100$

Leto in mesec	Življenjske potrebščine			Osnovna inflacija			Blago			Storitve			Goriva	
	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	indeks	letni porast	indeks	letni porast	indeks	letni porast
2012	98,58	2,60	0,24	97,35	1,67	0,12	100,10	3,05	95,32	1,57	106,37	8,38		
2013	100,32	1,77	0,07	98,85	1,55	0,12	101,61	1,51	97,53	2,32	108,72	2,23		
2014	100,52	0,20	-0,02	99,70	0,83	0,03	101,18	-0,42	99,10	1,62	107,19	-1,39		
2015	100,00	-0,52	-0,05	100,00	0,30	0,01	100,00	-1,17	100,00	0,91	100,00	-6,71		
2016	99,95	-0,06	0,03	100,60	0,60	0,06	99,23	-0,77	101,48	1,48	95,37	-4,60		
2016/1	98,65	-0,7	-	99,61	0,2	-	98,02	-1,2	100,03	0,4	93,23	-6,8		
4	99,54	-0,6	0,01	100,40	0,4	0,08	99,30	-1,3	100,08	1,1	93,99	-6,6		
5	100,48	-0,4	-0,06	100,96	0,8	0,03	100,19	-1,5	101,11	2,0	95,41	-7,0		
6	101,03	0,2	0,01	101,40	1,1	0,01	100,47	-0,8	102,25	2,6	96,85	-5,6		
II	100,35	-0,2	-	100,92	0,8	-	99,99	-1,2	101,15	1,9	95,42	-6,4		
7	100,20	0,2	0,21	100,45	0,8	0,05	98,46	-0,9	103,97	2,5	96,63	-5,0		
8	100,16	0,0	0,15	100,73	0,7	0,16	98,28	-1,0	104,25	2,2	95,00	-5,9		
9	100,24	0,2	0,01	100,85	0,6	0,09	99,30	-0,6	102,27	1,9	96,22	-2,4		
III	100,20	0,2	-	100,68	0,7	-	98,68	-0,8	103,50	2,2	95,95	-4,4		
10	100,69	0,6	0,19	101,32	1,0	0,08	100,32	0,1	101,50	1,7	96,34	-2,0		
11	100,80	0,6	0,16	101,36	0,7	0,03	100,58	0,2	101,31	1,5	97,45	-0,1		
12	100,26	0,5	0,11	100,86	0,5	0,13	99,75	0,0	101,41	1,7	96,80	-0,2		
IV	100,58	0,6	-	101,18	0,7	-	100,22	0,1	101,41	1,6	96,86	-0,8		
2017/1	99,66	1,30	0,32	99,64	0,50	0,12	99,07	1,34	100,94	1,21	99,50	5,63		
2	100,64	2,26	0,43	100,52	1,09	0,30	99,77	2,17	102,51	2,41	99,57	7,54		
3	100,99	1,86	0,23	101,11	0,87	0,09	100,63	2,01	101,79	1,54	99,79	7,41		
I	100,43	1,80	-	100,42	0,82	-	99,82	1,84	101,75	1,72	99,62	6,86		
4	101,30	1,77	0,06	101,62	1,22	0,19	100,66	1,37	102,70	2,62	98,44	4,73		
5	102,00	1,51	0,08	101,90	0,93	0,13	101,64	1,45	102,80	1,67	99,09	3,86		
6	101,96	0,92	-0,07	102,06	0,65	-	101,00	0,53	104,04	1,75	98,19	1,38		
II	101,75	1,40	-	101,86	0,93	-	101,10	1,11	103,18	2,01	98,57	3,33		
7	101,23	1,03	-0,05	101,46	1,01	-	99,24	0,79	105,50	1,47	97,38	0,78		
8	101,36	1,20	-0,08	-	-	-	99,18	0,92	106,04	1,72	98,18	3,35		

Leto	Hamonizirani indeksi cen v Sloveniji (podatki Eurostata) 2015=100															
	Skupaj			Blago			storitve			osnovna inflacija			Energijska			
	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast
2012	98,50	2,81	100,38	3,47	95,24	1,55	97,35	1,67	107,98	1,67	107,98	1,67	107,98	1,67	107,98	1,67
2013	100,39	1,93	102,13	1,76	97,37	2,24	98,85	1,55	109,93	1,55	109,93	1,55	109,93	1,55	109,93	1,55
2014	100,76	0,37	101,71	-0,42	99,12	1,79	99,70	0,86	108,40	0,86	108,40	0,86	108,40	0,86	108,40	-1,37
2015	100,00	-0,75	100,00	-1,68	100,00	0,90	100,00	0,30	100,00	0,30	100,00	0,30	100,00	0,30	100,00	-7,76
2016	99,91	-0,15	98,83	-1,13	101,60	1,52	100,59	0,55	94,83	0,55	94,83	0,55	94,83	0,55	94,83	-5,29
2015/10	99,91	-1,16	99,93	-2,11	99,89	0,55	100,33	0,15	97,79	0,15	97,79	0,15	97,79	0,15	97,79	-9,60
11	100,02	-0,93	100,01	-2,25	100,05	1,46	100,69	0,44	97,04	0,44	97,04	0,44	97,04	0,44	97,04	-9,86
12	99,66	-0,61	99,46	-1,45	100,01	0,87	100,31	0,33	96,42	0,33	96,42	0,33	96,42	0,33	96,42	-7,89
2016/01	98,32	-0,77	97,34	-1,58	100,03	0,65	99,14	0,04	93,24	0,04	93,24	0,04	93,24	0,04	93,24	-6,42
02	98,36	-0,87	97,17	-1,18	100,43	0,63	99,44	0,22	91,59	0,22	91,59	0,22	91,59	0,22	91,59	-8,02
03	99,54	-0,95	98,30	-2,03	100,63	0,91	100,24	0,24	92,00	0,24	92,00	0,24	92,00	0,24	92,00	-9,16
04	99,94	-0,70	98,89	-1,70	100,54	1,07	100,40	0,40	93,36	0,40	93,36	0,40	93,36	0,40	93,36	-7,40
05	100,33	-0,55	99,71	-1,90	101,40	0,95	100,96	0,69	94,96	0,69	94,96	0,69	94,96	0,69	94,96	-7,90
06	100,87	0,05	100,13	-1,27	102,15	2,37	101,40	1,12	96,61	1,12	96,61	1,12	96,61	1,12	96,61	-6,31
07	99,96	-0,11	98,12	-1,50	103,16	2,29	100,45	0,78	96,29	0,78	96,29	0,78	96,29	0,78	96,29	-5,78
08	99,89	-0,07	97,90	-1,47	103,35	2,01	100,73	0,74	94,29	0,74	94,29	0,74	94,29	0,74	94,29	-6,56
09	100,18	0,23	99,00	-0,82	102,23	2,04	100,85	0,59	95,83	0,59	95,83	0,59	95,83	0,59	95,83	-2,44
10	100,60	0,69	99,86	-0,08	101,90	2,01	101,32	0,99	96,04	0,99	96,04	0,99	96,04	0,99	96,04	-3,84
11	100,69	0,67	100,11	0,01	101,70	1,64	101,36	0,66	97,25	0,66	97,25	0,66	97,25	0,66	97,25	0,21
12	100,29	0,63	99,45	0,00	101,75	1,73	100,87	0,56	96,58	0,56	96,58	0,56	96,58	0,56	96,58	0,16
2017/01	99,84	1,54	98,95	1,65	101,38	1,34	99,64	0,50	99,64	0,50	99,64	0,50	99,64	0,50	99,64	6,86
02	100,79	2,47	99,84	2,73	102,46	2,01	100,52	1,09	99,79	1,09	99,79	1,09	99,79	1,09	99,79	8,95
03	101,14	1,99	100,57	2,29	102,14	1,50	101,11	1,87	99,96	1,87	99,96	1,87	99,96	1,87	99,96	8,65
04	101,18	1,69	100,05	1,15	103,15	2,59	101,62	1,22	98,44	1,22	98,44	1,22	98,44	1,22	98,44	5,44
05	101,86	1,52	101,03	1,31	103,33	1,90	101,90	0,93	99,08	0,93	99,08	0,93	99,08	0,93	99,08	4,34
06	101,76	0,88	100,45	1,18	104,03	1,84	102,06	0,65	97,94	0,65	97,94	0,65	97,94	0,65	97,94	1,38
07	101,14	1,18	98,90	0,79	104,99	1,77	101,46	1,00	97,07	1,00	97,07	1,00	97,07	1,00	97,07	0,81

Harmonizirani indeksi cen v evro območju 2015=100

Leto	skupaj		Blago		Storitve		osnovna inflacija		Energija	
	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast
2012	98,21	2,50	99,69	3,02	96,29	1,77	97,14	1,83	108,74	7,65
2013	99,54	1,35	101,00	1,31	97,65	1,41	98,42	1,32	109,43	0,66
2014	99,97	0,43	100,83	-0,16	98,85	1,23	99,25	0,84	107,35	-1,90
2015	100,00	0,03	100,00	-0,83	100,00	1,16	100,00	0,75	100,00	-6,84
2016	101,03	0,85	100,81	0,61	101,32	1,16	101,37	0,81	97,48	0,73
2015/10	100,34	0,12	100,47	-0,82	100,16	1,35	100,60	0,94	97,68	-8,53
11	100,19	0,15	100,48	-0,60	99,81	1,16	100,43	0,85	97,67	-7,27
12	100,17	0,23	99,92	-0,46	100,50	1,13	100,68	0,82	95,90	-5,84
2016/01	98,72	0,33	97,78	-0,33	99,92	1,15	99,29	0,91	93,31	-5,38
02	98,88	-0,19	97,73	-1,00	100,43	1,00	99,61	0,75	92,07	-8,03
03	100,10	-0,01	99,54	-1,14	100,82	1,36	100,87	0,90	93,03	-8,72
04	100,14	-0,25	99,94	-1,64	100,41	0,88	100,88	0,69	93,10	-8,82
05	100,49	-0,12	100,33	-0,95	100,74	1,01	101,06	0,75	94,64	-8,10
06	100,68	0,08	100,37	-0,73	101,08	1,12	101,06	0,74	96,25	-6,48
07	101,12	1,16	98,50	-0,65	102,19	1,15	100,55	0,77	95,29	-6,71
08	100,21	0,23	98,45	-0,48	102,43	1,06	100,78	0,73	94,29	-5,61
09	100,61	0,42	99,97	-0,17	101,41	1,19	101,18	0,74	96,23	-3,01
10	100,85	0,51	100,56	0,01	101,23	1,73	101,30	0,70	96,78	-0,93
11	100,76	0,56	100,67	0,18	100,89	1,08	101,19	0,76	96,61	-1,09
12	101,31	1,13	100,95	1,03	101,76	1,25	101,55	0,86	98,35	2,55
2017/01	100,46	1,76	99,98	2,24	101,08	1,16	100,16	0,87	100,82	8,06
02	100,84	1,98	100,23	2,56	101,61	1,27	100,46	0,86	100,64	9,22
03	101,65	1,54	101,54	2,00	101,80	0,97	101,63	0,79	99,87	8,18
04	102,04	1,88	101,87	1,93	102,26	1,84	102,09	1,38	100,13	7,27
05	101,92	1,40	101,80	1,46	102,09	1,33	102,10	1,03	98,94	4,54
06	101,95	1,26	101,39	1,02	102,67	1,56	102,31	1,75	98,05	1,92
07	101,44	0,32	99,58	1,09	103,79	1,57	101,84	1,05	97,40	2,21
08	101,77	1,55			104,04	1,57			98,04	3,97

Leto	Industrijske cene											
	Skupaj			Oprema			Repromaterial			Živiljske potreščine		
	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast
2012	105,44	0,84	0,10	102,96	1,10	0,04	107,62	0,57	0,08	104,03	0,77	0,16
2013	105,49	0,05	-0,04	103,60	0,62	0,01	107,08	-0,50	-0,09	104,69	0,66	0,01
2014	104,85	-0,63	-0,08	103,94	0,33	-0,02	106,20	-0,83	-0,14	104,74	0,04	-0,10
2015	104,62	-0,22	-0,13	103,77	-0,17	-0,05	106,56	0,34	-0,13	104,52	-0,22	-0,02
2016	103,17	-1,38	-0,10	103,35	-0,40	-0,05	104,63	-1,78	-0,08	103,60	-0,88	-0,14
2016/1	103,04	-1,83	-	103,59	-0,10	-	104,47	-2,47	-	102,94	-1,60	-
4	102,80	-2,50	-0,13	103,33	-0,50	-0,03	104,12	-2,70	-0,32	103,13	-3,10	-0,27
5	102,93	-2,20	-0,12	103,24	-0,70	-0,01	104,39	-2,60	-0,25	103,29	-2,30	-0,24
6	103,02	-2,00	-0,11	103,14	-0,50	0,02	104,74	-2,30	-0,03	103,19	-1,90	-0,28
II	102,92	-2,23	-	103,24	-0,57	-	104,42	-2,53	-	103,20	-2,43	-
7	103,04	-1,80	-0,18	103,12	-0,70	-0,07	104,54	-2,20	0,02	103,57	-1,30	-0,16
8	103,05	-1,40	-0,16	103,11	-0,60	-0,06	104,63	-1,90	0,05	103,44	-0,70	-0,09
9	103,20	-0,90	-0,13	103,31	-0,40	-0,04	104,87	-1,20	0,07	103,54	0,00	-0,05
III	103,10	-1,37	-	103,18	-0,57	-	104,68	-1,77	-	103,52	-0,67	-
10	103,47	-0,60	-0,11	103,37	-0,40	-0,03	104,71	-1,20	0,08	104,63	0,80	-0,01
11	103,52	-0,20	-0,06	103,40	-0,30	0,01	104,85	-0,30	0,05	104,50	0,90	0,04
12	103,92	0,50	0,19	103,41	-0,40	0,02	105,36	0,40	0,26	105,11	1,90	0,06
IV	103,64	-0,10	-	103,39	-0,37	-	104,97	-0,37	-	104,75	1,20	-
2017/1	102,75	0,25	0,31	100,90	0,06	0,17	103,35	1,15	0,35	102,17	-1,18	-0,07
2	102,81	0,71	0,27	101,51	0,68	0,36	103,30	1,77	0,38	102,18	-0,99	-0,07
3	102,69	0,89	0,22	101,56	0,82	0,33	103,04	1,84	0,34	102,21	-0,60	-0,16
I	102,75	0,62	-	101,32	0,52	-	103,23	1,59	-	102,19	-0,92	-
4	103,02	1,33	0,22	102,04	1,57	0,29	103,36	2,10	0,25	102,49	-0,03	-0,15
5	103,38	1,49	0,15	102,52	2,12	0,44	103,35	1,82	0,13	103,42	0,67	0,13
6	103,21	1,22	0,07	102,48	2,04	0,18	103,35	1,55	0,03	102,93	0,31	0,09
II	103,20	1,35	-	102,35	1,91	-	103,35	1,82	-	102,95	0,32	-
7	103,38	1,37	0,00	102,50	2,04	0,08	103,14	1,43	-0,05	103,79	1,01	0,29

Leto	Skupaj bruto						Skupaj neto						Povprečne plače						Število plačanih ur						BITO plača za plačano uro					
	€	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast	število	letni porast	mesečna rast	število	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast			
2012	1526,26	0,1	-0,09	991,47	0,4	-0,05	168	0,6	168	0,0	0,0	168	0,0	0,0	168	0,0	0,0	9,08	0,1	0,04	9,08	0,0	-0,04	9,08	0,0	-0,04				
2013	1523,14	-0,2	0,06	996,98	0,6	0,11	168	0,6	168	0,0	0,11	168	0,0	0,11	168	0,0	0,11	9,08	0,0	0,04	9,08	0,0	0,04	9,08	0,0	-0,04				
2014	1540,11	1,1	0,11	1005,34	0,8	0,07	168	0,8	168	0,07	0,07	168	-0,02	-0,02	168	-0,02	-0,02	9,19	1,2	0,02	9,19	1,2	0,02	9,19	1,2	0,02				
2015	1551,65	0,7	0,08	1009,86	0,4	0,07	169	0,4	169	0,07	0,07	169	-0,09	-0,09	169	-0,09	-0,09	9,30	1,2	0,13	9,30	1,2	0,13	9,30	1,2	0,13				
2016/1	1559,79	1,4	0,51	1015,85	1,2	0,12	163	1,2	163	0,12	0,12	163	-3,6	-3,6	163	-3,6	-3,6	9,85	8,1	0,13	9,85	8,1	0,13	9,85	8,1	0,13				
2	1574,22	3,8	0,53	1022,32	4,1	0,41	162	4,1	162	0,41	0,41	162	3,2	3,2	162	3,2	3,2	9,69	3,3	0,09	9,69	3,3	0,09	9,69	3,3	0,09				
3	1593,27	2,8	0,16	1033,95	2,6	0,34	175	2,6	175	0,34	0,34	175	3,6	3,6	175	3,6	3,6	9,10	-2,4	2,44	9,10	-2,4	2,44	9,10	-2,4	2,44				
I	1575,76	2,7	0,15	1024,04	2,6	0,15	167	2,6	167	0,15	0,15	167	1,06	1,06	167	1,06	1,06	9,55	3,02	0,89	9,55	3,02	0,89	9,55	3,02	0,89				
4	1571,12	1,8	-0,08	1021,74	1,6	0,15	163	1,6	163	0,15	0,15	163	-3,6	-3,6	163	-3,6	-3,6	9,64	4,0	0,5	9,64	4,0	0,5	9,64	4,0	0,5				
5	1561,26	2,1	0,11	1016,36	1,9	-0,08	169	1,9	169	-0,08	-0,08	169	3,7	3,7	169	3,7	3,7	9,23	-0,6	-0,07	9,23	-0,6	-0,07	9,23	-0,6	-0,07				
6	1564,49	1,6	-0,29	1018,70	1,5	0,07	169	1,5	169	0,07	0,07	169	0,0	0,0	169	0,0	0,0	9,24	-0,2	2,01	9,24	-0,2	2,01	9,24	-0,2	2,01				
II	1565,62	1,8	0,15	1018,93	1,7	0,15	167	1,7	167	0,15	0,15	167	0,04	0,04	167	0,04	0,04	9,37	1,04	0,81	9,37	1,04	0,81	9,37	1,04	0,81				
7	1549,78	0,5	1,15	1010,78	0,6	-0,2	163	0,6	163	-0,2	-0,2	163	-6,9	-6,9	163	-6,9	-6,9	9,49	3,3	-0,44	9,49	3,3	-0,44	9,49	3,3	-0,44				
8	1571,30	3,1	1,15	1023,28	2,8	0,14	176	2,8	176	0,14	0,14	176	8,0	8,0	176	8,0	8,0	8,93	-3,0	-0,73	8,93	-3,0	-0,73	8,93	-3,0	-0,73				
9	1558,29	2,4	2,15	1015,33	2,1	0,04	169	2,1	169	0,04	0,04	169	0,0	0,0	169	0,0	0,0	9,21	2,1	-0,87	9,21	2,1	-0,87	9,21	2,1	-0,87				
III	1559,79	2,0	3,15	1016,46	1,8	0,19	169	1,8	169	0,19	0,19	169	0,37	0,37	169	0,37	0,37	9,21	0,78	-0,68	9,21	0,78	-0,68	9,21	0,78	-0,68				
10	1567,99	1,8	0,68	1020,40	1,6	0,19	163	1,6	163	-0,12	-0,12	163	-3,6	-3,6	163	-3,6	-3,6	9,61	5,4	-0,93	9,61	5,4	-0,93	9,61	5,4	-0,93				
11	1687,64	0,5	0,17	1087,08	0,4	0,44	169	0,4	169	0,44	0,44	169	3,7	3,7	169	3,7	3,7	9,99	-3,2	0,07	9,99	-3,2	0,07	9,99	-3,2	0,07				
12	1653,67	3,7	0,17	1074,27	3,7	0,72	169	3,7	169	0,72	0,72	169	-3,4	-3,4	169	-3,4	-3,4	9,77	7,5	1,07	9,77	7,5	1,07	9,77	7,5	1,07				
IV	1636,43	1,9	0,18	1060,58	1,9	0,25	167	1,9	167	0,25	0,25	167	-1,10	-1,10	167	-1,10	-1,10	9,79	3,2	0,78	9,79	3,2	0,78	9,79	3,2	0,78				
2017/1	1592,15	2,07	0,21	1039,12	2,29	0,41	169,00	2,29	169,00	0,41	0,41	169,00	3,68	3,68	169,00	3,68	3,68	9,44	-4,16	-0,77	9,44	-4,16	-0,77	9,44	-4,16	-0,77				
2	1581,37	0,45	0,44	1034,20	1,16	0,46	156,00	1,16	156,00	0,46	0,46	156,00	-3,70	-3,70	156,00	-3,70	-3,70	10,14	4,64	0,58	10,14	4,64	0,58	10,14	4,64	0,58				
3	1623,57	1,90	0,44	1055,85	2,12	0,46	175,00	2,12	175,00	0,46	0,46	175,00	0,00	0,00	175,00	0,00	0,00	9,27	1,87	-0,70	9,27	1,87	-0,70	9,27	1,87	-0,70				
I	1599,03	1,48	0,02	1043,06	1,86	0,06	166,67	1,86	166,67	0,06	0,06	166,67	-0,01	-0,01	166,67	-0,01	-0,01	9,62	0,78	0,13	9,62	0,78	0,13	9,62	0,78	0,13				
4	1591,01	1,27	0,39	1038,05	1,60	0,35	157,00	1,60	157,00	0,35	0,35	157,00	-3,68	-3,68	157,00	-3,68	-3,68	10,15	5,29	1,26	10,15	5,29	1,26	10,15	5,29	1,26				
5	1613,73	3,36	0,19	1050,78	3,39	0,16	176,00	3,39	176,00	0,16	0,16	176,00	4,14	4,14	176,00	4,14	4,14	9,17	-0,65	-0,69	9,17	-0,65	-0,69	9,17	-0,65	-0,69				
6	1602,21	2,41	0,19	1045,06	2,59	0,16	170,00	2,59	170,00	0,16	0,16	170,00	0,23	0,23	170,00	0,23	0,23	9,44	2,16	-0,72	9,44	2,16	-0,72	9,44	2,16	-0,72				
II	1602,32	2,35	-	1044,63	2,52	-	167,67	2,52	167,67	-	-	167,67	0,23	0,23	167,67	0,23	0,23	9,59	2,27	-	9,59	2,27	-	9,59	2,27	-				

Leto	Prihodki javnega sektorja														
	Skupaj				Neposredni davki in ostali prihodki				DDV in trošarine				Carine		
	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast
2012	13924,47	0,6	-0,10	9200,75	4,9	0,26	4641,18	-1,0	-0,12	82,55	-19,0	-1,75	82,55	-19,0	-1,75
2013	13497,42	-3,1	0,17	8708,92	-5,4	-0,19	4711,04	1,5	1,18	77,47	-6,2	-0,95	77,47	-6,2	-0,95
2014	14174,40	5,1	0,23	9405,00	7,9	0,41	4847,11	2,9	-0,11	77,71	0,3	1,98	77,71	0,3	1,98
2015	14542,90	2,8	0,2	9468,90	2,6	0,4	4991,53	3,4	0,4	82,47	6,9	-0,6	82,47	6,9	-0,6
2016	14995,84	3,6	0,3	9846,28	4,2	0,4	5067,64	3,5	0,3	81,9	0,4	0,5	81,9	0,4	0,5
2016/1	3507,3			2344,6			1140,4			22,3			22,3		
4	1241,3	-7,6	-0,57	795,9	-10,1	-0,3	438,2	-2,6	-0,97	7,2	-10,2	-2,48	7,2	-10,2	-2,48
5	1356,8	23,6	1,80	883,1	18,6	0,77	467,6	35,1	4	6,2	-7,6	-3,91	6,2	-7,6	-3,91
6	1278,5	-0,9	0,56	910,1	7,0	1,16	362,0	-16,4	-0,79	6,4	-5,5	-5,03	6,4	-5,5	-5,03
II	3876,6			2589,0			1267,8			19,8			19,8		
7	1155,0	-0,6	-0,45	669,6	0,4	-0,08	480,0	-1,5	-0,92	5,5	-22,3	-6,59	5,5	-22,3	-6,59
8	1320,5	9,5	2,12	869,4	10,9	1,79	443,3	6,6	2,5	7,8	17,4	5,99	7,8	17,4	5,99
9	1259,0	12,6	0,16	831,1	4,6	0,41	420,3	32,4	-0,48	7,5	16,3	9,8	7,5	16,3	9,8
III	3734,6			2370,1			1343,7			20,8			20,8		
10	1258,7	-6,9	-0,81	799,6	0,9	-0,06	452,4	-18,0	-2,09	6,7	-7,9	2,62	6,7	-7,9	2,62
11	1277,5	3,0	0,45	829,5	2,7	0,12	442,0	3,7	1,01	6,1	3,6		6,1	3,6	
12	1341,1	3,1	-0,44	913,5	3,1	0,05	421,3	3,3	-1,5	6,3	-2,8		6,3	-2,8	
IV	3877,3			2542,6			1315,7			19,0			19,0		
2017/1	1299,96	6,10	0,22	792,39	0,88	-0,27	501,51	15,80	1,14	6,06	9,45	0,00	6,06	9,45	0,00
2	1241,69	8,12	1,12	848,83	9,36	0,21	385,70	5,90	3,04	7,16	-7,38	0,00	7,16	-7,38	0,00
3	1146,66	1,15	0,54	795,20	1,57	0,81	343,33	0,16	-0,15	8,13	2,99	0,00	8,13	2,99	0,00
I	3688,31	5,12		2436,42	3,94		1230,54	7,25		21,35	-4,61		21,35	-4,61	
4	1471,62	18,56	1,69	982,45	23,44	1,98	482,77	10,16	1,19	6,41	-10,57	0,00	6,41	-10,57	0,00
5	1312,88	-3,24	0,96	899,87	1,90	1,21	406,78	-13,00	0,51	6,23	0,54	0,00	6,23	0,54	0,00
6	1418,09	10,91	1,39	982,29	7,93	1,95	428,07	18,24	0,14	7,73	20,58	0,00	7,73	20,58	0,00
II	4202,59	8,74		2864,61	11,09		1317,62	5,13		20,37	3,52		20,37	3,52	
7	1226,53	6,19	0,03	725,62	8,37	0,58	493,94	2,90	-0,74	6,98	27,67	0,00	6,98	27,67	0,00
8	1353,56	2,50	1,02	894,46	2,88	0,93	452,02	1,97	1,17	7,07	-9,34	0,00	7,07	-9,34	0,00

Prispevkí za socialno varnost

	Skupno			Zdravstveno zavarovanje			Pokojninsko zavarovanje			Zaposlovanje		
	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast
2012	5720,63	8,4	-0,13	2268,25	5,7	-0,25	3425,95	-0,1	6,17	26,34	-0,1	-
2013	5604,85	-2,1	0,36	2237,89	-1,3	4,54	3340,17	-2,5	6,17	26,79	1,7	-
2014	5740,76	2,4	0,32	2314,13	3,4	0,46	3396,92	1,7	0,22	29,71	11,3	-
2015	5922,44	3,2	0,25	2371,68	2,6	0,19	3519,82	3,6	0,32	30,93	4,1	-
2016	6163,15	4,2	0,2	2455,55	4,7	0,2	3683,01	4,6	0,3	32,60	5,41	-
2016/1	1509,2			603,1			898,2			8,0		-
4	5115	3,9	-0,8	203,7	3,3	-1,74	305,1	4,2	-0,2	2,7	4,7	-
5	515,8	6,1	0,36	205,0	5,1	0,07	308,1	6,7	0,39	2,7	8,1	-
6	508,6	4,5	0,13	202,5	3,8	-0,14	303,4	5,0	0,13	2,7	5,9	-
II	1535,9			611,2			916,5			8,1		-
7	520,0	5,3	0,57	208,1	5,3	0,58	309,2	5,3	0,46	2,7	4,8	-
8	499,1	2,2	-0,14	197,4	1,1	-0,59	299,0	2,9	0,03	2,7	4,8	-
9	517,6	6,2	0,84	205,4	5,3	0,73	309,5	6,7	1,03	2,7	9,9	-
III	1536,6			610,9			917,7			8,1		-
10	502,1	2,4	-0,01	200,2	2,1	-0,15	299,3	2,6	0	2,6	0,7	-
11	512,2	3,7	0,57	203,7	3,0	0,6	305,8	4,1	0,71	2,7	5,4	-
12	575,1	4,5	0,61	226,5	3,8	0,64	345,5	5,0	0,72	3,1	6,3	-
IV	1589,4			630,4			950,6			8,4		-
2017/1	501,97	-0,12	-0,01	179,78	-10,70	-0,98	319,33	6,96	0,64	2,86	5,72	0,00
2	555,07	11,30	0,15	240,38	20,81	0,03	311,90	4,96	0,31	2,79	7,33	0,00
3	497,93	-1,97	0,39	178,30	-12,07	0,13	316,82	4,74	0,53	2,80	5,02	0,00
I	1554,97	3,07		598,46	-0,65		948,05	5,55		8,45	6,02	
4	578,26	13,05	1,66	248,21	21,84	3,01	327,10	7,22	0,75	2,95	9,05	0,00
5	536,36	3,99	0,62	212,84	3,81	0,83	320,69	4,10	0,52	2,83	4,51	0,00
6	541,08	6,39	0,80	214,26	5,82	0,93	323,90	6,76	0,73	2,91	7,72	0,00
II	1655,69	7,81		675,31	10,49		971,69	6,03		8,70	7,09	
7	534,38	2,77	0,14	211,85	1,81	0,28	319,68	3,40	0,11	2,85	5,94	0,00
8	539,20	8,04	0,52	213,46	8,15	0,48	322,84	7,97	0,51	2,90	7,94	0,00

Leto	Krediti in depoziti											
	Krediti podjetjem			Krediti prebivalstvu			Depoziti podjetij			Depoziti prebivalstva		
	mio. €	letni porast	letni porast	mio. €	letni porast	letni porast	mio. €	letni porast	letni porast	mio. €	letni porast	letni porast
2012	18682	-7,02	-1,98	9267	8267	3823	4,83	15114	-0,24			
2013	14191	-23,88	-3,77	8918	8247	4247	11,06	14613	-3,32			
2014	11190	-20,83	-1,73	8763	4710	4710	10,90	15368	5,17			
2015	10089	-10,85	-0,31	8815	5151	5151	13,38	16014	3,41			
2016	9259	-8,04	3,36	9154	5808	5808	8,83	16936	6,63			
2015/7	10690	-19,02	0,15	8821	4936	4936	5,61	15663	3,45			
8	10637	-18,79	-0,02	8812	5030	5030	6,50	15630	2,43			
9	10438	-19,57	0,14	8825	5021	5021	6,42	15665	3,01			
10	10327	-14,41	0,75	8873	4996	4996	5,25	15745	3,55			
11	10209	-14,38	0,75	8857	5094	5094	8,48	15745	3,31			
12	10068	-10,03	1,07	8856	5337	5337	13,31	15883	3,35			
2016/1	10089	-10,85	-0,31	8815	5151	5151	13,38	16014	3,41			
2	9675	-13,72	-0,15	8789	5211	5211	15,26	16109	3,38			
3	9499	-14,91	-0,05	8630	5367	5367	13,95	16210	3,96			
4	9539	-13,71	0,42	8663	5400	5400	16,00	16242	4,85			
5	9447	-13,96	0,50	8691	5365	5365	13,02	16350	5,38			
6	9307	-14,56	0,95	8920	5377	5377	7,56	16476	5,76			
7	9236	-13,60	0,80	8892	5534	5534	12,12	16648	6,29			
8	9045	-14,97	1,34	8930	5486	5486	9,07	16620	6,33			
9	8984	-13,93	1,69	8974	5450	5450	8,54	16607	6,01			
10	9012	-12,73	1,89	9041	5642	5642	12,93	16668	5,86			
11	9002	-11,82	2,46	9075	5718	5718	12,25	16724	6,22			
12	9259	-8,04	3,36	9154	5808	5808	8,83	16936	6,63			
2017/1	9342	-7,40	4,06	9173	5655	5655	9,78	17115	6,88			
2	9408	-2,76	4,77	9208	5666	5666	8,73	17228	6,95			
3	9311	-1,98	5,38	9305	5938	5938	10,64	17193	6,06			
4	9379	-1,68	5,52	9352	5784	5784	7,11	17228	6,07			
5	9337	-1,16	5,87	9413	5778	5778	7,70	17270	5,63			
6	9398	0,98	5,91	9447	5816	5816	8,16	17368	5,41			
7	9421	2,00	6,57	9476	5860	5860	5,89	17552	5,43			

